

153.1534

ล 136 ๗

๑๒

JAN.

ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
ที่มีภูมิหลังต่างกันในด้านกรอบมโนทัศน์และลักษณะทางชีวสังคม

19 S.A. 2539

ปริชญานีพนธ์
ของ
สมจิตร ห่อไตรรงค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 51962

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบข้อพิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ผศ.ดร.นวลละออ สภาผล)

..... กรรมการ

(ผศ.ประยศ เคาฉิม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ.ดร.นวลละออ สภาผล)

..... กรรมการ

(ผศ.ประยศ เคาฉิม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร.ปรีชา ธรรมมา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา หล่อสุวรรณ)

วันที่ 10...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความรู้และคำแนะนำ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขจาก ผศ.ดร.นวลละออ สุภาพล ผศ.ประณต เคาฉิม และ ผศ.ดร.ปรีชา ธรรมมา ซึ่งนอกจากจะให้ความรู้และคำแนะนำในการวิจัยแล้ว ท่านยังได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหาทางวิชาการรวมทั้งกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน ผู้วิจัยตระหนักถึงความเสียสละและความกรุณาของท่านอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ในช่วงการทดลอง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและอำนวยความสะดวกอย่างยิ่งจาก ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และคณาจารย์ โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตราชบุรีบวรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 ที่ให้ความร่วมมือ ทำให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ ท่านที่เป็นเจ้าของวิชาการ ความรู้ต่างๆที่ผู้วิจัยได้ใช้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิง ซึ่งทำให้ปริญญานิพนธ์เรื่องนี้มีจุดเริ่มต้นและนำไปสู่จุดมุ่งหมายสุดท้ายของการวิจัย และคณาจารย์ในภาคจิตวิทยาพัฒนาการ ท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และกำลังใจ บิลา มารดา พี่น้อง บุคคลในครอบครัวที่คอยช่วยเหลือ เพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ได้ให้กำลังใจตลอดเวลา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีนามข้างต้นนี้ และผู้ที่ไม่มีนามปรากฏ ซึ่งแต่ละท่านได้มีส่วนเกี่ยวข้องของในการให้ความรู้ เสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และให้ความอนุเคราะห์ต่างๆเป็นผลให้ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและส่งเสริมการศึกษาให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถมาจนครบเท่าทุกวันนี้ พระคุณนั้นหาที่เปรียบมิได้

สมจิตร์ หอไตรรงค์

ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
ที่มีภูมิหลังต่างกันในด้านกรอบมัลติยคุณและลักษณะทางชีวสังคม

บทคัดย่อ

ของ

สมจิตร หอไทรรงค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีภูมิหลังต่างกันในการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหลวง ปีการศึกษา 2538 จำนวน 120 คน รูปแบบการทดลองเป็นรูปแบบกลุ่มควบคุมที่ไม่เท่าเทียมกัน วัดก่อนและวัดหลัง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 60 คน กับกลุ่มควบคุม ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 60 คน ทำการฝึก 10 ครั้งๆละ 60 นาที

สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า และแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ลำดับการเกิด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน (3) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อนและนักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน (5) นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (7) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับลักษณะทางชีวสังคม ไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

**THE EFFECTS OF ACHIEVEMENT MOTIVATION TRAINING FOR ELEMENTARY SCHOOL
CHILDREN WITH BACKGROUND DIFFERENCES IN CHILD-REARING PRACTICES
AND BIO-SOCIAL CHARACTERISTICS**

AN ABSTRACT

BY

SOMCHIT HOTRAIRONG

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Development Psychology
at Srinakharinwirot University**

May 1996

The purpose of this experimental research was to study the effects of achievement motivation training for elementary school children with background differences in child-rearing practices and bio-social characteristics. The sample were pratom 4 students at Naluang school in the academic year 1995. They were 120 students. The design of the experiment was the non-equivalent control group, pretest and posttest design. The students were divided into two groups. The experimental group received achievement motivation training. The control group did not receive achievement motivation training. The training periods were sixty minutes for each time.

The data were collected and statistically analyzed by t-test, 2 way ANOVA.

The students were asked to respond to these questionnaires : the achievement motivation test, the child-rearing technique was the lateness of independence training, the bio-social variables that consist of sex, order of birth and school achievement score.

The results of the study were : (1) After training the trained students were higher scores of achievement motivation than before training. (2) After training the scores of achievement motivation of the trained students were not different from the untrained students scores. (3) The achievement motivation of the independence trained students were higher than the lateness trained students. (4) It was not found that birth order had significant of achievement motivation. (5) The achievement motivation of females students were higher than the males students. (6) The students who were highly achievement scores were better on motivation than those with lower achievement

scores. (7) It was not found in this study that interaction effects between achievement motivation training with the bio-social characteristics.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	✓/บทนำ	1
	✓/ภูมิหลัง	1
	✓/จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	✓/ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	นิยามปฏิบัติการตัวแปร	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	7
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	27
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	47
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
	✓/กลุ่มตัวอย่าง	49
	รูปแบบการทดลอง	49
	✓/เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	51
	✓/วิธีดำเนินการทดลอง	59
	✓/สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	61
5 สรุปและอภิปรายผล	73
การสรุปผลและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	74
ข้อดี	79
ข้อจำกัดของการวิจัย	79
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	79
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	89
ประวัติย่อของผู้นิพนธ์	220

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแห่งความสำเร็จในงาน	11
2	ขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย	50
3	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนฝึก และหลังฝึก ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง	62
4	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้รับการ ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก	63
5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้ รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า	64
6	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มี ลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง	65
7	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนหญิง และนักเรียนชาย	66
8	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	67
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า กับการได้ รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไม่ได้รับการฝึก	68
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง กับการได้รับการฝึกแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไม่ได้รับการฝึก	69

<p>11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามเพศชาย - หญิง กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไม่ได้รับการฝึก</p>	<p>70</p>
<p>12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ กับการได้รับการฝึก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก</p>	<p>71</p>

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์	9
2 กรอบความคิดในการวิจัย	48

บทที่ 1

บทนำ

✓ บทนำ

ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในกลุ่มนักจิตวิทยาที่สำคัญประการหนึ่งคือ มนุษย์นั้นเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงได้ ซึ่งจากความเชื่อดังกล่าวนี้นำให้มีการลงทุนด้านการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคม โดยจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างกันต่างๆได้ รัฐตระหนักว่าการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทันที่เท่าที่ควร รัฐจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงการศึกษา ทั้งในแง่หลักการ ความมุ่งหมาย แนวนโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : บทนำ) ดังนั้นการศึกษาเป็นสื่อสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศ พระราชวรมณี (2530 : 69 - 71) กล่าวว่า การศึกษานั้นเป็นการพัฒนา มนุษย์ เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาชีวิต เป็นการพัฒนาตัวบุคคลโดยการพัฒนาตัวคนทั้งคนหรือชีวิตทั้งชีวิต ตัวการพัฒนานั้นคือการศึกษา เมื่อผู้เรียนมีการศึกษาแล้วนำเอาคุณสมบัติที่ตัวมี ซึ่งเกิดจากการศึกษานี้ไปเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ฉะนั้นเมื่อเรามีการศึกษาดีแล้วจะไปพัฒนาประเทศ พัฒนาวัตถุหรือพัฒนาอะไรก็ตามจะพัฒนาได้อย่างถูกต้องโดยใช้การศึกษาที่ถูกต้องนี้เป็นเครื่องมือพัฒนา การพัฒนามนุษย์หรือพัฒนาชีวิตนั้นจะเป็นไปด้วยดี จะต้องอาศัยความเชื่อพื้นฐาน 2 ประการ คือ ความเชื่อในธรรมชาติของมนุษย์ว่าเป็นสัตว์ที่ฝึกฝนพัฒนาได้ และมีวิสัยแห่งการพัฒนาได้อย่างสูงสุด การพัฒนาคนมีลักษณะเด่นอย่างหนึ่งคือ การดึงเอาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวมนุษย์แต่ละคนออกมาพัฒนาให้งอกงามเต็มที่ และใช้ให้ได้

ผลที่สุด ซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องที่อยู่ในแนวคิดของการศึกษาปัจจุบัน ดังนั้นบุคคลที่ต้องทำหน้าที่ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และชักนำนักเรียนฝึกฝนพัฒนาตนเอง ครูนั่นเอง สร้างคัมภีร์ (2529 : 116) เสนอว่า งานของครูเป็นงานที่จะต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียน ครูจึงควรหันมาสนใจในการที่จะเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้เรียน สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นให้ผ่านพ้นไปได้ และประสบความสำเร็จในการศึกษาด้วยดี อันเป็นการสร้างพลังคนที่มีความสามารถให้แก่สังคมและประเทศชาติของเรา

อีริก อีริกสัน ได้ศึกษาพัฒนาการทางบุคลิกภาพของคนตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยรุ่น ซึ่งผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในชีวิต ล้วนมีสาเหตุจากพัฒนาการทางบุคลิกภาพตั้งแต่เด็ก ซึ่งในระยะที่ 4 คือ ชั้นความสำเร็จ (Accomplishment) จะเกิดในช่วงเด็กเรียนระดับประถมศึกษา เด็กเริ่มสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ดีและค่อนข้างสมบูรณ์ ครูประถมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของเด็กมาก ครูจึงควรช่วยให้เด็กแต่ละคนประสบความสำเร็จตามขีดความสามารถของเขา ช่วยให้เขาเห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาทำ (ฉันทนา ภาคบงกช. 2528 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. n.d.) การฝึกให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ในทิศทางนี้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่ไม่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ การที่บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนส่งเสริมมาตั้งแต่ยังเล็ก แมคเคลแลนดกล่าวถึงผลการวิจัยต่างๆ ปรากฏว่า สิ่งที่ดีที่สุดคือการเน้นความสำคัญที่จะบรรลุถึงมาตรฐานทางด้านความสำเร็จในระหว่างอายุ 6 ถึง 8 ปี (แมคเคลแลนด. 2518 : 267 - 269) ซึ่งบุคคลมีความต้องการความสำเร็จในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการความสำเร็จในระดับที่ต่างกัน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลจะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดู วัฒนธรรมภายในสังคมและการฝึกฝนด้วย บิดามารดาจึงมีอิทธิพลมากต่อความสำเร็จของบุตร (สร้างคัมภีร์ จันทรเฒ. 2529 : 130 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. n.d.) นอกจากนี้พรอยดกล่าวว่า ตำแหน่งของเด็กๆ ตามลำดับของพี่น้องทั้งชายและหญิงนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสาเหตุแห่งชีวิตในอนาคตของเขา ทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์และการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้กับเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน จึงทำให้เด็กแต่ละคนตามลำดับการเกิดมีความแตกต่างกันไป (Rogers. 1969 : 261 ; citing Freud. n.d.)

จากการศึกษาของแมคเคลแลนด์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาซึ่งเขาเห็นว่า การที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นนั้น หากจะลงมือกระทำในวัฒนธรรมหรือสังคมทั้งหมดนั้น เกือบจะกระทำมิได้หรือหากจะกระทำได้อีกก็ต้องใช้เวลาและทรัพยากรจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาอบรมในโรงเรียนน่าจะมีส่วนเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้แก่เด็กได้ ถ้าครูใช้วิธีการที่เหมาะสม แมคเคลแลนด์จึงได้เสนอแนะว่า การเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นอาจทำได้โดย ทำให้คนหันมาสนใจรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น จัดให้เด็กเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และการช่วยให้คนมีความคิดค้นถึงผลสัมฤทธิ์ (McClelland, 1961 : 393 - 394) ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้จึงทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา และพิจารณาตัวแปรอีกหลายๆ ด้าน ตั้งแต่ตัวนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งสิ้น

✓ จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- ✓ 1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนการฝึกและหลังการฝึก
- ✓ 2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก
- ✓ 3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า
- ✓ 4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อนกับนักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง
- ✓ 5. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเพศชายและเพศหญิง
- ✓ 6. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
- ✓ 7. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับลักษณะทางชีวสังคมในแต่ละด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้บริหาร และนักการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นจิตลักษณะหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับประถมศึกษาที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแบบแผนในการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา สำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม จำนวน 120 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม
2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า ใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ในการดำเนินการทดลอง โดยเริ่มทำการทดลองในสัปดาห์ที่ 35 ถึง สัปดาห์ที่ 37 ของการเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้ คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. ลักษณะทางชีวสังคม หมายถึง ตัวแปรที่เป็นลักษณะส่วนบุคคล รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้ คือ

2.1 ลำดับการเกิด หมายถึง ลำดับการเกิดของเด็กนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง วัดโดยให้ผู้ตอบระบุว่าตนเป็นบุตรคนที่เท่าไรของบิดามารดา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มลำดับเกิดก่อน หมายถึง ลูกคนที่ 1 ของครอบครัวที่มีลูก 1 ถึง 3 คน และลูกคนที่ 1 และ 2 ของครอบครัวที่มีลูก 4 ถึง 5 คน และลูกคนที่ 1 , 2 และ 3 ของครอบครัวที่มีลูก 6 คนขึ้นไป

กลุ่มลำดับเกิดหลัง หมายถึง ลูกคนที่ 2 และ 3 ของครอบครัวที่มีลูก 2 ถึง 3 คน และลูกคนที่ 3 , 4 และ 5 ของครอบครัวที่มีลูก 4 ถึง 5 คน และลูกคนที่ 4 , 5 , 6 และคนต่อไปของครอบครัวที่มีลูก 6 คนขึ้นไป

2.2 เพศ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งเป็น

เพศชาย คือ นักเรียนชาย

เพศหญิง คือ นักเรียนหญิง

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมทวิวิชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้ คือ

1. การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง การฝึกให้นักเรียนรู้จักมองตนเองเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์งาน รู้จักวางแผนกำหนดจุดมุ่งหมายของชีวิต สร้างความเชื่อมั่นให้จิตใจหนักแน่นมั่นคงกล้าเผชิญกับอุปสรรค มีความรับผิดชอบที่จะพากเพียร

นำคนไปสู่ความสำเร็จดังที่ตนมุ่งหวัง ด้วยกระบวนการกลุ่ม เรียนรู้การเล่นและการทำงานในกลุ่ม ฝึกให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันบนพื้นฐานของระบบประชาธิปไตย ศึกษาตัวแบบ มุ่งสู่ความคิดค้นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ซ้ำ หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำและฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอื่นๆ ถ้าการฝึกดังกล่าวเมื่อเด็กอายุยังน้อยให้สามารถทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองได้ ถือว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว แต่ถ้าฝึกเมื่อเด็กอายุมากขึ้น ถือว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า การวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ซ้ำ วัดโดยให้เด็กนักเรียนรายงานตนเองว่า ได้ปฏิบัติกิจกรรมบางประการในชีวิตประจำวันด้วยตนเองตั้งแต่เมื่อไร โดยมีคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก คะแนนรวมในแบบวัดนี้มีพิสัยอยู่ระหว่าง 20 ถึง 60 คะแนน ผู้ใดคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว ส่วนผู้ที่ใดคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.10 ถึง 9.03 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะแรงจูงใจภายในที่ผลักดันให้บุคคลเกิดความภาคเพียรในการทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จลงอย่างมีประสิทธิภาพบนมาตรฐานที่ดีเยี่ยม การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วัดจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 26 ข้อ แต่ละข้อแสดงถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็น และลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับพฤติกรรม โดยมี 3 ตัวเลือก แบบวัดนี้ผู้ตอบแต่ละคนจะมีพิสัยอยู่ระหว่าง 26 ถึง 78 คะแนน ถ้าผู้ใดคะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าผู้ใดคะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.31 ถึง 7.94 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยลำดับการเกิดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยเพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า "แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์" (Achievement Motivation) ไว้ดังนี้

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 110 - 111) ให้นิยามของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม พยายามทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือพยายามเอาชนะ

อุปสรรคต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เมอร์เรย์ (Murray. 1964 : 19) เขาได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need Achievement) จากภาระกระทำที่ยาก ต้องการควบคุม จักกระทำหรือจัดระเบียบ วัตถุ บุคคล หรือความคิด โดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็ว และมีความเป็นอิสระมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคแลบรรลุมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขัน และต้องการเอาชนะคนอื่นๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง โดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ ส่วน ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในรูปแบบของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement เขียนย่อว่า n-Ach ความต้องการดังกล่าว เป็นความต้องการที่เปรียบเทียบได้กับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) เรียกว่าความต้องการตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self-Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัดรวมถึงศักยภาพอื่นๆ มีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่ และฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

นอกจากนี้ นวลละออ สภาผล (2536 : 30) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งบางครั้งเรียกว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึง หลังความต้องการของบุคคลในสิ่งที่ดีเยี่ยม มีความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าอุปสรรคในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงานที่ยากและทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ภูมิวิทย์ เกษมกิจ ประสงค์ ความสำเร็จอย่างถาวร ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง เห็นความสำคัญของงาน และคุณภาพของงานมากกว่า ลาก ยศ สรรเสริญ ซึ่ง สงวนศรี วิรัชชัย (2527 : 85) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงจูงใจของบุคคลที่มุ่งจะให้ได้รับความสำเร็จในการควบคุมและจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทางสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และคงมาตรฐานระดับสูงในการทำงานไว้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะแรงจูงใจภายในที่ผลักดันให้บุคคลเกิดความพากเพียรในการทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง

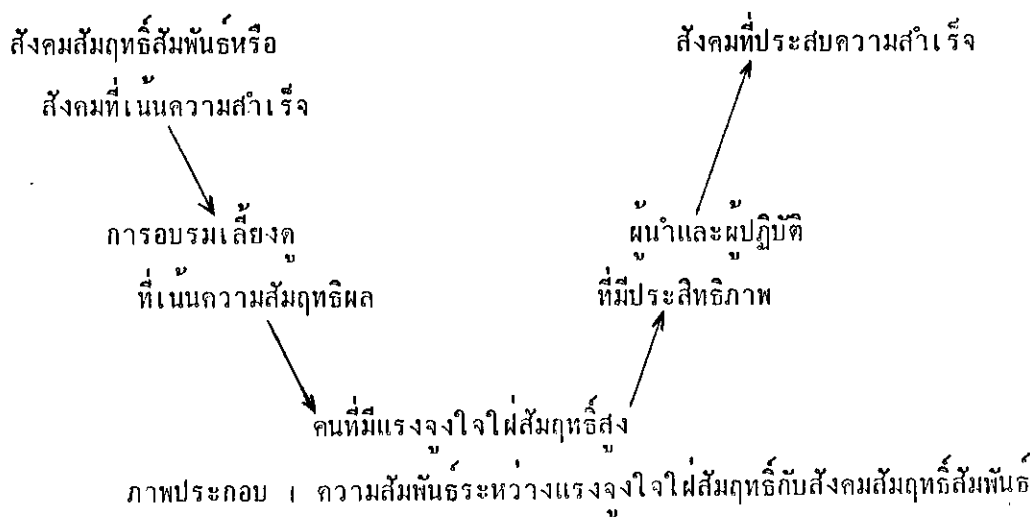
อย่างมีประสิทธิภาพบนมาตรฐานที่ดีเยี่ยม

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาที่เสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญมีดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์

แมคเคลแลนด์ (McClelland) สนใจความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางวัฒนธรรมของสังคมและการอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อสังคมด้วย เขามองเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูและวัฒนธรรมของสังคมที่เน้นความสำเร็จ (Achieving Society) ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมในสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ หรือสังคมเน้นความสำเร็จ (Achievement Motivated Society) จะทำให้พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูลูกโดยเน้นความสัมฤทธิ์ผลตามระดับสถานของสังคม ดังนั้นการที่พ่อแม่ฝึกให้เด็กรู้จักช่วยตัวเอง ฝึกการคิดแก้ปัญหา และให้การเสริมแรงพฤติกรรมที่มุ่งความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และการทำงาน ฯลฯ การอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว จะพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตเป็นคนที่ต้องการความสำเร็จ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและแรงจูงใจที่ เขามีอยู่นั้นจะมีผลต่อพฤติกรรมของเขา ทำให้ได้เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำสังคม หรือ เป็นปฏิบัติที่มีความพยายาม และมีประสิทธิภาพอันจะเป็นผลขึ้นในกลุ่มหรือสังคมที่เขาเป็นผู้นำ หรือเป็นสมาชิกอยู่ ดังนั้นสังคมที่สมาชิกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ย่อมจะพัฒนาไปได้มากกว่าสังคมที่สมาชิกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

(สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 93 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. n.d.)

2. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทคินสัน

แอทคินสัน (สงวน สุธิเลิศอรุณ. 2529 : 115 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1966 : 106) ได้กำหนดหลักการทฤษฎีนี้ว่า "ความต้องการผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จในชีวิต ขึ้นอยู่กับตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ความคาดหวังว่าจะสำเร็จ แรงจูงใจที่มุ่งสู่ความสำเร็จและสิ่งล่อใจ โดยทั่วไปบุคคลมีแนวโน้มที่ตรงกันข้าม 2 ประการ ได้แก่ แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จและแนวโน้มในการหลบหลีกความล้มเหลว" และอาจสรุปเป็นสูตรได้ดังนี้

$$T_S : \text{แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จ} = M_S \times P_S \times I_S$$

เมื่อ M_S คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)

P_S คือ โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (Motive Success)
 ความที่คาดหวังไว้ (Probability Success)

I_S คือ สิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายความสำเร็จ (Incentive Success)

จากสูตร แนวโน้มในการบรรลุความสำเร็จของการกระทำอะไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหนังสือหรือการทำงานอย่างอื่น บุคคลจะพบกับความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จและเป้าหมายของความสำเร็จซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแห่งความสำเร็จในงาน

ลักษณะงาน	M _s	P _s	I _s	T _s
งานง่าย	ภูมิใจน้อย	สำเร็จง่าย	มีค่าน้อย	มากที่สุด
งานปานกลาง	ภูมิใจปานกลาง	สำเร็จง่าย	มีค่ากลางๆ	มาก
งานยาก	ภูมิใจมาก	สำเร็จยาก	มีค่ามาก	น้อย

3. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์

เมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1938 : 152 - 216) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้รวบรวมความต้องการทางจิตมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะและประสบผลสำเร็จ (Need for Achievement) รวมอยู่ด้วย เขาเป็นบุคคลแรกที่ได้อธิบายถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์เป็นผู้มีความต้องการความสามารถ มีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

4. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) แบ่งความต้องการของมนุษย์ตามลำดับชั้นของความสำเร็จ 7 ชั้น ดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการ

ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Basic Need) ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ การขยับเขยื้อน การพักผ่อน ที่อยู่อาศัย เป็นต้น หากความต้องการดังกล่าวนี้ ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจ ความต้องการในระดับต่อไปจะตามมา

4.2 ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการที่จะอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัย มีอิสระปราศจากการถูกคุกคาม ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

4.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Needs) ต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคมและต้องการรักคนอื่นด้วย

4.4 ความต้องการความภาคภูมิใจในตนเองและการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self-Esteem Needs) การกระทำในสิ่งที่ดีๆ เพื่อต้องการให้ผู้อื่นกล่าวขวัญถึงและยกย่องนับถือ ให้เกียรติเขา ซึ่งจะช่วยให้เขาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ

4.5 ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization Needs) เป็นการแสดงความสามารถของตนเองให้ปรากฏ เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป เป็นความต้องการระดับสูงสุด ที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จทุกสิ่งทุกอย่างตามความคิดคำนึงของตน เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่ตนจะทำได้ พยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นไปในแนวทางที่ตนคาดหวังเอาไว้

4.6 ความต้องการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ (Need to Know and to Understand) เป็นความต้องการที่จะแสวงหาความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เป็นความต้องการที่ไม่ต้องมีใครมาชักจูงหรือมาแนะนำ สิ่งใดที่ตนเห็นว่ามีความสำคัญและมีประโยชน์ จะทำด้วยความสุขใจ

4.7 ความต้องการซาบซึ้งในสิ่งต่างๆ (Aesthetic Needs) เป็นความต้องการด้านสุนทรียภาพ เพื่อความสุขและความพอใจของตน

จะเห็นได้ว่าความต้องการด้านความสำเร็จ คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตรงกับความต้องการขั้นที่ 5 ของมาสโลว์ ซึ่งต้องการตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self-Actualization) เป็นความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง สนใจพัฒนาศักยภาพแห่งตน เพื่อแสดงความสามารถในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการได้ (สงวน สุธิเลิศอรุณ. 2522 :

126 - 129 และ สํารวจ จันท์แอม. 2529 : 124 - 126 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. n.d.)

ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 207 - 256) ได้กล่าวว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

1. กล้าเสี่ยงอย่างเหมาะสม (Moderate Risk-Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว ไม่ชอบงานที่ต้องอาศัยโชคกลาง ไม่พอใจทำสิ่งที่ง่ายซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่จะเลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตน และการทำสิ่งที่ยากได้สำเร็จนั้นทำให้อุณหภูมิพอใจ
2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลกๆใหม่ๆ จะเอาใจใส่มาณะหากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ย้ำความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำเร็จลุล่วงไป
3. ความรับผิดชอบตนเอง (Individual Responsibility) จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง ไม่หวังการยกย่องชมเชยจากผู้อื่น ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น มีอิสระในการคิดและทำ
4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result of Decision) จะติดตามผลการตัดสินใจของตนว่าเป็นเช่นไร เพื่อปรับปรุงการกระทำของตนให้บรรลุเป้าหมายดีกว่าเดิม
5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) เป็นผู้มีแผนการณ์ระยะยาว (Long-Range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกล
6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเป็นระบบ

เซอร์แมน (อัจฉรา สCHARมณต์เลคนอื่นๆ. 2528 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Herman. 1970 : 354 - 355) ได้สรุปลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำของตนนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามใ้เต้เข้าไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากๆได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
6. มีความรู้สึกว่เวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่างๆจะผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว จึงควรรีบทำสิ่งต่างๆให้ทันเวลา
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงานผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ต้องการให้ตนเองเป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ได้ดี
10. พยายามปฏิบัติงานให้ดียิ่งเสมอ

แตรนคอลล (Marx. 1970 : 240 ; citing Crandull : 1963) กำหนดพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มุ่งแข่งขัน กับมาตรฐานอันดีเยี่ยมอย่างใดอย่างหนึ่ง

แอทกินสัน (งามตา วนิทานนท์. 2534 : 354 - 355 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson : 1966) กล่าวถึงบุคลิกลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นบุคคลที่มักสนใจที่จะกระทำใ้สำเร็จด้วยความชำนาญ ไม่สนใจเรื่องโชคกลาง ชอบใช้ความสามารถและความพยายามในการทำงานให้ดีกว่าคนอื่นๆ หรือให้ถึงมาตรฐานอันสูงสุด ผู้ที่มีแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นคนที่อยู่ในโลกของความจริง แม้ว่าจะไม่สนใจงานที่ยากมากหรือง่ายมาก แต่เขายังชอบทำงานยากมากกว่าคนอื่น ๆ เมื่อเขาไม่มีโอกาสเลือกที่จะทำงานอื่น เขาชอบทำงานที่ท้าทายและต่อสู้ยากอดทนกว่าคนอื่น ๆ มีความเชื่อมั่นมากกว่าคนอื่น ๆ เรียนรู้ความมุ่งมั่นและความอดทน ทำให้เขาได้รับความสำเร็จ นำประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้แก้ปัญหาใหม่ที่เขาได้พบ

นอกจากลักษณะต่างๆดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีความคิดเห็นอื่นๆเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยกล่าวว่าบุคคลเหล่านั้นจะมีพลังในจิตใจที่ผลักดันพฤติกรรมของเขาไปในทิศทางของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงและจะแสดงลักษณะคงที่หลายประการ ดังนี้ (นวลละออ สภาผล. 2536 : 31 - 32)

ประการแรก เป็นคนมุ่งมั่น ความสนใจที่สำคัญของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงคือ ทำงานต่างๆให้เป็นผลสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดเจน การทำงานดังกล่าวใช้เวลาอันน้อย คือสำเร็จอย่างรวดเร็ว เป็นงานที่มีประโยชน์มาก งานนั้นมีคุณสมบัติพิเศษและสามารถนำไปใช้ระยะยาว

ประการที่สอง เป็นผู้ที่เห็นวามรางวัลที่ตนได้จากการทำงานนั้น คือ ความชื่นใจในความสำเร็จอย่างดีของผลงาน มากกว่าที่จะเห็นความสำคัญของรางวัลที่เป็นเงินทอง ลาภ ยศ หรือการชมเชยจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำงานเพื่องานเป็นหลักและเพื่อผลประโยชน์อื่นๆเป็นรอง แต่ถ้ามองเห็นว่าเงินทอง หรือคำชมเชยของผู้อื่นเป็นเครื่องแสดงถึงมาตรฐานของผลงานของตน บุคคลเช่นนี้ก็อาจทำงานเพื่อรางวัลเหล่านั้นด้วยก็ได้

ประการที่สาม ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่รับรู้เหตุการณ์นั้นๆด้านที่เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จมากกว่าจะรับรู้เหตุการณ์นั้นในด้านอื่นๆ และเมื่อรับรู้เหตุการณ์เกี่ยวกับการทำงานจะมีความไวในการคำนึงถึงเป้าหมายในการทำงาน และอุปสรรคที่จะเื้อออำนาจหรือขัดขวางในการทำงานนั้นๆ ตลอดจนถึง การลงมือดำเนินการนั้นและความรู้สึกที่เกิดจากผลของการทำงานนั้น โดยอาจจะคิดว่างานนั้นสำเร็จหรือล้มเหลวก็ตาม ความไวในการรับรู้เหตุการณ์ดังกล่าวนี้เป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

ประการที่สี่ เป็นผู้ที่ยอมรับปัญหาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น เพราะถือว่าการแก้ปัญหา คือ งานที่จะต้องทำให้สำเร็จด้วยดีและให้ผลถาวร โดยจะมองสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในแง่บวกที่ตนจะเข้าไปรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขได้ด้วยความรู้ ความสามารถ และความพยายามของตน

ประการที่ห้า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่พยายามสร้างสภาพแวดล้อมให้สามารถทำงานเป็นผลสำเร็จอย่างงดงาม เช่น เลือกทำงานที่ยาก หรือมีความเสี่ยงปานกลาง เพราะเป็นสถานการณ์ซึ่งได้เปรียบต่อความสำเร็จมากกว่า และยังเป็นสถานการณ์ที่ท้าทายเพียงพอต่อความพยายาม งานที่ง่ายเกินไปสำเร็จ จะไม่เกิดความภูมิใจส่วนงานยากอาจล้มเหลวได้ง่าย จึงตั้งเป้าประสงค์การทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ด้วย ส่วนบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ชอบทำงานที่ง่ายมากๆ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีประสบการณ์ที่ล้มเหลวในงานต่างๆ จนไม่แน่ใจในความสำเร็จของตนเอง จึงให้เหตุผลในความล้มเหลวว่าเกิดจากสาเหตุภายนอกตน เช่น งานที่ทำนั้นยากมากเกินไป เป็นต้น

ประการที่หก มีการดำเนินงานหรือแก้ปัญหาอย่างมีระเบียบ มีขั้นตอน มีความบากบั่นอดทนทำงานอย่างວ່ອງไวมีประสิทธิภาพสูง ผลงานมีคุณภาพสูง ตั้งกล่าวมาแล้ว ไม่รังเกียจการปฏิบัติงานใดๆที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน

ประการสุดท้าย ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เมื่อทำงานสำเร็จก็เกิดความพอใจขึ้นใจ มีความสุข แต่เมื่อทำงานล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อและมีความต้องการผลย้อนกลับ จากการทำงานของเขา หรือต้องการผลการประเมินที่จะชี้ข้อดีข้อเสียของผลงานของตน เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป และผลย้อนกลับจะทำให้เขาปรับเป้าหมายของตนใหม่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และยังทำให้ทราบว่าประสบความสำเร็จเมื่อไรและมากน้อยเพียงใดอีกด้วย

คาร์ณิ วงษ์อุทัย (2535 : 73 - 74) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวกคือ

บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร
2. มีทักษะในการจัดระบบงาน
3. มีระดับความทะเยอทะยานสูง
4. ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
5. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
6. เล็งเห็นการณ์ไกลและมีแผนระยะยาว
7. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับหนึ่ง

8. ต้องการทราบแน่ชัดว่า การตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร
9. ขยันขันแข็งในการทำงานที่ต้องใช้สมองคิดและงานไม่ซ้ำแบบใคร
10. ชอบทำงานให้เสร็จตามความพอใจของตน ไม่ชอบให้ใครมาบังคับการ
11. มีการเลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับความสามารถ
12. มุ่งที่จะทำกิจกรรมต่างๆให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
13. เมื่องานที่ทำได้ถึงจุดจบ หรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้เสร็จ
14. จะทำกิจกรรมต่างๆเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มุ่งรางวัลหรือชื่อเสียง
15. คิดว่าทุกสิ่งจะสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตน ไม่ใช่เกิดจากโอกาส และไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. มักผลัดวันประกันพรุ่ง
2. มักขาดระบบในการทำงาน
3. ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
4. ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด
5. ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน
6. มักไม่ตั้งความคาดหวังในผลสำเร็จจากการทำงาน
7. ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณค่าของงาน
8. ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆหรือบุคคลอื่น
9. ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อได้
10. เชื่อว่าอุปสรรคจะทำได้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จได้
11. มุ่งหวังรางวัลหรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน
12. เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยงไม่กล้าเผชิญอุปสรรคนั้นๆ

สัทจนัน สีนสว่างศ์วัฒน์ (2527 : 29 - 31) อาศัยทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของ ไอเซนเบิร์ก (Eysenck) นำมาจำลองทฤษฎีบุคลิกภาพของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงได้กำหนด ลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

ลักษณะนิสัย 1 : ความทะเยอทะยาน (Aspiration)

การตั้งระดับความคาดหวังไวสูง การพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น ในคนอื่นรู้จักด้วย ผลงาน ต้องการชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน ต้องการดีเด่นเหนือคนอื่น ต้องการใงานของตน สำเร็จในระดับสูง ต้องการความก้าวหน้าในการทำงาน เลือกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน หรือฝึกความชำนาญ

ลักษณะ 2 : ความกระตือรือร้น (Energetic)

มีความขยันขันแข็ง มีความเอาใจใส่ เต็มใจและตั้งใจจริงในการทำงาน มีความอดทนสูง ทำงานที่ได้รับมอบหมายทันทีไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง มานะพยายามที่จะทำงานให้เสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สนุกสนานในการทำงาน เห็นคุณค่าของเวลา อาสาทำงานที่ตนถนัด ไม่ย่อท้อต่องานที่ยังยาก

ลักษณะนิสัย 3 : ความกล้าเสี่ยง (Moderate Risk Taking)

กล้าตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่างๆ เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้มีความยากเหมาะสมกับความสามารถ มุ่งความสำเร็จมากกว่าหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ทำทุกสิ่งด้วยความมั่นใจ ไม่เชื่อโชคกลาง หรือสิ่งมหัศจรรย์ กล้าได้กล้าเสีย เลือกงานที่ยากและท้าทายความสามารถ

ลักษณะนิสัย 4 : ความรับผิดชอบตนเอง (Individual Responsibility)

การทำงานมุ่งให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตน การปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ แม้อุบายงานในขณะทำงานก็จะทำงานนั้นให้เสร็จได้ มีความผูกพันกับงานที่ได้รับมอบหมาย กล้ารับผิดชอบในผลงานของตน

ลักษณะนิสัย 5 : การรู้จักวางแผน (Planning)

การมีแบบแผนในการทำงาน มีจุดประสงค์ในการทำงานที่เด่นชัด มองเห็นเส้นทางในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เล็งเห็นการณ์ไกล มีความมุ่งมั่นที่ยาวนานเกี่ยวกับความสำเร็จในชีวิต มีความรอบคอบและรวบรวมรายละเอียดก่อนตัดสินใจ การทำงานอย่างรัดกุม ประณีต และเป็นระเบียบ การแสดงออกของความคิดที่กลั่นกรองแล้ว ผูกพันกับอนาคตมากกว่าอดีตหรือปัจจุบัน เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

ลักษณะนิสัย 6 : ความมีเอกลักษณ์ (Unique of Characteristic)

การริเริ่มทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง เป็นตัวของตัวเองสูง มีอิสระในการแสดงออก สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ๆ การใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา การกระทำที่ไม่ซ้ำแบบใคร

ปริยาพร วงศ์อนันทรโรจน์ (2534 : 199) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความกล้า กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญกับความสำเร็จหรือความล้มเหลว

2. มีความมุ่งมั่นพยายาม ชอบทำงานที่ท้าทายความคิด และความสามารถ

3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่และภาระกิจของตนเอง

ตนเอง

4. มีความรอบรู้ในการตัดสินใจ และติดตามผลในการตัดสินใจของตนเอง

5. มีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าได้แม่นยำ

6. มีความสามารถที่จะเลือกทำงานที่จะประสบความสำเร็จได้มากและด้วยความสามารถที่มีอยู่

จากลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงควรจะมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมดังนี้ คือ

1. มีสติจิตใจหนักแน่นมั่นคง สามารถควบคุมอารมณ์เมื่อกระทบกับสิ่งเร้าในสถานการณ์ต่างๆ

2. รู้จักปรับปรุงตนเอง ตรวจสอบความบกพร่องของตนและเสริมสร้างตนให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น

3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่าตนมีความสามารถที่จะทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จได้โดยไม่ติดกับการเชื่อคางและโชคชะตา

4. มีแผนการและวิธีดำเนินงานของตนเองอย่างเป็นระบบ

5. มีจุดมุ่งหมายในการกระทำที่เด่นชัด

6. มีความกระตือรือร้น ทำหน้าที่ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์

7. เป็นผู้มีปัญญา ช่างสังเกต รู้จักจดจำ มีปฏิภาณไหวพริบ

8. กล้าต่อสู้ กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคแห่งชีวิตนานาประการ

9. มีความขยันหมั่นเพียร ไม่กลัวงานหนัก ไม่หวั่นงานยาก

10. มีความรับผิดชอบ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถจนสำเร็จ
11. มีพลังสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงสิ่งมีคุณค่าสำหรับชีวิต

การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวบุคคล

ทาเบอร์และแมคอินไทร์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2526 : 69 - 70 ; อ้างอิงมาจาก Tabor and McIntyre. 1970) ได้ศึกษากระบวนการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยทั่วไป และสรุปออกมาเป็นแนวทางพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6 ประการ คือ

1. จะต้องเน้นความสนใจไปที่ "อะไรกำลังเกิดขึ้นที่นี่เดี๋ยวนี้"
 2. ทำให้เกิดประสบการณ์ที่เข้มข้น สามารถประสมประสานประสบการณ์ทางด้านความคิด การกระทำและความรู้สึกต่างๆ เข้าด้วยกันได้
 3. ช่วยบุคคลสามารถตีความหมายประสบการณ์ของตนได้โดยพยายามให้เขากระดับความคิดรวบยอดว่าอะไรเกิดขึ้นบ้างในขณะนั้น
 4. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์กับค่านิยม จุดมุ่งหมายและพฤติกรรมของตนเอง ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นให้ได้
 5. สร้างให้เกิดความมั่นคงทางด้านความคิด การกระทำและความรู้สึกต่างๆ เกี่ยวกับความสำเร็จ โดยอาศัยประสบการณ์จากการฝึกหัด
 6. กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวบุคคลเอง
- นอกจากนี้ความตั้งใจจริงเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการใช้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

โตมอน (คาร์ณี วงษ์อ่อน. 2525 : 76 - 77 ; อ้างอิงมาจาก Diamond. n.d.) เสนอแนะว่า การที่จะเปลี่ยนแรงจูงใจของมนุษย์นั้น จะต้องช่วยให้เขารู้จักตัวตัวเองมากขึ้น เปลี่ยนความเชื่อเก่าๆ เกี่ยวกับตัวเขา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเกี่ยวกับผลงานของเขาด้วย หากเปลี่ยนสิ่งเหล่านี้ได้จึงจะสามารถเปลี่ยนการทำงานของเขาได้ โดยเขาได้เสนอวิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า

1. พยายามทำงานให้สำเร็จเป็นขั้นๆไป หมายความว่า ในการทำงานทุกอย่างควร

จะตั้งจุดมุ่งหมายเป็นขั้นตอนและพยายามทำงานให้สำเร็จเป็นขั้นๆไป จึงจะมีกำลังใจทำงาน เช่น เด็กมัธยมปลาย ถ้าตั้งเป้าหมายว่าจะต้องเรียนให้สำเร็จปริญญาเอกให้ได้ ก็เป็นการตั้งเป้าหมายไกลเกินไป หากเขาจะตั้งใจไว้ว่า จะสอบไล่ชั้นมัธยมปีที่ 6 ให้ได้และจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้เสียก่อนที่จะผันถึงจุดหมายที่อยู่ไกลแสนไกลจะทำให้มีกำลังใจมากกว่า หรือถ้าท่านคิดจะแต่งตำราสักเล่มหนึ่งเป็นเล่มแรก ควรจะเปลี่ยนมาเป็นลองเขียนบทความเป็นตอนๆ เพื่อลงพิมพ์ในวารสารก่อน เมื่อประสบความสำเร็จจะมีกำลังใจเขียนต่อไปเรื่อยๆ ในที่สุดจะสามารถรวมเล่มได้และสามารถแต่งเล่มต่อไปได้โดยไม่มียาก

2. พยายามเลียนแบบ "บุคคลตัวอย่าง" เพราะมนุษย์เรามีความพยายามและไม่ต้องการลาหลังคนอื่นๆ ดังนั้นเราทุกคนควรหาบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน เพื่อยึดถือเป็นตัวอย่าง หรือเลียนแบบการทำงานของคนๆนั้น

3. สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ตัวท่านเอง ท่านจะต้องปรับตัวของท่านเอง เปลี่ยนจากลักษณะเดิมไปสู่วิถีทางที่ดีขึ้น ท่านต้องรับผิดชอบงานที่ท่านทำ ท่านต้องมีวินัยในตนเอง จัดตารางการทำงานของท่านอย่างถี่ถ้วนและดำเนินตามนั้น โดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ท่านต้องศึกษาหาความรู้ในงานที่ท่านทำ และใช้พลังความสามารถของท่านให้เต็มที่ เพื่อให้ท่านทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย

4. ควบคุมความอ่อนแอที่ถดถอย ถ้าเรามีความรู้สึกเบื่อหน่ายที่ถดถอยขึ้นมาเมื่อไร พยายามกับตนเองว่า "หยุดนะ" และจะหยุดความอ่อนแอที่ถดถอยนั้นทันที พร้อมทั้งตั้งใจให้แน่วแน่ว่าจะมานะทำงานต่อไป จนกว่าจะประสบความสำเร็จ หากเราสามารถควบคุมความอ่อนแอทางจิตใจได้ ก็เท่ากับเราเอาชนะอุปสรรคสำคัญไปอย่างหนึ่งแล้ว

แอดวิน ไดมอนด์ (Edwin Diamond) ยืนยันว่า "People can be different if they want to be." ซึ่งหมายความว่า "มนุษย์เราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าเขาต้องการจะเปลี่ยน"

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 400 - 401) จึงเสนอวิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. กระบวนการกล่อมเป็นวิธีการที่สำคัญที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อความต้องการของคนอื่น

2. การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นและการทำงานในกลุ่ม

3. การสอนให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน รู้จักความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่ม นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบบประชาธิปไตยและการพัฒนาเศรษฐกิจ

4. การช่วยให้บุคคลมีความคิดฝันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (Achievement Related Fantasies) โดยการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม

แมคเคลแลนด์เชื่อว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่พัฒนาให้มีขึ้นในตัวบุคคลได้ โดยจัดโปรแกรมการฝึกอบรมที่เน้นการเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรมและบุคลิกภาพ เขาได้เสนอแนะว่า กระบวนการฝึกอบรมที่จะจัดเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลนั้น จะต้องประกอบด้วย ลักษณะ ดังต่อไปนี้ (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 94 - 96 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. n.d.)

1. มีการสร้างเป้าหมายร่วมกัน คือมีการแสดงการคาดหวังและความเชื่อว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนสามารถจะเปลี่ยนเจตคติ และพฤติกรรมให้เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้ เมื่อผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการฝึกอบรมนั้นๆ

2. ในขั้นตอนของการฝึกอบรม จะต้องช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมและแรงจูงใจของคนที่ต้องการความสำเร็จ โดยมุ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจ รับรู้ คิด พุฒและทำ เหมือนกับการรับรู้การคิด การพูดและการกระทำของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

3. แสดงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นว่า สังคมและกลุ่มต้องการคนที่มีความรู้ใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังนั้นการมีความปรารถนาที่จะเปลี่ยนบุคลิกภาพ เจตคติและพฤติกรรมให้เป็นคนที่ต้องการความสำเร็จ คือสิ่งที่สอดคล้องกับบทบาทและค่านิยมของสังคม โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้หรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นกว่าเดิม

4. จัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำงานจนบรรลุเป้าหมายที่เป็นปรนัย งานที่ให้อาจจะเป็นงานของกลุ่มหรือหน่วยงานที่เคยปฏิบัติกันอยู่ แต่ต้องให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สังเกตบันทึกความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานของตนเอง ตามเกณฑ์

พฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5. จัดบรรยากาศการอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้สึกอบอุ่นเป็นมิตร ไม่เคร่งครัดหรือวิตกกังวล

ส่วนโรเซน (Rosen. 1961 : 574 - 585) แนะนำวิธีการฝึกให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. ให้รางวัลแก่เด็กที่พยายามทำอะไรได้สำเร็จ พ่อแม่อาจสอนโดยการชี้แนะ ให้เด็กแก้ปัญหาตามลำดับขั้น จะทำให้เด็กกล้าที่จะพยายามและกระทำให้ถึงมาตรฐาน
2. ให้รางวัลแก่เด็กที่มีความพยายามเพื่อบรรลุความสำเร็จด้วยตนเอง
3. สภาพการดำเนินชีวิตและผลสัมฤทธิ์ของบิดามารดา จะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงได้

ตามทัศนะของแอทคินสัน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่สามารถจะสร้างขึ้นได้โดย (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 92 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. n.d.)

1. เพื่อความต้องการความสำเร็จ และความกลัวล้มเหลว ซึ่งจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ให้บุคคลได้ประสบความสำเร็จซ้ำๆติดต่อกันเป็นเวลานาน วิธีนี้จึงไม่ง่ายนัก
2. ช่วยให้ผู้คลุ้สึกว่างานหรือบทเรียนไม่ยากจนเกินไป ซึ่งจะเป็นผลให้เขาคิดและเชื่อว่าเขาจะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ วิธีนี้ง่ายกว่าวิธีแรก แอทคินสันได้เสนอว่างานหรือบทเรียนที่ไม่ยาก ควรทำดังนี้

2.1 แบ่งงานหรือบทเรียนเป็นหน่วยย่อยๆ หรือแบ่งเป็นขั้นตอนทีละหน่วย เมื่อเสร็จขั้นตอนหนึ่งหรือหน่วยหนึ่ง จึงมอบหมายขั้นตอนหรือหน่วยต่อไป โดยวิธีนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกว่างานไม่ซับซ้อน และจะง่ายกว่ามอบหมายงานหรือบทเรียนทั้งหมดในครั้งเดียว การมอบหมายงานหรือบทเรียนเป็นหน่วยย่อยๆหรือเป็นขั้นตอน จึงช่วยให้บุคคลมีโอกาสประสบความสำเร็จในแต่ละขั้นตอนได้มากและมีผลทำให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน หรือทำงานเพิ่มมากขึ้น

2.2 ฝึกให้บุคคลมีทักษะเพิ่มมากขึ้น การฝึกทักษะบางอย่างให้กับบุคคล จะเป็นการเตรียมความสามารถและความมั่นใจในการทำงานให้กับบุคคลได้ เพราะบุคคลที่มีทักษะหลายอย่าง ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงานมากกว่าคนที่มีความถนัดน้อย และถ้าบุคคลได้ทราบว่าตนมีทักษะที่จะต้องใช้ในการทำงาน จะทำให้บุคคลมั่นใจและมีแรงจูงใจในการ

ทำงานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงควรฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลายๆอย่าง หรืออย่างน้อยก็ควรฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียน และการทำงานที่จะมอบหมายให้กับผู้เรียนก่อน การมอบหมายงานหรือบทเรียนนั้นๆ

2.3 ให้คำปรึกษาชี้แจงช่องทางที่จะช่วยให้บุคคลทำงานได้สำเร็จโดยง่าย หรือสะดวกขึ้นกว่าที่เขาคิดทำ โดยวิธีนี้จะทำให้บุคคลมีความมั่นใจมากขึ้น วิตกกังวลน้อยลง มีกำลังใจ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

ส่วนโกสโล มีถน (2524 : 10 - 38) กล่าวถึงวิธีฝึกฝนบุคคลเกิดค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ อาจทำได้ดังนี้

1. วิธีใช้ตัวแบบ จะทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ ถ้าตัวแบบมีอิทธิพลต่อผู้รับการฝึก ลักษณะการเลียนแบบเป็นลักษณะหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลของสังคม เป็นวิธีที่มนุษย์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน การเลียนแบบ (Initiation) ก็คือการยึดแบบ (Identification) ก็คือ ล้วนต้องอาศัยตัวแบบ ลักษณะความเหมาะสมของตัวแบบเป็นสิ่งสำคัญมาก สำหรับวิธีนี้ตัวแบบที่มีอิทธิพลให้เด็กคล้อยตามได้มาก ได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้ใหญ่ เพื่อน เป็นต้น
2. วิธีการสวมบทบาท (Role Playing) วิธีนี้เกิดจากความเข้าใจที่ว่า การที่บุคคลจะเข้าใจผู้อื่นได้ทันนั้น จะต้องให้เขาได้มีโอกาสสวมบทบาทนอกเหนือจากตนที่เป็นอยู่ ซึ่งคอลลินส์ (Collins, 1970 : 140) ได้เห็นว่า เป็นวิธีเดียวที่จะทำให้คนได้คิด ได้รู้จัก สิ่งที่แตกต่างกันออกไปจากที่เขาเป็นอยู่ คือ ให้เขาได้แสดงออกในบทบาทที่แตกต่างออกไปจากเดิม การสวมบทบาทเป็นการรับเอาทัศนคติของคนอื่น ทำให้มีความคิดเห็นที่กว้างไกล มีความคิดและความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมไม่ยึดมั่นอยู่กับตนเอง
3. ใช้วิธีสร้างความขัดแย้งทางเหตุผล หรือความไม่สมคล้อยทางความรู้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีความสอดคล้อง (Consistency Theory) กล่าวคือ สร้างความขัดแย้งในตัวบุคคลโดยเสนอให้เขาได้ความรู้ใหม่ซึ่งไม่สอดคล้องกับความรู้เดิม ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดแรงขับที่จะทำให้บุคคลเกิดความต้องการค้นคว้า สืบหาเพื่อไปสู่ความพอใจ ความสำเร็จ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและลดความขัดแย้ง
4. การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อนเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก ยิ่งเป็นเพื่อน

ที่เด็กชอบพอ หรือนับถือก็ยิ่งมีอิทธิพลมาก ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อตัวเด็ก เด็กที่ร่วมสังคมกันจะมีความก้าวหน้าที่เด็กที่แยกตัวจากเพื่อน การอภิปรายกันจะทำให้เด็กได้รับความคิดเห็นและทัศนคติใหม่ๆ ต่างไปจากที่ตนมีอยู่และจะนำมาเปรียบเทียบกับความรู้อื่นๆ ของตน ถ้าสามารถปรับเข้ากันได้ เด็กจะพัฒนาโครงสร้างของความรู้อื่นๆ และเหตุผลใหม่ขึ้นได้

5. การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) เป็นการใช้นักการวางเงื่อนไขขงกรรมวิบาก (Operant Conditioning) มีการใช้การเสริมแรง (Reinforcement) เพื่อให้เกิดพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์

6. การให้การศึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ซีเรน (สวารณ ตริชัน. 2530 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Serene. 1953 : 319 - 324) ได้ทดลองให้คำปรึกษา เพื่อกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน (Motivational Counseling) แก่เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถที่เรียกว่า เด็กด้อยสัมฤทธิ์ (Under Achievement) โดยให้คำปรึกษา 1 - 2 ครั้ง และให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่ของเด็ก 1 ครั้ง ปรากฏว่าได้ผลดี

สชสมร ประพัฒน์ทองและดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 31) ได้ให้ข้อเสนอแนะอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดให้มีนิทานที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก เนื่องจากได้พบในการวิจัยว่า นิทานที่กระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจิตลักษณะของเด็กได้อย่างเด่นชัด ในเรื่องพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์และความตั้งใจในการทำงาน แก่ปัญหาที่ยากได้ นิทานที่จะกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ แสดงให้เห็นความมานะพยายามของตัวเองที่จะฟันฝ่าอุปสรรค และมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาต่างๆ จนบรรลุผลสำเร็จได้ หรืออาจจะเป็นเรื่องที่แสดงถึงความมานะพากเพียรที่จะพยายามให้บรรลุมาตรฐานที่สูงขึ้นไปอีก และทำให้เด็กเข้าใจในเรื่องและจุดที่เน้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของตัวละคร โดยผู้เล่านิทานจะเน้นในจุดนั้นให้ชัดเจน พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบเอง และให้เด็กแสดงท่าทางประกอบความเข้าใจของเด็กในจุดที่เป็นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ด้วย

2. การอบรมเลี้ยงดูให้ฟังตนเองเร็ว (ในช่วงอายุ 3 - 5 ปี) มีความสำคัญต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์มาก การอบรมแบบฟังตนเองเร็ว คือ การฝึกให้เด็กเริ่มทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองให้เร็วที่สุดตามวัยของเด็ก เช่น เริ่มให้เด็กล้างก้นเองเมื่อเด็กสามารถนั่งขับถ่ายเองได้ เมื่ออายุประมาณ 1 ปี 6 เดือน ถึง 2 ปี ในการฝึกให้เด็กทำอะไรด้วยตนเองนั้น ไม่ได้

หมายความว่า เด็กจะต้องทำไ้ดกตองเหมือนผู้ใหญ่ แต่เราต้องการให้เด็กรู้จักว่าอะไรควรทำด้วยตนเองให้เร็วที่สุด โดยไม่ต้องพึ่งบุคคลอื่น แต่ผู้ใหญ่ก็ต้องควบคุมการปฏิบัติของเด็กและคอยช่วยในสิ่งที่เด็กยังทำไ้ไม่ได้ไม่รีบรอย

ครูอาจใช้แนวทางของแมคเคลเลนค์ เข้าช่วยในการพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์กับผู้เรียนได้ โดยจัดกิจกรรมและโปรแกรมการฝึกอบรมนักเรียน ด้วยการชี้ให้นักเรียนเห็นผลดีของการพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ใ้มีขึ้นในตนเอง จัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงวิธีคิด พุด และการทำงานของคนที่มีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์สูง และจัดให้นักเรียนได้สังเกตขั้นตอนและวิธีการทำงานของคนที่มีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์สูง เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของนักเรียนเอง แล้วจึงมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้งกับการเรียนใ้ให้นักเรียนได้ทำ โดยใ้นักเรียนสังเกตและบันทึกการเปลี่ยนแปลงทางความคิด พุด ทำ ของผู้มีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์หรือไม่ ลักษณะ เช่นใดที่ตนควรจะต้องปรับปรุง และครูก็ควรที่จะช่วยใ้หักล้างใจ ใ้การเสริมแรงในระหว่างการฝึกอบรม และการทำกิจกรรมของนักเรียนด้วย

ในการฝึกอบรมนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนใ้เป็นผู้มีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์สูงนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ด้วยคือ

1. มืองค์ประกอบอื่นๆที่จะมีผลต่อการพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ของบุคคลใ้ดอีก เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การรู้จักและเข้าใจตนเอง ประสบการณ์ความสำเร็จและความล้มเหลว การมีเจตคติที่ต่อดตนเอง ฯลฯ ดังนั้นครูจึงควรพัฒนาลักษณะบางอย่างที่กล่าวควบคุมใ้กับการพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ของนักเรียนด้วย

2. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ เป็นเพียงเครื่องมือที่จะช่วยสร้างและพัฒนาพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ แต่นักเรียนก็มีสิทธิที่จะเลือกตัดสินใจว่า เขาต้องการพัฒนาลักษณะพฤติกรรมนั้นๆหรือไม่ ถ้านักเรียนตัดสินใจว่า เขาไม่ต้องการพัฒนาพฤติกรรมที่แสดงถึงการต้องการความสำเร็จ ครูก็ไม่ควรบังคับฝืนใจนักเรียน เพราะการกระทำดังกล่าวจะไม่เกิดผลดีแต่อย่างใด การที่ครูช่วยใ้ให้นักเรียนปรารถนาจะพัฒนาพฤติกรรมของตน ใ้พัฒนาลักษณะการมีแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ และส่งผลใ้ให้นักเรียนผู้ที่พัฒนาแล้วได้ประสบความสำเร็จใ้รับการยอมรับจากสังคม อาจจะทำให้เด็กที่ใ้ไม่ต้องการพัฒนาพฤติกรรมของตนในตอนแรกกลับเปลี่ยนใจมา เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองได้ในภายหลัง

การพัฒนาแรงจูงใจใ้สัมพันธ์ใ้กับนักเรียนยอมเกิดประโยชน์มากมาย ส่วนหนึ่งช่วย

ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งผลถึงความสำเร็จต่อไปในอนาคต ซึ่งช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษาส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย

ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างแบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งนำหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รวมถึงวิธีการฝึกที่เหมาะสมมาสร้างแผนการฝึก โดยจะตรวจสอบผลการฝึกระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ได้มีการวิจัยฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับกลุ่มตัวอย่างต่างๆ เพื่อศึกษาผลการฝึกว่าสามารถเพิ่มปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มที่ได้รับการฝึกหรือไม่ รวมทั้งการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ดังผลการวิจัยที่ได้รวบรวมมาดังนี้

การวิจัยทดลองเพื่อฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อพิจารณาก่อนฝึกและภายหลังฝึก ได้มีการวิจัยเพื่อดูว่าภายหลังการฝึกแล้วผู้ได้รับการฝึกมีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นหรือไม่ ผลงานวิจัยเหล่านี้ได้แก่งานวิจัยของ ไรอัล (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 75 ; อ้างอิงมาจาก Ryals. 1969 : 253) ได้จัดการฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้วันหยุดติดต่อกัน 4 ครั้ง มีทั้งการฝึกภายในโรงเรียน และการตั้งแคมป์ฝึกบนภูเขา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนเกรด 8 ผลการวิจัยปรากฏว่า การฝึกครั้งนี้ไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนในวิชาสังคมศึกษา แต่มีผลต่อการปรับปรุงการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์หลังจากผ่านการฝึกไปแล้ว 1 ปี สำหรับตันกีฟา ฮาวารี (Halvari. 1989 : 979 - 988) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การแข่งขันในกลุ่มเยาวชน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักมวยปล้ำชาย ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในวัยรุ่นอร์เว 78 คน เริ่มฝึกเป็นนักมวยปล้ำตั้งแต่อายุ 7 - 12 ปี ระหว่างการฝึกมีการตรวจสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และฝึกให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลปรากฏว่า จากการเริ่มต้นฝึกแรงจูงใจที่เชื่อมั่นต่อความสำเร็จพัฒนาสูงขึ้น แม้อายุ 12 ปีไปแล้วก็ตาม สามารถช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้แข็งแกร่งพอที่จะไม่กลัวความ

ความล้มเหลว และการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับคนงาน โวส์ (Voss. 1982 : 5057 - A) ได้ทำการทดลองนำเกมสการแข่งขั้นใหม่ๆ เข้าร่วมการทำงานในโรงงาน เพื่อศึกษาผล การเปลี่ยนแปลง ลักษณะนิสัยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนงาน จำนวน 142 คน เป็นชาย 53 คน เป็นหญิง 89 คน ที่มาจากโรงงานทั่วทุกภาคของสหรัฐอเมริกา ทำการทดลองเป็น เวลา 2 เดือน พบว่าคนงานชายและหญิง มีลักษณะนิสัยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ก่อนการทดลอง แต่หลังการทดลองลักษณะนิสัยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กัน

จากผลการวิจัยข้างต้นปรากฏผลสอดคล้องกันว่าภายหลังที่ได้รับการฝึกแล้ว ผู้ได้รับการ ฝึกมีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และยังปรากฏผลในวิชาคณิตศาสตร์อีกด้วย อย่างไรก็ตาม มีงานที่แตกต่างออกไป ดังงานวิจัยของ โคลป์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 66 ; อ้างอิง มาจาก Kolb. 2965 : 783 - 792) ได้ทดลองกับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาและมี สติปัญญาสูงกว่า 120 (จากมาตรวัดระดับสติปัญญา) แต่ได้เกรงต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยปานกลาง เพื่อศึกษาว่าจะสามารถฝึกให้เด็กวัยนี้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นได้หรือไม่ โครงการนี้เริ่มใน ภาคฤดูร้อน โดยการฝึกหัดและสอนเกี่ยวกับลักษณะของคนที่มีความใฝ่สัมฤทธิ์สูง หลังจากการ ฝึกหัดแล้วประมาณปีครึ่ง ได้มีการติดตามผลพบว่า นักเรียนที่มาจากระดับเศรษฐกิจสังคมต่ำไม่ ได้ผลเพิ่มขึ้นแต่อย่างไร การพบว่าผู้ได้รับการฝึกไม่มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น ปรากฏ เค้นชัดในนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีเศรษฐกิจสังคมค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตามผลที่ไม่เป็นไป ตามคาดหมายนี้มีเพียงการวิจัยส่วนน้อยเท่านั้น

จากผลการวิจัยที่ได้กระทำมาแล้วทั้งนี้ นำเสนอในส่วนนี้สามารถนำไปตั้งสมมติฐานใน การวิจัยครั้งนี้ เป็นสมมติฐานที่ 1 ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณ ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก"

การทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อพิจารณาผลของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม การวิจัย รูปแบบนี้ได้ศึกษาความแตกต่างของปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดัง ผลการวิจัยของ ริชาร์ด (Richard. 1920 : 5302 - A) ได้ทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เกี่ยวกับผลงานด้านวิชาการกลุ่มเด็กเกรด 8 จำนวน 64 คน และเกรด 10 จำนวน 78 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในกลุ่มทดลองมีโอกาสคิดมากกว่า ความต้องการที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม เมื่อได้รับการท้าทายจากงานที่สัมพันธ์กันด้าน

ทักษะ มีการเสี่ยงเพื่อทำงานหนักนั้นคือฝึกกลุ่มทดลองให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั่นเอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการฝึกแล้วหนึ่งภาคเรียนได้คะแนนจากแบบสอบถามมาตรฐานในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ส่วน ออสวาลโด (Oswaldo. 1990 : 7 - 15) ศึกษาผลการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่หัวหน้าคนงานในปีโตรเคมี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย หัวหน้าคนงานชาย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 57 คน ตามโปรแกรมเสริมอีก 49 คน เป็นกลุ่มควบคุม ทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน สรุปผลได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกเป็นเวลา 5 วัน 40 ชั่วโมง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มช่วยทำให้เกิดความกระตือรือร้น มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักควบคุมสถานการณ์และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

การทดลองนี้ปรากฏผลเช่นเดียวกับการทดลองประเภทแรก คือกลุ่มทดลองมีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ฉะนั้นจึงคาดว่าในการวิจัยครั้งนี้จะตั้งสมมติฐานที่ 2 ได้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก" ซึ่งมีผลการวิจัยอื่นๆที่จะได้กล่าวต่อไป และสนับสนุนสมมติฐานนี้อีก

นอกจากผลการวิจัยด้านการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของต่างประเทศดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำหรับการวิจัยในประเทศได้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้โดยมีการทดลองสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อดูผลว่าการสอนในรูปแบบนั้นๆส่งผลต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้หรือไม่ การวิจัยทดลองเหล่านี้ที่สำคัญมีดังนี้

การวิจัยทดลองสอนและแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่างานวิจัยประเภทนี้เป็นงานวิจัยในประเทศ โดยมีผู้สนใจสร้างวิธีการสอนต่างๆ เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์รวมทั้งการใช้วิธีแนะแนว ซึ่งสามารถจำแนกได้ 5 ประเภทดังนี้

1. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การวิจัยประเภทนี้เป็นการศึกษาผลของการสอนแบบสืบสวนสอบสวน และการเปรียบเทียบวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับวิธีสอนอื่นๆที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ งานวิจัยเหล่านี้ได้แก่ งานวิจัยของ สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84 - 90) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 75 คน เป็นนักเรียนชาย 46 คน นักเรียนหญิง 29 คน กลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มควบคุม 38 คน ผลของการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางบวก โดยเฉพาะในเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศชาย ส่วน พยอม ตันมณี (2516 : 96) ได้ศึกษาบทบาทของการสอนแบบ

สืบสวนสอบสวนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดในการสร้างสิ่งกับและผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสืบสวนสอบสวนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเดิม และ คำรง ศิริเจริญ (2524 : 136) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน อึดทนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความแปรปรวนอัตราการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีการสอนโดยวิธีรูแจง(การสอนแบบสืบสวนสอบสวน)กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 96 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เรียนแบบรูแจง(การสอนแบบสืบสวนสอบสวน)ที่มีการซ่อมเสริมรายบุคคลและเป็นกลุ่มต่างก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบบรรยาย ส่วนความสนใจวิชาที่เรียน อึดทนภาพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดจากสอบจบทั้ง 3 กลุ่มแล้ว ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยข้างต้นนี้แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แต่ผลการวิจัยตรงกันว่า การสอนแบบสืบสวนสอบสวนสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ได้รับการสอนให้มีปริมาณสูงขึ้น

2. การสอนฝึกทักษะการเขียน งานวิจัยประเภทนี้พบเพียงงานวิจัยของ อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ (2531 : 76) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู แบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม การทดลองพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การสอนโดยแสดงบทบาทสมมติ การวิจัยที่ใช้วิธีนี้ยังมีน้อยเช่นเดียวกัน กล่าวคือเป็นงานวิจัยของ สุวรรณ ตรีชัน (2530 : 44 - 46) ได้ศึกษาผลการใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 30 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะ

แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทด์ที่ 25 ลงมาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในแต่ละกลุ่มมีนักเรียน 8 คน นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีจำนวนเท่ากัน กลุ่มทดลองได้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง พบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหรือข้อสนเทศใดๆ ก่อนและหลังการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า หลังการทดลองผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองได้ หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการทดลอง ก่อนและหลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กค้อยสัมฤทธิ์ ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผ่านการทดสอบและจัดเป็นเด็กค้อยสัมฤทธิ์จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มปกติกลุ่มละ 20 คน โดยวิธีจับคู่จากคะแนนความสามารถ การทำการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบจากแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบทดสอบนิสัยในการเรียน และแบบทดสอบทัศนคติทางการเรียน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยโมเดล การสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนกลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติใช้วิธีสอนแบบทั่วไป กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมใช้ครุชดเดียวกันแต่สอนคนละวิธี กลุ่มปกติสอนโดยครูประจำการเรียนอยู่ในสภาพปกติตามห้องเหมือนเดิม ใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการทดลองทุกกลุ่มจะได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนค้อยสัมฤทธิ์ในกลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น และมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มปกติ ส่วนคำร้อง เหลี่ยมวัฒนา (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซียงของวิทยา อำเภอเซียงของ จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทด์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น แต่นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีแรง

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติพบว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าเดิม แต่นักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยการใ้การแสดงผลบทบาทสมมติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการสอนแบบปกติ

4. การสอนโดยให้ฟังนิทาน ใต้แกงงานวิจัยของ สชสมร ประพัฒน์ทองและดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 : 2) ทดลองใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทยอายุ 7 - 10 ขวบ ในขณะที่เล่นเกม โดยเลือกศึกษาเด็กที่แน่ใจว่าไม่เคยฟังนิทานที่มีคุณค่าทางค่านี้นมาก่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดศรีสุทิวราราม อำเภอมะเมือง จังหวัดพิจิตรโลก จำนวน 80 คน ให้เด็กในกลุ่มควบคุมฟังนิทาน 10 เรื่อง ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแต่ไม่มีคุณค่าในการกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มทดลองฟังนิทานที่กระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีภาพและท่าทางประกอบ มีการวัดความรู้ ความเข้าใจ เมื่อเล่าจบแต่ละเรื่อง ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ฝึกฟังตนเองเร็วมีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ถูกฝึกให้ฟังตนเองช้า ส่วนการฟังนิทานประเภทต่างกันมีแนวโน้มว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กแตกต่างกันด้วย กล่าวคืออิทธิพลของนิทานมีคุณค่าปรากฏเด่นชัด ในเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าในเด็กยากจน ทำให้เห็นว่าการวิจัยเชิงทดลองนี้เป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญมากแก่คนไทย

5. การใช้วิธีแนะแนว การวิจัยประเภทนี้ปรากฏว่ามีมากพอสมควร และเป็นการวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยวิธีแนะแนวมีหลายวิธี คือ วิธีการให้คำปรึกษาและวิธีใช้ชุดการแนะแนว เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้ได้แก่งานวิจัยของ คารณี วงษ์อุทัย (2525 : 43) ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำนัน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับเอกสารข้อสนเทศ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น แต่นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับเอกสารข้อสนเทศ นาคดา ศรีทิพศิริดีล (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน จำนวน 16 คน ที่มีคะแนนจาก

แรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ และ คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิद्याคม จังหวัดนครสวรรค์ เลือก นักเรียนที่สมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งวัดแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆละ 15 คน คือ กลุ่ม ทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดแนะแนว และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น ซึ่งนักเรียนกลุ่มทดลอง มีแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยที่ประมวลมาในกลุ่มนี้สรุปได้ว่า การทดลองโดยการสร้างวิธีสอนใหม่ๆ รวมทั้งการใช้กลวิธีการแนะแนว เพื่อพัฒนาแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีปริมาณสูงขึ้นนั้น ปรากฏผล สำเร็จอย่างดี นั่นคือ ภายหลังการทดลองมีปริมาณของแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลนี้จึงสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์และตามคาคหาหมายในการตั้งสมมติฐานที่ 2 ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

งานวิจัยการอบรมเลี้ยงดูกับแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งามตา วรินทร์านนท์ (2534 : 123 - 133) และ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2534 : 20 - 21) กล่าวถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจิตใจและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน นักวิจัยให้ความสนใจศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก - น้อย แบบใช้เหตุผล - ใช้อารมณ์ แบบลงโทษทางจิต - ทางกาย แบบควบคุมมาก - น้อย และแบบให้พึ่งตนเองเร็ว - ช้า มีรายละเอียดดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก - น้อย หมายถึง การที่บิดามารดารายงานว่า การปฏิบัติต่อบุตรของตนใดแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตรโดยตนได้กระทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับบุตรมากน้อยเพียงใด นอกจากนั้น ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากนี้ เป็นการให้สิ่งที่บุตรต้องการทั้งสิ้น ฉะนั้นบิดามารดาที่เลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีนี้ จึงเป็นผู้ที่บุตรรักและบุตรเห็นความสำคัญของบิดามารดา ซึ่งจะทำให้บุตรยอมรับ

บิตามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รัดตัว นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่บิตามารดาจะสามารถถ่ายทอดลักษณะต่างๆไปสู่เด็กอีกด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล - ใช้อารมณ์ หมายความว่า การที่บิตามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือในการลงโทษบุตร นอกจากนั้นบิตามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตน การกระทำของบิตามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตรได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรหรือไม่ควรกระทำ นอกนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถทำนายว่าตนจะได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษจากบิตามารดา หลังจากที่ตนกระทำพฤติกรรมต่างๆแล้วมาน้อยเพียงใด

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต - ทางกาย ในการฝึกนิสัยของเด็กนั้นผู้เลี้ยงดูอาจเลือกวิธีการลงโทษได้ 2 ชนิด คือ การลงโทษทางกายและการลงโทษทางจิต การลงโทษทางกาย หมายถึง การทำให้เด็กเจ็บตัว เช่น หยิก ตี ตบ ตะ โดยผู้ลงโทษใช้อำนาจทางกายของตนซึ่งมีมากกว่าเข้าข่มเด็ก วิธีลงโทษทางกายจะสามารถหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในเด็กได้ แต่ถ้าไม่ใช้วิธีการอื่นประกอบ เช่น อธิบายให้เหตุผล ชักนำเด็กให้ประพฤติในทางที่ถูกต้องแล้วส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมในเด็ก วิธีการลงโทษทางกายจะให้ผลเพียงครั้งเดียวในการปลูกฝังจริยธรรมในเด็ก ส่วนการลงโทษทางจิตคือ การแสดงความไม่พอใจ เสียใจ และผิดหวังที่เด็กทำผิด มีการใช้วาจาในการว่ากล่าวตักเตือน หรือผู้ลงโทษจะทำเพิกเฉยไม่สนใจโยคีกับเด็กไปชั่วขณะหนึ่ง นอกจากนี้ผู้ลงโทษยังอาจตัดสิทธิ์บางประการที่เด็กเคยได้รับ เช่น ค่าขนม ของขวัญวันเกิดหรืออื่นๆ และในบางครั้งผู้ลงโทษอาจกล่าวเป็นเชิงขู่ว่าจะมีการพรวดเด็กไปจากตนเสีย วิธีการนี้ใช้ได้ผลดีถ้าผู้ลงโทษเป็นที่รักของเด็กอย่างมาก จึงมีความสำคัญต่อเด็กและเด็กพร้อมที่จะเลียนแบบการสะกดอารมณ์ของผู้เลี้ยงดู โดยผู้เลี้ยงดูไม่แสดงกิริยาก้าวร้าวทางกายให้เด็กเห็น นักจิตวิทยาพัฒนาการเห็นว่า การทำตนให้เป็นที่รักของเด็กจะทำให้บุคคลนั้นมีประสิทธิภาพในการลงโทษเด็กแทบทุกวิธี แม้แต่วิธีลงโทษทางกาย เพราะวิธีนี้มีความหมายแฝงให้เด็กเข้าใจได้ว่า เมื่อผู้ที่ตนรักและรักตนทำให้ตนเจ็บกาย แสดงว่าบุคคลนั้นลดความรักตนลงในขณะที่นั้น

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก - น้อย หมายความว่า การออกคำสั่งให้เด็กทำตามแล้ว

ผู้ใหญ่คอยตรวจตราใกล้ชิดว่า เด็กทำตามที่ตนต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษ เด็กส่วนการควบคุมน้อย หมายถึง การปล่อยให้เด็กรู้จักคิด ตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำสิ่งใด และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้าง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก ผู้ใหญ่ไทยมักเข้าใจสับสนเกี่ยวกับการควบคุมเด็กและการทำตนใกล้ชิดกับเด็กสองวิธีนี้ต่างกัน วิธีหลังมีลักษณะใกล้เคียงกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การควบคุมมากหรือน้อยจะให้ผลที่ต่อจิตใจของเยาวชนหรือไม่ขึ้นอยู่กับอายุและเพศของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีประโยชน์ต่อเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่นตอนต้น และมีประโยชน์ต่อเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยเหมาะสมในระย่วัยรุ่นเป็นต้นไป และเหมาะสมกับเด็กชาย

การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว - ช้า หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำและการฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เด็กช่วยตนเองได้เร็วและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป ได้มีนักวิชาการให้ความสนใจศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ให้เด็กตั้งแต่ทารกจนถึงวัยรุ่น

จากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 5 วิธีข้างต้นนี้ จากผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูวิธีสุดท้ายคือ ให้พึ่งตนเองเร็ว - ช้า เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่สัมพันธ์กับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กมากกว่าวิธีอื่นๆ ดังผลการวิจัยต่อไปนี้

แมคเคลแลนด์ (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 94 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. n.d.) ได้ศึกษาผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไว้ ดังนี้

1. แม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คาดหวังและฝึกให้เด็กช่วยตัวเองตั้งแต่เด็กอายุน้อย และได้ทราบถึงเกณฑ์ความสามารถโดยเฉลี่ยของเด็กในวัยต่างๆ แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะคาดหวังให้ลูกของตนคาดหวังทำสิ่งต่างๆ ได้เร็วกว่าและดีกว่าเกณฑ์นั้นๆ

2. แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ใช้วิธีแสดงความรักด้วยการสัมผัสทางกาย เช่น กอด จูบ ฯลฯ เป็นรางวัลสำหรับการทำงานและการปฏิบัติตัวของลูก มากกว่าแม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3. แม่ของเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แสดงพฤติกรรมทางอารมณ์ต่อผลการทำงาน

ของลูกมากกว่าพ่อ และพ่อของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีปฏิกริยาทางอารมณ์ต่อผลงานของลูกมากกว่าแม่

4. ชั้นชั้นกลาง เน้นการฝึกอบรมให้เด็กช่วยตัวเองและเป็นตัวของตัวเองมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ

นอกจากนี้ แมคเคลเลนดและแอทกินสัน (McClelland and Atkinson. 1953 : 109) ได้ศึกษากับแม่ที่ประเทศเยอรมัน บราซิล และญี่ปุ่น ได้สังเกตเห็นว่า แม่จำนวนมากที่หวังให้เด็กช่วยตนเองได้ตั้งแต่อายุยังน้อย แต่ไม่ได้ปลูกฝังให้เด็กของตนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงแต่อย่างใด ในทางตรงข้าม แม่เหล่านี้กับละทิ้งเด็ก การฝึกให้เด็กทำอะไรได้เองตั้งแต่เล็กเป็นการช่วยส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่จะต้องไม่มีบังคับเด็กหรือเข้มงวดเกินไป การปฏิบัติสายกลางในค่านต่างๆย่อมจะช่วยให้เด็กเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดีที่สุด ส่วนโรเซน (Rosen. 1961 : 47 - 60) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากกระบวนการที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ ประการแรก กระบวนการที่บิดามารดาฝึกฝนเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเกิดจากที่บิดามารดา กำหนดมาตรฐานการทำงานของเด็กไว้สูงที่สุดและตั้งเป้าประสงค์สำหรับเด็กไว้สูง และประการที่สอง กระบวนการฝึกความเป็นอิสระ ซึ่งเกิดจากการที่บิดามารดาใช้อธิบายหรือแสดงให้บุตรเห็นว่า ตนมีความมุ่งหวังที่จะให้บุตรพึ่งพาตัวเองได้ และขณะเดียวกันก็ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ให้เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง และรับผิดชอบตนเอง ต่อมา โรเซน (Rosen. 1962 : 612 - 624) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กชายชาวบราซิล และอเมริกัน รวมบิดามารดาของเด็กเหล่านั้น ใช้แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2 ฉบับ คือ TAT และแบบทดสอบอีก 2 ชุด ชุดหนึ่งสำหรับบิดามารดา อีกชุดหนึ่งสำหรับบุตร ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาชาวบราซิลฝึกบุตรในด้านความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์น้อยกว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน เพราะบิดามารดาชาวบราซิลชอบปกป้องและพ้อเด็กมากเกินไป ซึ่งเราเห็นว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ วินเทอร์บอทอม (Alschuler. 1973 : 27 ; citing Winterbottom. n.d.) กล่าวว่าลักษณะโครงสร้างของครอบครัว หรือค่านทางวัฒนธรรมต่างกันโดยเฉพาะความแตกต่างของพฤติกรรมของพ่อแม่จะเป็นตัวนำไปสู่ความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงหรือต่ำในเด็ก โดยได้ศึกษาพ่อแม่ของเด็กชายในระดับชั้นชั้นกลาง 30 คน อายุ

8 - 10 ปี หลังจากได้ทดสอบความต้องการสัมผัสของเด็กแล้ว ได้สัมภาษณ์แม่ของเด็กเกี่ยวกับการเลี้ยงดู ผลปรากฏว่า แม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมักจะตั้งมาตรฐานสำหรับลูกไว้สูง คาดหวังให้ลูกมีพฤติกรรมอิสระมากกว่าแม่ของเด็กชายที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้มักจะให้รางวัลแก่ลูกด้วยความรักอยู่เสมอ ส่วน มธรส วิระกำแหง (2515 : 110 - 134) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการคิดแบบไม่มีตัวตนเอง เป็นศูนย์รวม และการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยและคนจีน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล แบ่งเป็นเด็กไทยเชื้อชาติจีน 38 คน ผลปรากฏว่า แม่ไทยฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากกว่าแม่จีน แต่ปรากฏว่าในแม่จีนที่ฝึกลูกให้พึ่งตนเองมากกับแม่ไทยที่ฝึกลูกให้พึ่งตนเองปานกลางเป็นลูกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนแม่จีนที่ฝึกลูกพึ่งตนเองน้อยและแม่ไทยที่ฝึกลูกพึ่งตนเองมากเกินไปและน้อยเกินไปมีลูกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำทั้งหมด แต่ที่น่าสังเกต เด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทย และมาลา วิธยานนท์ (2515 : 129 - 130) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู กับระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาในต่างจังหวัดกับในกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองเร็วจะมีระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองน้อย

นอกจากผลการวิจัยต่างๆข้างต้นซึ่งพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็วทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานที่ 3 ไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า"

งานวิจัยลำดับการเกิดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แวรอง (Warren, 1966 : 38) กล่าวว่า ลำดับการเกิดคือ ตำแหน่งที่ต่อเนื่องกันของบุคคลในระหว่างพี่น้อง มีนักจิตวิทยาหลายคนได้ให้ความสนใจกับลำดับการเกิด และได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการเกิดและบุคลิกภาพ แอดเลอร์ (นวลละออ สภาผล, 2527 : 120 - 121 ; อ้างอิงมาจาก Adler, n.d.) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ

ของลูกคนโต คนกลาง คนเล็ก ในครอบครัวหนึ่งๆแตกต่างกันซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของเด็กแต่ละคนในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคม และได้มีการศึกษาลำดับการเกิดที่มีผลต่อบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นงานวิจัยของแอดเลอร์ไว้ดังนี้

1. ลูกคนโตหรือเด็กที่เกิดคนแรก ได้รับความสนใจอย่างดียิ่ง จนกระทั่งเมื่อตนเองรอรเกิด เขาเริ่มรู้สึกว่าความรักที่ได้รับจากพ่อแม่ถูกแบ่งปันไปให้กับเด็กคนใหม่ ประสบการณ์นี้อาจเป็นเงื่อนไขหลายอย่างให้กับลูกคนโต เช่น เกือบชั่งผู้อื่น คุ้มครองตนเองเพื่อต่อสู้กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง เป็นต้น ลูกคนโตจะจดจำอดีตสมัยเขาเป็นศูนย์กลางของความสนใจ แต่พ่อแม่สามารถจัดการกับสถานการณ์ได้อย่างฉลาดโดยการเตรียมตัวลูกคนโตให้มีความพร้อมกับการเกิดของน้อง ซึ่งเปรียบเสมือนคู่แข่งของเขา ลูกคนโตจะพัฒนาความรับผิดชอบและเป็นผู้ให้ความปกป้องคุ้มครองผู้อื่นเกิดขึ้นในบุคลิกภาพของเขา

2. ลูกคนกลางหรือลูกคนที่สอง มีลักษณะเป็นผู้มีความทะเยอทะยานและมีความมมามานะที่จะมีความสามารถล้ำหน้าพี่คนโต คนกลางมีแนวโน้มจะเป็นคนคือร้อนและมีความริษยา แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเปรียบเทียบได้ดีกว่าพี่คนโตและน้องคนเล็ก

3. ลูกคนเล็ก มักเป็นลูกที่ได้รับการตามใจจนเสียเด็ก ลูกคนเล็กมักกลายเป็นเด็กมีปัญหา

ผลการวิจัยของแอดเลอร์ข้างต้นเป็นการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพทั่วไป ส่วนการวิจัยที่เน้นเฉพาะลำดับการเกิดกับความสัมฤทธิ์ผลและต้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏมากพอสมควร เช่นการวิจัยของ นิโคลส์ (Altus, 1972 : 602 ; citing Nichols, 1964) ซึ่งทำการวิจัยด้านความสัมฤทธิ์ผล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมซึ่งเป็นผู้เข้ารอบสุดท้ายในการแข่งขันชิงทุน National Merit จำนวน 1,618 คน ตัวแทน 568 คนจากครอบครัวที่มีลูก 2 คนนั้นเป็นลูกคนโตถึง 66 % ใน 144 คน จากครอบครัวที่มีลูก 3 คนเป็นลูกคนโต 52 % ใน 244 คน จากครอบครัวลูก 4 คน เป็นลูกคนโต 59 % จากครอบครัวที่มีลูก 5 คนจำนวน 85 คนเป็นลูกคนโต 52 % สรุปได้ว่าเกือบ 60 % ของผู้เข้ารอบสุดท้ายทั้งหมดเป็นลูกคนโต และการวิจัยของ แมคคีเทน (ปารีชาติ จันทรเพ็ญ, 2521 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Mckeithen, 1965 : 170) ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตหญิงปริญญาตรี 495 คน ให้ทำแบบวัดบุคลิกภาพ ลำดับการเกิดที่แตกต่างกัน พบว่า ในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง และความต้องการไมตรีสัมพันธ์ มีความแตกต่างที่เชื่อมั่นได้ทางสถิติเล็กน้อย ส่วนการวิจัยของ

แซมซัน (Sampson. 1967 : 360 - 367) ได้ทดลองเรื่องลำดับการเกิดกับความต้องการผลสัมฤทธิ์ และลัทธิเอาอย่าง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างชาย 31 คน หญิง 30 คนเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมิชิแกน แ่งลำดับการเกิดออกเป็น 2 พวก คือพวกที่เกิดก่อนมีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนรองๆลงไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน แซมสันและแฮนคอค (Sampson and Hancock. 1967 : 398 - 407) เก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมซึ่งมาจากครอบครัวที่มีพี่น้อง 2 คน จำนวน 251 คน ซึ่งถูกทดสอบทำตามเกณฑ์ของกลุ่มและให้ทำแบบสำรวจ Mandler-Sarason Test Anxiety Scale และ EPPS ซึ่งคิดคะแนนเฉพาะด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการมิตรสัมพันธ์ และความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ลูกคนโตมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลและความต้องการเป็นตัวของตัวเองสูงกว่า การวิจัยทั้งสองนี้พบผลตรงกันว่า ลูกคนโตมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าคนรอง อย่างไรก็ตามมีผลการวิจัยที่ต่างออกไปในการวิจัยข้างต้นนี้ ปรากฏว่าลำดับการเกิดไม่มีผลให้ความสัมฤทธิ์ผลแตกต่างกัน คือการวิจัยของ ฟาร์เลย์ (ปารีชาติ จันทรเพ็ญ. 2521 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Farley. 1967 : 170) พบว่าจากการให้นักเรียนชาย 49 คน ทำแบบสำรวจ Mandler-Sarason Test Anxiety Scale และแบบสำรวจความต้องการสัมฤทธิ์ผลจาก EPPS ผลไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระหว่างลำดับการเกิด

จากผลการวิจัยเหล่านี้แม้จะปรากฏผลแตกต่างกันบ้าง แต่ผลส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่าลูกคนโตมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าลูกคนรองๆ

สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏผลว่าส่วนใหญ่แล้วลูกคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนรองๆ เช่นการวิจัยของ เชคคอร์ดและแบคแมน (มธุรส วีระกำแหง. 2514 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Secord and Backman. 1964 : 569) ได้ทำการวิจัยในสังคมระดับกลาง ถ้าเป็นครอบครัวเล็กลำดับการเกิดเหมือนจะไม่มีผล เพราะลูกคนแรกและลูกคนสุดท้ายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน แต่ในสังคมชั้นเดียวกันนี้ ถ้าเป็นครอบครัวใหญ่แล้วลูกคนโตจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าลูกคนสุดท้าย แต่ในสังคมชั้นต่ำลูกคนเล็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าลูกคนโต อาดัมส์และฟิลลิปส์ (Adams and Phillips. 1972 : 155) ได้ทำการวิจัยสนับสนุนแซมซันและแฮนคอค โดยการศึกษาระยะยาว 2 ปี เกี่ยวกับเด็กชั้นประถมศึกษา 370 คน เพื่อหาความแตกต่างในด้านแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์ และสติปัญญาระหว่างลูกคนโตและลูกคนอื่น ๆ ผลปรากฏว่า ลูกคนโตมีคะแนนสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสติปัญญา แกลส , นิวลิ่งเจอร์ และบริม (Glass, Neulinger and Beim. 1974 : 807 - 811) ต้องการทดสอบว่าลูกคนโต และลูกคนเดี่ยวนั้นเด่นกว่าลูกคนอื่น ๆ ในด้านความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงได้รวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับ 10 - 12 จำนวน 2523 คน จากโรงเรียนมัธยม ผลปรากฏว่าลูกคนโตและลูกคนเดี่ยวมีความคาดหวังทางการศึกษาสูงกว่าลูกคนอื่น ๆ แต่ผู้วิจัยได้พบว่าข้อค้นพบนี้ใช้ได้กับครอบครัวที่มีภูมิหลังทางครอบครัวในฐานะเศรษฐกิจสังคมชั้นสูงเท่านั้น ปารีชาติ จันท์เพ็ญ (2521 : บทคัดย่อ) ศึกษาลำดับการเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนอายุ 15 - 17 ปี กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึง ปีที่ 5 จำนวน 300 คน นักเรียนชายและหญิงจำนวนเท่ากัน แบ่งเป็น 4 กลุ่มเท่าๆกัน คือ กลุ่มลูกชายคนโต ลูกสาวคนโต และลูกชายคนอื่น ๆ ผลการวิจัย ลูกคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเพศชายและหญิงซึ่งอยู่ในระดับการเกิดเดียวกันไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามมีการวิจัยบางเรื่องพบว่าลำดับการเกิดไม่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือการวิจัยของ อนันต์ จันท์ภักวี (2514 : 96 - 97) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคิดแบบสอส่วน และความถนัดทางการเรียน โดยใช้กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 190 คน พบว่า นักเรียนที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ส่วน มาลา วิวัฒนานท์ (2515 : 129 - 130) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบการเรียนรู้และการเลี้ยงดูลูกด้านการฝึกให้พึ่งตนเอง กับในด้านการยับยั้งการพึ่งตนเอง ในส่วนที่เกี่ยวกับลำดับการเกิดนั้นพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของลูกคนแรกและลูกคนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันทั้งกลุ่มนครหลวงและกลุ่มต่างจังหวัด โรเซนเฟลด์ (Rosenfeld. 1966 : 467 - 580) ซึ่งทำการวิจัย 5 ครั้ง ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนและนักศึกษาทั้งชายหญิง แต่ละครั้งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 80 คน การศึกษานี้สร้างขึ้นเพื่อทดสอบความแตกต่างของลำดับการเกิดในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ ผลปรากฏว่า ไม่มีผลจากการทดสอบครั้งใดเลยที่สนับสนุน สมมติฐานที่ว่าลูกคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ นั้นส่วนใหญ่ถูกปฏิเสธทั้งสิ้น และ โรเจอร์

(Roger. 1969 : 255) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเป็นชานาชาโคลัมเบีย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลำดับการเกิด

กล่าวได้ว่าผลการวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับลำดับการเกิดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังขัดแย้งกันอยู่ ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงได้ทำการตรวจสอบตัวแปรทั้ง 2 นี้อีกครั้ง โดยนำผลการวิจัยเกี่ยวกับลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพของแอดเลอร์ เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย ซึ่งจากผลการวิจัยของแอดเลอร์ พบว่า ภาพบรรยายภาพของครอบครัวระหว่างพ่อแม่และลูกๆ ถ้าเป็นไปตามปกติ ลูกคนโตจะพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างสมบูรณ์และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง (นวลละออ สุภาพผล. 2527) ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า "นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ) เป็นสมมติฐานที่ 4

งานวิจัยเพศกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ได้รับความสนใจในการศึกษาอีกประเภทหนึ่ง คือ การหาความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างเพศชายกับ เพศหญิง ทั้งที่เป็นการวิจัยต่างประเทศและในประเทศและปรากฏผลต่างกันไป คือมีทั้งผลการวิจัยที่พบว่า เพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าชาย หรือชายสูงกว่าหญิง รวมทั้งงานวิจัยที่ไม่พบความแตกต่างกัน การวิจัยที่ปรากฏว่า เพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศชาย ได้แก่การวิจัยของ ฮิลล์ (รุ่งไสพัส สิทธิเวทย์. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Hill. 1966 : 811) ได้ศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างชายและหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเทกซัส โดยให้เขียนอัตชีวประวัติแล้วนำมาวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏว่า นิสิตหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านิสิตชาย ซึ่งผลนี้ตรงกับผลการวิจัยในประเทศ คือ การวิจัยของ เฟื่อนพันธ์ โภกนท (2514 : 27 - 28) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 367 คน ชาย 188 คน หญิง 179 คน ผลการวิจัยในส่วนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า นักเรียนหญิงมีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย และอนันต์ จันทร์ภวี (2514 : 25 - 37) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2513 จำนวน 190 คน ผล

การวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งการวิจัยในประเทศทั้ง 2 เรื่องนี้ ได้กระทำ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กประถมศึกษา

ส่วนการวิจัยที่ปรากฏว่าเพศชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศหญิง ได้แก่การวิจัยของ แอนัสตาซี (ภษงค์ เลลาศิริวงศ์. 2535 : 40 ; อ้างอิงมาจาก Anastasi. 1971 : 482) กล่าวว่า มีข้อมูลต่างๆจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่าในสหรัฐอเมริกา เพศชายจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นผลการวิจัยเพียงเรื่องเดียว

สำหรับการวิจัยอื่นๆได้ปรากฏผลอีก 2 ประการ คือ พบว่าทั้ง 2 เพศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากันโดยไม่ระบุว่าเพศใดมีสูงหรือต่ำกว่ากัน คือ งานวิจัยของ เชลล์ (Shell. 1967 : 2409 A) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กในเกรด 5 และ 6 จำนวน 194 คน โดยใช้ข้อสอบชนิดรูปภาพ (TAT) ของแมคเคลเลนดเป็นเครื่องมือวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งไม่พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศจะทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กแตกต่างกัน ส่วน รุ่งโสฬส สิทธิเวทย์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติอย่างมีพรหมวิหารสี่ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 330 คน เป็นกลุ่มนิสิตระดับชั้นปีที่ 1 และกลุ่มนิสิตระดับชั้นปีที่ 4 พบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน และสุดท้ายเป็นผลการวิจัยที่ระบุเพียงว่าทั้ง 2 เพศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน คืองานวิจัยของ โบทา (Botha. 1971 : 167 - 170) ได้ศึกษาถิ่นตะวันออกเฉียง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวมุสลิม และชาวคริสต์เพียงอย่างเดียวครั้งในมหาวิทยาลัยเบรต เขาพบว่า ชายกับหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน และ ประสาท บัณฑวีกร (2516 : 80 - 81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคิดแบบอเนกนัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่หลากหลายเหล่านี้ เมื่อพิจารณาจากผลส่วนใหญ่ และในกรณีที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง เช่นเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่า เพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าชาย ฉะนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานที่ 5 ไว้ว่า "นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย"

งานวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปรที่ได้รับความสนใจนำมาศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อีกตัวแปรหนึ่ง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างต่างๆทั้งในนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และนิสิตนักศึกษา โดยปรากฏผลดังนี้ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนประถมศึกษา ไค้แก่ การวิจัยของ แมคสเวล (Maxwell, 1962 : 1146 - 1147) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 359 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในทางบวก ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วน ไมเออร์ (Myers, 1965 : 355 - 363) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สมรรถภาพทางสมองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 524 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ สมรรถภาพทางสมอง ในปีต่อมา ฟรัสต์ (Frust, 1966 : 927 - 933) ได้ศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน เกรด 9 จำนวน 228 คน จำแนกเป็นชาย 136 คน หญิง 92 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถ ทำนายนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี รัสเซล (Rusel, 1969 : 263 - 266) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 9 ใน วิชาคณิตศาสตร์ ภาษา และการอ่านโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแคลิฟอร์เนีย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ราย (Rai, 1980 : 117 - 122) ได้ทำการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงและต่ำ โดยศึกษากับนักเรียนชาย ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 300 คน ซึ่งเลือกมาจาก นักเรียนที่เรียนชีววิทยา จาก 12 โรงเรียน ในอังกராประเทศอินเดีย โดยแบ่งกลุ่มตาม คะแนนจากแบบทดสอบเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงคือผู้ที่ได้ 60 เปอร์เซนต์ขึ้นไป กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคือผู้ที่ได้ 40 เปอร์เซนต์ลงมา และผู้ที่ได้ 45 และ 55 เปอร์เซนต์ให้เป็นกลุ่มปานกลาง ผลปรากฏว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ เชียร์ราน (Sheeran. 1982 : 562 - B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียน ของนักเรียนชาวซามัวระดับมัธยมศึกษาที่เรียนอยู่ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 197 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 97 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีการแข่งขันที่ต่างกัน อรพินทร์ ชูชม (2523 : 101) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิม สภาพแวดล้อมที่บ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2522 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,146 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ซอง (Song. 1971 : 2571 - A) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นจะส่งเสริมให้บุคคลมีผลงานดีเด่นในด้านเกษตร เขาได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีใต้ จำนวน 1,460 คน ได้ผลเช่นเดียวกันคือพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทฤษฎีที่เรียน สำหรับนิติตเป็นงานวิจัยของ บราวน์ (Brown. 1969 : 3411) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับระดับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยมอนทานาจำนวน 100 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามเกรดเฉลี่ยสูง กลาง ต่ำ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียนสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยด้วย ต่อมา แรฟฟินี (Raffini. 1970 : 1085 - A) ได้ทำการศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และการจำของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า นิสิตที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ส่วน ปาจารย์ วิชชวัลค์ (ชาติชาย สุกสร. 2531 : 23 - 24 ; อางอิงมาจาก ปาจารย์ วิชชวัลค์. 2527 : 69) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล

ในรูปที่เป็นสาเหตุโดยอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงสรุปได้ว่า การเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ราไฟพิทช์ อีรินตี (2515 : 26 - 27) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2514 จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา พระนคร ศรีอยุธยา ฉะเชิงเทราและนครปฐม จำนวน 240 คน ชาย 120 คน หญิง 120 คน วัดระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของฮิวเบอร์ต เจ. เอ็ม. เฮอร์แมน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยประจำเทอมต้น ปีการศึกษา 2514 ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ นวลละออ สภาผล (2536 : 169 - 170) จากงานวิจัยโครงการนักเรียนตำรวจฝึกวิชาชีพประชาชนในชนบทในส่วนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสติปัญญาสูง มีผลสัมฤทธิ์ดีมาก ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสติปัญญาปานกลางมีผลสัมฤทธิ์ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยความสัมพันธ์ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบผลตรงกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นั่นคือผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้อยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ผลนี้จึงนำมาตั้งสมมติฐานที่ 6 ได้ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ"

จากการประมวลผลการวิจัยทั้งหมด ทั้งในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยตรงและการสอนโดยวิธีต่างๆ และการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า การฝึกและการสอนทำให้ผู้ได้รับการฝึกมีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และด้านการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่าลักษณะต่อไปนี้มีผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว ผู้ที่มีลำดับการเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) เพศหญิง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงคาดว่า ถ้าได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับตัวแปรแต่ละอย่างใน 4 อย่าง ดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดผลของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า

ผู้ที่ไม่ได้รับการฝึก ร่วมกับการปฏิสัมพันธ์กับลักษณะแต่ละอย่าง ที่ต่างระดับกับลักษณะทั้ง 4 ประการ
 นี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คาดการณ์เป็นสมมติฐานที่ 7 - 9 ดังนี้ สมมติฐานที่ 7 "นักเรียนที่ได้รับการ
 ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า
 นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า"
 สมมติฐานที่ 8 "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับการเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ)
 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดหลัง (ลูก
 คนรองๆ)" สมมติฐานที่ 9 "นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 สูงกว่านักเรียนชายที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์" สมมติฐานที่ 10 "นักเรียนที่ได้รับการ
 ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่
 ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ"

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลัง
 การฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า
 นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก
3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า
 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า
4. นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียน
 ที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)
5. นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย
6. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

7. นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า

8. นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)

9. นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

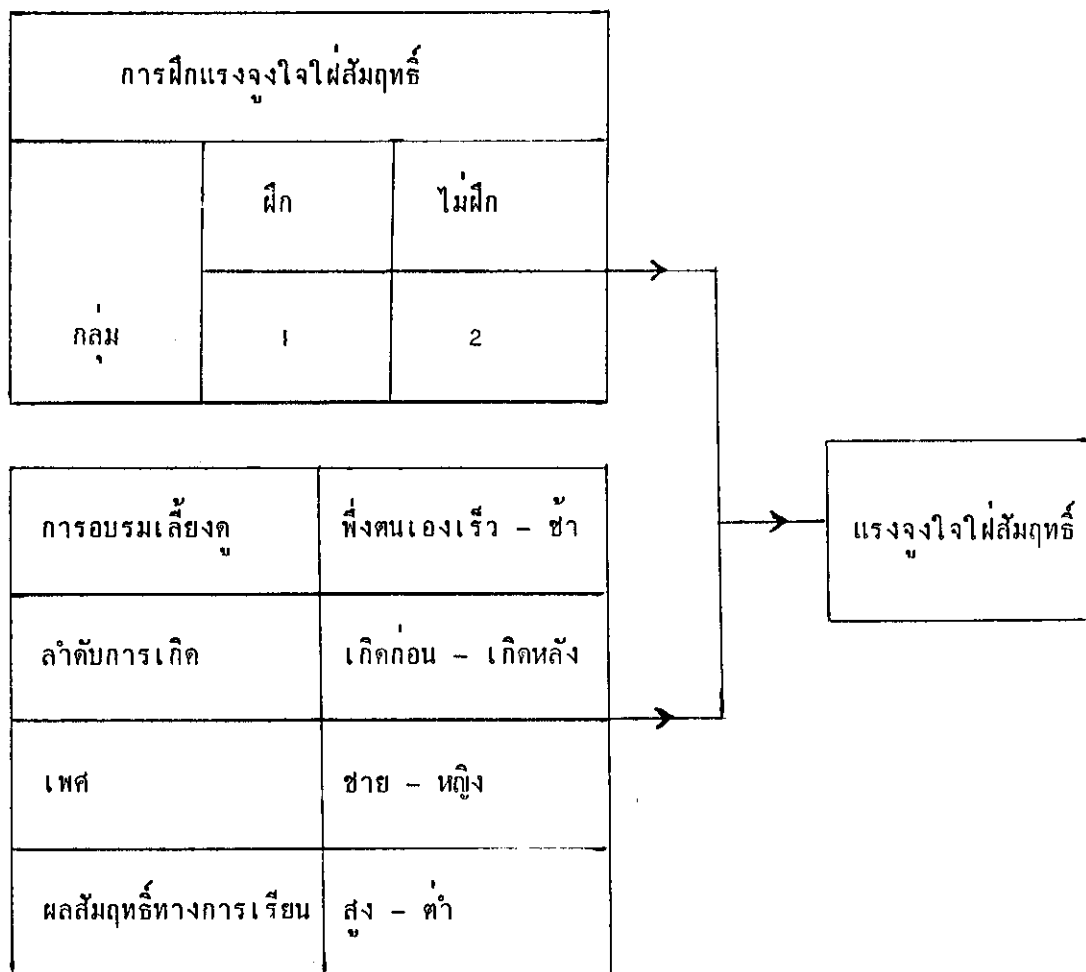
10. นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีกรอบความคิดดังนี้

การฝึก / ลักษณะทางชีวสังคม
(ตัวแปรอิสระ)

ผลการทดลอง
(ตัวแปรตาม)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลการฝึกแรงจูงใจไฟ้สัมพันธ์กับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน ในด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า และลักษณะทางชีวสังคม ด้านลำดับการเกิด เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการวิจัยที่ใช้เป็นเทคนิคการวิจัยในแนวของจิตวิทยา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการทดลอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ภาคเรียนที่ 2 นักเรียนชายหญิงรวม 120 คน รูปแบบการวิจัยเป็นรูปแบบการใช้กลุ่มควบคุมที่ไม่เท่าเทียมกัน มีการวัดก่อนวัดหลัง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง ใ้รับการฝึกแรงจูงใจไฟ้สัมพันธ์ และกลุ่มควบคุม ไม่ใ้รับการฝึกแรงจูงใจไฟ้สัมพันธ์ แต่ละกลุ่มมีนักเรียน 60 คน

รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองฝึกแรงจูงใจไฟ้สัมพันธ์ ตัวแปรอิสระที่จัดกระทำในการวิจัยนี้คือ การฝึกแรงจูงใจไฟ้สัมพันธ์ ซึ่งมี 2 ระดับ คือ ฝึก และไม่ฝึก แบ่งกลุ่มนักเรียนโดย

การสุ่ม เข้ากลุ่มทดลอง (ฝึก) และกลุ่มควบคุม (ไม่ฝึก) ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย ดังแสดงไว้ใน ตาราง 2

ตาราง 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กลุ่ม	ลักษณะทางชีวสังคม	ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	
			วัดก่อนฝึก	วัดหลังฝึก
ทดลอง	/	/	/	/
ควบคุม	/	-	/	/

ลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ ลำดับการเกิด เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ยังได้รวม การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ไว้อีก

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการวิจัยที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ Non-Equivalent Control Group Pretest-posttest Design ทำการตรวจวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนที่จะเริ่มการทดลอง หลังจากการทดลองเสร็จสิ้น จะทำการตรวจวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อีกครั้งหนึ่ง

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรอิสระได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมได้แก่ ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับเครื่องมือวัดตัวแปรตามคือ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เครื่องมือวัดตัวแปรต่างๆดังกล่าวนี้ มีบางตัวแปรที่มีเครื่องมือที่นำเชื่อถือไว้ช้อยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้และปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ส่วนบางตัวแปรได้สร้างเครื่องมือขึ้นใหม่ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยต่างๆเป็นหลัก มีรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือและแบบวัดตัวแปรต่างๆดังต่อไปนี้ คือ

1. การสร้างแบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

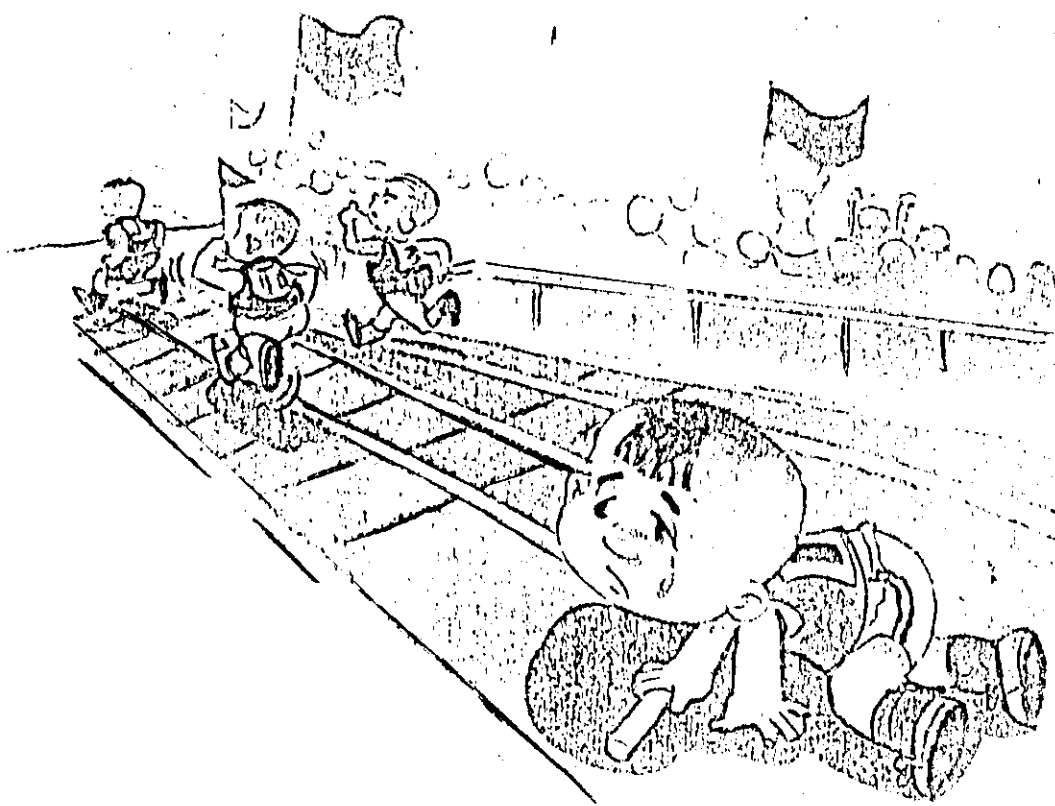
ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีดังนี้คือ

1. ศึกษาคำนิยาม ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้ชัดเป็นเนื้อหาหลักในการอภิปรายพฤติกรรม หรือลักษณะนิสัยที่นักเรียนเลือกในแต่ละข้อ
2. ศึกษาสภาพของนักเรียนในด้านการเรียน การดำเนินชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อความในแบบฝึกให้เหมาะสมสอดคล้องกับความรู้สึกและความเป็นอยู่ของนักเรียน
3. ค้นหาภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน กำหนดข้อความให้สัมพันธ์กับภาพและความรู้สึกของนักเรียน ใน 1 ภาพจะมี 3 ข้อความให้นักเรียนเลือก โดยจะมีเพียงข้อความเดียวที่แสดงถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีที่สุดหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นอกนั้นจะเป็นข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ หรือเป็นข้อความแสดงความรู้สึกที่ไม่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. ตรวจสอบคุณภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดำเนินการดังนี้
 - ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัดด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตรวจสอบข้อความในแบบฝึก และเนื้อหาที่ใช้อธิบายข้อความ จากนั้นนำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะต่อไป

นำแบบฝึกแรงจูงใจฝึกล้มลุกไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหาความบกพร่องของเนื้อหาข้อความ ในส่วนที่นักเรียนอาจเข้าใจยากหรือไม่ ชัดเจน แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 20 เรื่อง

ตัวอย่างแบบฝึกแรงจูงใจฝึกล้มลุก

0

แบบฝึกแรงจูงใจฝึกล้มลุกชุดที่ 00

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ารู้สึกอายเพื่อนที่สุด ไม่น่าลมเลย โหมตัวเองจริงๆ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 000)
- ข. ข้าพเจ้าไม่ยากล้มแล้ว วิ่งที่ไรก็แพทกที (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 0000)
- ค. ถึงแม้ข้าพเจ้าจะบ่นในครั้งนี้ แต่ครั้งต่อไปจะต้องวิ่งให้ชนะให้ได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 00000)

000

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ผิดหวังตัวเอง ในชีวิตของคนเรามีโอกาสที่จะทำงานผิดพลาด หรือล้มเหลวได้ สำคัญที่ว่าอย่ามัวลงโทษตัวเอง หือกล่าวคำเยาะเย้ยของคนอื่น เรา ต้องพยายามพัฒนาความสามารถของเราใหม่

(อ่านหน้า ๐๐ อีกครั้ง)

0000

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เกิดความท้อแท้ คนอ่อนแอมักหมกมุ่นใจได้ง่าย
ถ้าขาดกำลังใจแล้ว จะเอากำลึงกายและกำลึงความคิดมาจากไหน

(อ่านหน้า ๐๐ อีกครั้ง)

00000

- ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีใจเป็นนักสู้ นักกีฬาที่ดีเมื่อลงสนามแข่งจะต้องพยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่ความสามารถของเราจะมีจนกว่าจะจบการแข่งขันถึงจะเป็นนักสู้ที่ดี แม้จะพ่ายแพ้สำคัญที่ที่เราพร้อมที่จะลุกขึ้นสู้ใหม่ ตั้งต้นใหม่ไม่ใจเสาะ คว้าชัยชนะให้ได้ในโอกาสต่อไป

(อ่านต่อหน้า 000000)

2 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีดังนี้ คือ

1. ศึกษาคำนิยาม ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดข้อคำถาม และตัวเลือกให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
2. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ศึกษาวิธีสร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุปจน์ สีนสว่างค์วัฒน์ (2527 : 53 - 60) แลวนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับนักเรียน ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิดเห็น ลักษณะนิสัยที่ผู้ตอบมักประพฤติปฏิบัติ จำนวน 26 ข้อ มี 3 ตัวเลือก
3. การหาคุณภาพและความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อความในแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากนั้นนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.31 ถึง 7.94 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83
4. เกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มี 26 ข้อ มี 3 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก เป็นการแสดงลักษณะนิสัยพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	3	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริง	ให้	1	คะแนน

ส่วนลักษณะที่สอง เป็นการแสดงลักษณะนิสัยพฤติกรรมของผู้ที่ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่วข้อ 5 , 7 , 10 , 11 , 14 , 16 และ 25 ให้คะแนนตรงกันข้ามดังนี้

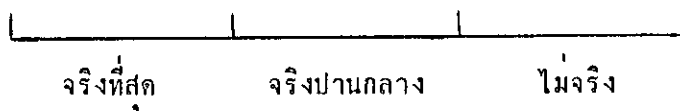
จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริง	ให้	3	คะแนน

ดังนั้นนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก แสดงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้น้อย แสดงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ (0) ขาพเจ้าทบทวนบทเรียนอยู่ตลอดเวลา

3 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบหึ่งตนเองเร็ว - ช้า

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบวัดของ ดวงเดือน พันธมนาวินและคณะ (2528 : 69 - 71) มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบหึ่งตนเองเร็ว - ช้า ใช้ประโยค 20 ประโยค ในการสอบถามนักเรียนสามารถกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองได้เมื่อไร โดยมี 3 ตัวเลือก ถ้าได้คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหึ่งตนเองเร็ว ถ้าได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบหึ่งตนเองช้า แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.10 ถึง 9.03 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูจำนวน 20 ข้อ มี 3 ตัวเลือก ถ้าสามารถทำกิจกรรมนั้นๆได้ด้วยตนเองตั้งแต่อายุน้อยมากให้ 3 คะแนน ถ้าโตขึ้นกว่าเดิมให้คะแนน 2 คะแนน และทำได้เมื่ออายุเริ่มมากให้ 1 คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดู

ข้อ (0) ขาพเจ้าอานน้ำไคเองเมื่อ

ก. ก่อนเข้าโรงเรียน

ข. เข้าเรียนปีแรก

ค. เมื่อเรียน ป.2

4 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม

แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม เป็นการเติมคำตอบใส่ในช่องว่าง เกี่ยวกับลำดับการเกิด เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ รายละเอียดของการดำเนินการทดลองมีดังนี้ คือ

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ก่อนการทดลอง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู และตอบแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม
2. ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองวันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที จำนวน 10 ครั้ง และคอยติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในค่านิผู้สัมฤทธิ์
3. กลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนในสภาพปกติ แต่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์
4. ทดสอบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอีกครั้งหลังทดลอง ด้วยแบบวัดแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์แล้วนำผลมาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยดำเนินการดังนี้
1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ถึง 6
 2. วิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 7 ถึง 10

กำหนดการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ประกอบด้วย 10 หน่วย ใช้เวลา 30 คาบ คาบละ 20 นาที ดังนี้

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้
1	มองตนเอง	นักเรียนสามารถสำรวจข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขตนเองได้
2	การปรับปรุงตนเอง	นักเรียนสามารถเสนอวิธีแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ในชั้นฝึกปฏิบัติได้
3	พลังสร้างสรรค์	นักเรียนสามารถแก้ปัญหา ใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ได้
4	เรียนเก่ง - เรียนอย่างไร	นักเรียนสามารถบอกวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้
5	ความรับผิดชอบ	นักเรียนสามารถรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้
6	จุดมุ่งหมายของชีวิต	นักเรียนสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายของชีวิต และเขียนเป็นแผนปฏิบัติเพื่อก้าวสู่เป้าหมายของตนได้
7	หนทางสู่ความสำเร็จ	นักเรียนสามารถบอกลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ และสามารถวางแผนเพื่อฝึกปฏิบัติตนให้ก้าวสู่ความสำเร็จดังที่ตนมุ่งหวังได้
8	กล้าเผชิญอุปสรรค	นักเรียนพยายามแก้ไขเหตุการณ์ปัญหาที่พบให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี
9	ผู้มีปัญญา	นักเรียนสามารถใช้สติปัญญา ความช่างสังเกต ไหวพริบ เพื่อนำมาแก้ปัญหาได้
10	การเตือนตนเอง	นักเรียนสามารถเขียนข้อความเตือนตนเอง และปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีภูมิหลังต่างกันในด้านกรอบมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม" เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งใช้รูปแบบการวิจัยประเภทกลุ่มควบคุมที่ไม่เท่าเทียมกัน และมีการวัดก่อนและวัดหลัง (Non-Equivalent Control Group Pretest Posttest Design) โดยกลุ่มควบคุม ได้มาจากการสุ่มอย่างเจาะจง และมีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลอง ทั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน ด้านกรอบมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการ ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 60 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 60 คน ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1) การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (2) ลักษณะทาง ชิวสังคม ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ลำดับการเกิดก่อน - เกิดหลัง เพศชาย - หญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ส่วนตัว แปรตามมี 1 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สถิติในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ใช้ (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two Way Analysis of Variance) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานทั้งสิ้นรวม 10 ข้อ ผลการวิเคราะห์แต่ละสมมติฐานมี ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 1 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนฝึก และหลังฝึกของนักเรียนในกลุ่มทดลอง

	ก่อนการฝึก (60 คน)		หลังการฝึก (60 คน)		t
	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
แหล่งความแปรปรวน					
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	2.17	.32	2.28	.27	2.12*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการฝึก อย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 2 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก

แหล่งความแปรปรวน	ได้รับการฝึก (60 คน) (กลมทกลอง)		ไม่ได้รับการฝึก (60 คน) (กลมควบคุม)		
	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	2.28	.27	2.24	.29	.90

จากตาราง 4 ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกันอย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ 3 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า" ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า

	พึ่งตนเองเร็ว (63 คน)		พึ่งตนเองช้า (57 คน)		
แหล่งความแปรปรวน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ที่
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1.96	.23	1.88	.25	1.77*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า อย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 4 สมมติฐานที่ 4 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่มีลำดับการเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง

	เกิดก่อน (56 คน)		เกิดหลัง (64 คน)		ที่
	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
แหล่งความแปรปรวน					
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1.92	.27	1.92	.24	.00

จากตาราง 6 ปรากฏผลว่า นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) และนักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 5 สมมติฐานที่ 5 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนหญิงมีแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนหญิง
 และนักเรียนชาย

แหล่งความแปรปรวน	นักเรียนหญิง (58 คน)		นักเรียนชาย (62 คน)		ที่
	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	1.96	.24	1.88	.26	1.67*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 ปรากฏผลว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย
 อย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 6 สมมติฐานที่ 6 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" ผลการวิเคราะห์ขอมูลปรากฏในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง(66 คน)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ(54 คน)		แหล่งความแปรปรวน	
	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน		คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	2.00	.20	1.82	.28	3.76***

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 8 ปรากฏผลว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างเชื่อมั่นได้ ผลนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 7 สมมติฐานที่ 7 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	F
ฝึก - ไม่ฝึก (ก)	1	.08	1.06
การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า (ข)	1	.05	.60
ก x ข	1	.11	1.33
ที่เหลือ	116	.08	
ทั้งหมด	119	.08	

จากตาราง 9 ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางของการฝึกและการอบรมเลี้ยงดู ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 8 สมมติฐานที่ 8 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
ฝึก - ไม่ฝึก (ก)	1	.07	.81
ลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง (ข)	1	.00	.01
ก x ข	1	.04	.49
ที่เหลือ	116	.08	
ทั้งหมด	119	.08	

จากตาราง 10 ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางของการฝึกและลำดับการเกิด ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน 9 สมมติฐานที่ 9 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามเพศชาย - หญิง กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	F
ฝึก - ไม่ฝึก (ก)	1	.09	1.17
เพศชาย - หญิง (ข)	1	.25	3.15
ก x ข	1	.00	.05
ที่เหลือ	116	.08	
ทั้งหมด	119	.08	

จากตาราง 11 ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางของการฝึกและเพศ ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ 10 สมมติฐานที่ 10 ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการไม่ได้รับการฝึก

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	F
ฝึก - ไม่ฝึก (ก)	1	.05	.67
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ (ข)	1	1.55	23.24*
ก x ข	1	.01	.17
ที่เหลือ	116	.07	
ทั้งหมด	119	.08	

จากตาราง 12 ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางของการฝึกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แปรปรวนไปตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีคะแนนเฉลี่ยดังนี้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2.36 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2.13 ผลนี้แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งผลนี้ตรงกับสมมติฐานที่ 6 ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานทั้ง 10 ข้อ ปรากฏว่ามีผลตรงตามสมมติฐาน 4 ข้อ คือ สมมติฐานที่ 1 , 3 , 5 และ 6 และไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 6 ข้อ คือ สมมติฐานที่ 2 , 4 , 7 , 8 , 9 และ 10

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง "ผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีภูมิหลังต่างกันในด้านครอบครัวและลักษณะทางชีวสังคม" มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้คือ ประการแรก เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนการฝึก และหลังการฝึก ประการที่สอง เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก ประการที่สาม เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ประการที่สี่ เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน กับนักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง ประการที่ห้า เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเพศชายและเพศหญิง ประการที่หก เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ประการที่เจ็ด เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับลักษณะทางชีวสังคมในแต่ละด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดู ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ตัวแปรอิสระ คือ การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งประกอบด้วย ลำดับการเกิดก่อน - เกิดหลัง เพศชาย - หญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ และการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า (2) ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตราชบุรีบวรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม จำนวน 120 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ใช้เวลาในการทดลอง 10 ครั้งๆละ 60 นาที มีการตรวจวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนที่จะเริ่มการทดลองและหลังจากการทดลองเสร็จสิ้น แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้มี 26 ข้อ นอกจากนี้มีแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า จำนวน 20 ข้อ จัดลำดับการเกิดก่อน - เกิดหลัง แยกเพศชาย - หญิง สำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนสูง - คำ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 10 ข้อ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS_x โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึก กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก และกลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ลำดับการเกิดต่างกัน เพศต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ถึง 6 และการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 7 ถึง 10

ในบทนี้จะได้ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติในงานครั้งต่อไป

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนฝึกและหลังฝึกของนักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นได้ ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ผลในลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาการเพิ่มปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น งานวิจัยของ นาคดา ศรีทิพศิริสีล (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองให้สูงขึ้นได้ ส่วน คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า ผลการใช้ชุดการแนะนำในกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และ สวรรณ ตรีชัน (2530 : 44 - 46) พบว่า การใช้บทบาทสมมติมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่
 รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการ
 ฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึก มีปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน
 สรุปลงได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกนั้นไม่มีแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 แต่เมื่อดูคะแนนเฉลี่ยแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนการทดลอง กลุ่มควบคุมมีค่า 1.95 กลุ่มทดลองมีค่า 1.88 ซึ่งกลุ่มควบคุม
 ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลองอยู่ .07 หลังจากทำการทดลอง คะแนนเฉลี่ย
 ของกลุ่มควบคุมมีค่า 2.24 กลุ่มทดลองมีค่า 2.84 แสดงว่าหลังจากการทดลอง กลุ่มควบคุมมี
 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มทดลองอยู่ .05 นั้นหมายความว่า ในการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ มี
 ผลทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น เพียงแต่ไม่มีผลต่อค่าทางสถิติ ซึ่งผลในลักษณะเช่นนี้
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำรง ศิริเจริญ (2524 : 136) ที่ศึกษาการเพิ่มปริมาณแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการเรียนเพื่อรู้อะไรและสอนโดยวิธีบรรยาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัด
 หลังจากสอนจบทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถใช้การสุ่มกลุ่มควบคุมให้เท่าเทียมกับกลุ่มทดลองได้
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่
 รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว - ช้า ปรากฏผลว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเอง
 ช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปลงได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็วมีผล
 ต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ผลในลักษณะ
 เช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สขสมร ประพัฒน์ทองและดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 :
 2) ทดลองใช้ขั้นตอนกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทย พบว่า เด็กที่ถูกฝึกให้พึ่งตนเองเร็ว
 มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ถูกฝึกให้พึ่งตนเองช้า ส่วน มาลา วิรุฒานนท์ (2515 :
 129 - 130) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองมาก จะมีระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 สูงกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พึ่งตนเองแต่น้อย

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4 สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า "นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง ปรากฏผลว่า นักเรียนที่มีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) และนักเรียนที่มีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่าลำดับการเกิดไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ผลในลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรเซนเฟลด์ (Rosenfeld, 1966 : 467 - 480) ทำการวิจัย 5 ครั้ง ผลปรากฏว่า ไม่มีการทดสอบครั้งใดที่สนับสนุนสมมติฐานที่ว่าลูกคนแรกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ส่วนฟาร์เลย์ (ปารีชาติ จันทรเพ็ญ, 2521 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Farley, 1967 : 170) พบว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผลไม่มีความแตกต่างในระหว่างลำดับการเกิด นอกจากนี้ โรเจอร์ (Roger, 1969 : 255) พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลำดับการเกิด งานวิจัยในประเทศของ มาลา วิรณานท์ (2515 : 129 - 130) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของลูกคนแรกและลูกคนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และ อนันต์ จันทรกีวี (2514 : 96 - 97) พบว่า ลำดับการเกิดแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยเหล่านี้ตรงกันข้ามกับผลการวิจัยของ เซกคอร์ดและแบคแมน (มธรส วีระกำแหง, 2514 : 19 อ้างอิงมาจาก Secord and Backman, 1964 : 569) พบว่า ในครอบครัวใหญ่ลูกคนแรกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าลูกคนสุดท้อง ส่วน แซมสัน (Sampson, 1967 : 360 - 367) พบว่า ลูกที่เกิดก่อนมีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนรองๆลงไป และ ปารีชาติ จันทรเพ็ญ (2521 : บทคัดย่อ) พบว่า ลูกคนโตมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าลูกคนอื่น ๆ ดังนั้นในส่วน of ตัวแปรนี้จึงควรศึกษาซ้ำอีก เพื่อให้พบข้อเท็จจริงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5 สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่า "นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ปรากฏผลว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียน

ชาย ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ผลในลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮิลล์ (ริงโอสส์ สิทธิเวช. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Hill. 1966 : 811) พบว่า นิสิตหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านิสิตชาย ส่วนงานวิจัยในประเทศ เพื่อนพันธ์ โภกนท (2514 : 27 - 28) และอนันต์ จันทร์แก้ว (2514 : 25 - 27) พบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชาย

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6 สมมติฐานที่ 6 กล่าวว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ"

จากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ปรากฏผลว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 6 ผลในลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราย (Rai. 1980 : 117 - 122) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วน ซอง (Song. 1971 : 2571 - A) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทฤษฎี และ ฟรอสต์ (Frost. 1966 : 927 - 933) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 7 สมมติฐานที่ 7 กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองช้า"

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็วช้า กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทาง ของการฝึกและการอบรมเลี้ยงดู สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่ขึ้นกับตัวแปรทั้งสองดังกล่าว เข้ามาร่วมกันแต่อย่างไร

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 8 สมมติฐานที่ 8 กล่าวว่า "นักเรียนที่

ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดก่อน (ลูกคนแรกๆ) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีลำดับเกิดหลัง (ลูกคนรองๆ)"

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามลำดับเกิดก่อน - เกิดหลัง กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทาง ของการฝึกและลำดับการเกิด สรุปได้ว่า การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ร่วมกับลำดับการเกิดไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิเคราะห์นี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๘ อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาตัวแปรนี้อีกครั้ง เพื่อความผลนี้มีความเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ในกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 9 สมมติฐานที่ 9 กล่าวว่า "นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์"

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามเพศชาย - หญิง กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทาง ของการฝึกและเพศ สรุปได้ว่า การฝึกและเพศไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 9 อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาตัวแปรนี้ซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้เป็นผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 10 สมมติฐานที่ 10 กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ"

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยพิจารณาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ กับการได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการไม่ได้รับการฝึก ปรากฏผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทาง ของการฝึกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 10 ทั้งนี้ควรมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบผลดังกล่าวนี้ในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนและเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

ข้อคิด

1. เป็นงานวิจัยที่กระตุ้นให้นักการศึกษาเห็นความสำคัญในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกนักเรียนสามารถฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยตนเองได้
3. แผนการฝึกและแบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถนำมาใช้สอนเป็นกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาจิตลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การใช้แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยตนเอง ต้องฝึกกับนักเรียนที่อ่านหนังสือออกจึงสามารถใช้ได้
2. การฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้รับการฝึกควรมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำจึงจะได้ผลดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายเวลาการฝึกให้มากขึ้น เพื่อนักเรียนจะได้มีเวลาในการพัฒนาตนเองตามคำแนะนำ และสามารถสำรวจพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น
2. การทดลองถ้าจะให้ได้ผลดีต้องให้นักเรียนสมัครใจ
3. มีการติดตามผลการฝึกเป็นช่วงๆ เช่น มีการวัดหลังการทดลอง 3 ถึง 6 ครั้ง เพื่อดูว่าการฝึกมีประสิทธิผลสูงหรือต่ำในช่วงใด เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขและปรับปรุงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในนักเรียนให้มีปริมาณสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

ควรรนำแบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ชุดนี้ไปใช้ฝึกนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นการถาวรต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกศล มีคุณ. การวิจัยเชิงทดลองศึกษาอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะการสวมบทบาทของนักเรียนประถมศึกษา. ปรินทิพานันท์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- งามตา วนินทานนท์. เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาสังคม. (สค. 311) กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- ฉันทนา ภาคบงกช. ปัญหาและกลวิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- ชาติชาย สกสร. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ความสามารถในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนกับคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน, อรพินทร์ ชชม และงามตา วนินทานนท์. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32 ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- คาร์ณี วงษ์อ่อนน้อย. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. ปรินทิพานันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2533. อัดสำเนา.

คำรง ศิริเจริญ. การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน
อัตรภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความแปรปรวนของอัตรการเรียน ระหว่าง
นักเรียนที่เรียนการสอนโดยวิธีเร่งกับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย. ปริญญาโท กศ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

คำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

เดวิด ซี แมคเคลแลนด์. สังคมแห่งความสำเร็จ. แปลโดย สุเทพ สุนทรเกสัช. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แพรวพินทยา, 2518.

ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์สำหรับเด็กวัยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

นวลละออ สุภาผล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาคจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

———. ผลสะท้อนแห่งโครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชาชนในชนบท.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

นาถธดา ตริทิพิริศีล. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.

- ประสาธ บัณฑิตจักร. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และการคิดแบบอเนกนัย. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต, 2534.
- ปาริชาติ จันท์เพ็ญ. ลำดับการเกิดและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- เพื่อนพันธ์ โภกนท. ความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.
- พยอม ตันมณี. บทบาทของการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพทาง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคิดในการสร้างสิ่งปับและผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- พระราชวรมนี(ประยทธ์ ปยุตโต). การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2530.
- ภุชงค์ เลาลักษณ์วรงค์. การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียน เขตการศึกษา 11. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- มจรส์ วีระกำแหง. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็น ศูนย์รวมการยอมรับเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเอง และการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน ในระดับอนุบาล. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.
- มาริส่า รัฐปัทย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

- มาลา วิรุณานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบการรับรู้และการเลี้ยงดู
ในด้านกำกับการยับยั้งการพึ่งตนเอง เปรียบเทียบเด็กในนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัด
ในระดัประถมปีที่ 1. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- ร่ำไพทิพย์ ชีรณิณี. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- รุ่งโรส สิริเวทย์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติตัวอย่าง
มีพรหมวิหารสี่ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.
- สงวน สุธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. (ศึกษา 322) กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต, 2529.
- สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2527.
- สมศักดิ์ สุนทรสุข. การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ที่มีต่อความคิดแบบสืบสวนสอบสวน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธมนาวิน. "การใช้นิตานกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ใน
เด็กไทย," วิจัยทางการศึกษา. 10(1) : 24 - 30 ; มีนาคม 2523.
- สพจน์ สีนสว่างวัฒน์. การสร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
บุรีรัมย์. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2529.
- สุวรรณ ตรีชน. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนนวมกวดาร จังหวัดนวมกวดาร. ปรินทิพินันท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- อรพินทร์ ชนม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความริ่เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523. อัดสำเนา.
- อนันต์ จันทร์ทวี. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคิดแบบสองส่วน
และความถนัดทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.
- อจรา สุขารมณ และคนอื่นๆ. การอบรมเลี้ยงดูกับพัฒนาการทางสติปัญญาตามเหตุผลของ
นักเรียนชั้นประถมปีที่ 2. รายงานการวิจัยฉบับที่ 31 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- อคมลักษณ์ ช้อยศิริ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือ
ครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.
- Adams, Russell L. and Beeman N. Phillips. "Motivational and
Achievement Differences Among Children of Various Ordinal
Birth position," Child Development. 43 : 155 ; March, 1972.
- Alschuler, Alfred S. Developing Achievement Motivation in Adolescents
for Human Growth. Englewood Cliffs, N.J. : Editional
Technology Publications, 1973.
- Altus, William D. "Birty Order and Its Sequelae," Influence on Human
Development. Hinsdele, Illinois : Dryden Press Inc., 1972.
- Botha, Elize. "The Achievement Motive in three Cultures," The Journal
of Social Psychology. 85 : 163 - 170 ; December, 1971.

- Brown, W.T. "Consideration of Five Aptitude and achievement Factor in Successful Male Undergraduate Student at the University of Montana," Dissertation Abstract. 29 : 3411 A ; 1969.
- Collins, B.E. Social Influence, Attitude Change, Group Process and Prejudice. New York : Addison-Wesley, 1970.
- Frust, Bernard C. "Socialization and Achievement Motivation in Brazil," American Sociological Review. 27(5) : 612 - 624 ; 1962.
- Glass, David C., John Neulinger and Orville G. Brim. "Birth order, Verbal Intelligence and Educational Aspiration," Child Development. 45 : 807 - 811 ; September, 1974.
- Halvari, Hallgier. "The Relations Between Competitive Experiences in Mid-Childhood and Achievement Motives Among Male Wrestlers," Psychological Reports. 65(3) : 979 - 988 ; December, 1989.
- Lindgren, Henry C. Educational psychology in Classroom. 3rd ed. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967.
- Marx, Melvin H. Learning : Interaction. New York : Macmillan, 1970.
- Maxwell, Roy Thomas. "The Relationship Between Achievement Motivation and Achievement in Elementary School Children," Dissertation Abstracts. 1962.
- McClelland, David C. The Achieving Society. New York : The Free Press, 1961.
- McClelland, David C. and others. The Achievement Motive. New York : Appleton-Century Crofts, Inc., 1953.
- Myers, Albert E. "Risk Taking and Academic Success and Their Relation to an Objective Measure of Achievement Motivation," Education and Psychological Measurement. 25(2) : 355 - 363 ; Summer, 1965.

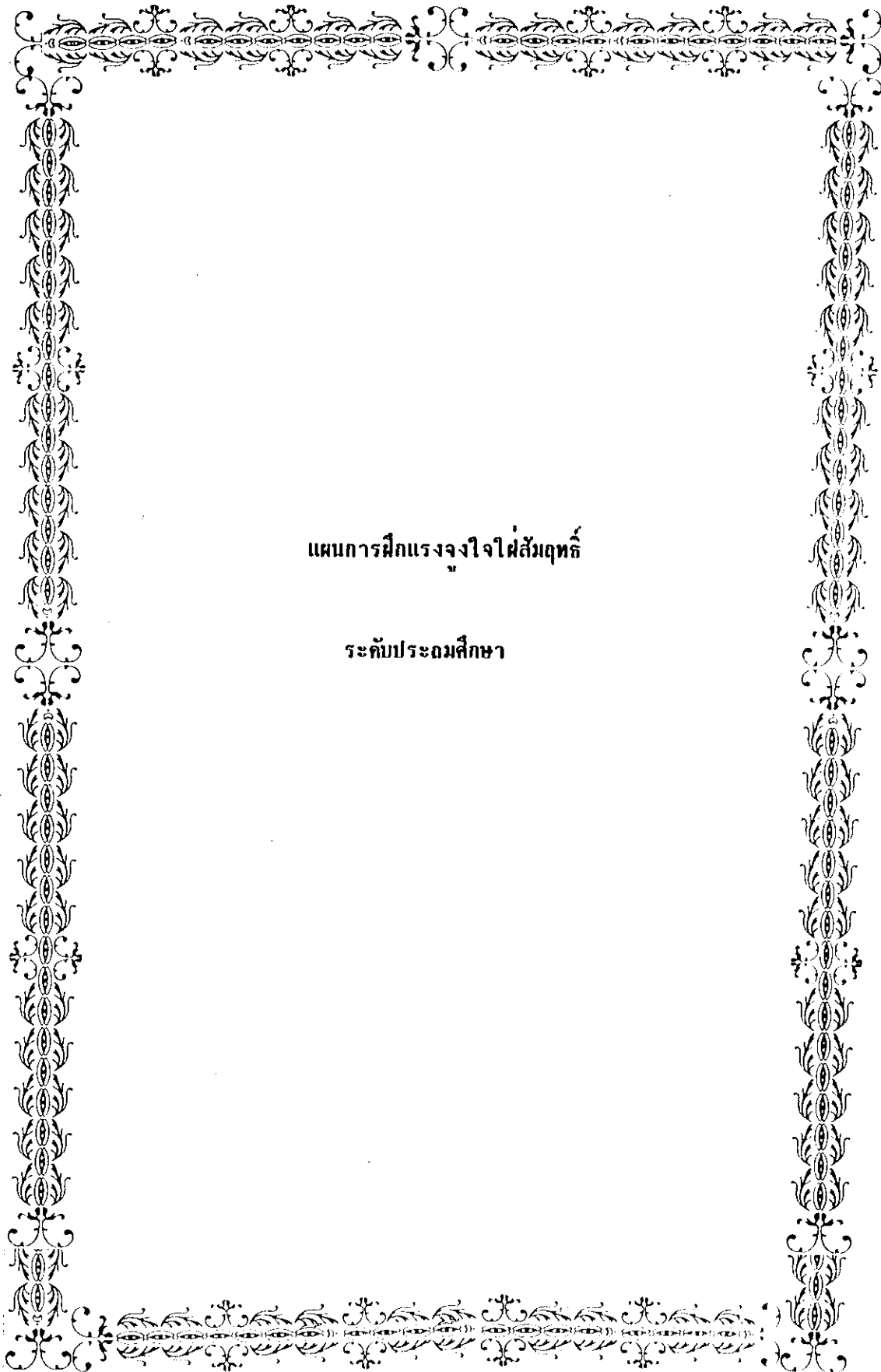
- Oswaldo, Romero Garcia. "Increasing Internality and Need Achievement in Petrochemical Industry Supervisors," Revista Interamericana de Psicologia Ocupacional. 9(1) : 7 - 15 ; 1990.
- Raffini, James P. "The Relationship Between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance," Dissertation Abstracts. 31(3) : 1085 - 1086 A ; 1970.
- Rai, P. N. "Achievement Motive in Low and High Achievement : A Comparative Study," Indian Educational Review. 15 : 117 - 122 ; 1980.
- Richard, Kelvin. "An Experimental Study of Achievement Motive Training as a Function of the Moral Maturity of Trainees," Dissertation Abstracts International. 30(4) : 5302 - A ; 1970.
- Rogers, Drothy. Issue in Adolescent Psychology. New York : Meredith Coporation, 1969.
- Rogers, Evereth M. Modernization Among Peasants of Communication. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1969.
- Rosen, Bernard C. "Family Structure and Achievement Motivation," American Sociological Review. 30 : 574 - 585 ; August, 1961.
- • "Socialization and Achievement Motivation in Brazil," American Sociological Review. 27(5) : 612 - 624 ; 1962.
- Rosenfeld, Howard M. "Relationships of Ordinal Position to Affiliation and Achievement Motives : Direction and Generality," Journal of Personality. 34 : 467 - 480 ; December, 1966.
- Russell, Ivan L. "Motivation for School Achievement : Measurement and Validation," The Journal of Educational Research. 62 : 263 - 266 ; February, 1969.

- Sampson, Edward E. "Birth Order Needed Achievement and Conformity,"
The Shaping of Personality. Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice -Hall, Inc., 1967.
- Sampson, Edward E. and Francena T. Hancock. "An Examination of
Relationship Between Ordinal Position, Personality and
Conformity : An Extension, Replication and Partial
Verrification," Journal of Personality and Social Psychology.
5 : 398 - 407 ; April, 1967.
- Sheeran, Joan. "The Relationship of Achievement Motivation and
Competition to School Achievement in Samoan High School
Students," Dissertation Abstracts International. 43(2) : 562 -
B ; August, 1982.
- Shell, Leon Gene. "Achievement Motivation in Elementary School
Children," Dissertation Abstracta. 29(8) : 2409 A ; February,
1967.
- Song, Kae-Kyum. "Academic Achievement Motivation of Student of
Agricultural Education and Its Relationship to Certain
variable," Dissertation Abstracts International. 32(5) : 2571
- A ; November, 1970.
- Voss, Rodney Robert. "The Effect of Paticipation in New Games
Workshops on Competitive A - Trait Achievement Motivation of
Adults," Dissertation Abstracts International. 42(12) : 5057 -
A ; June, 1982.
- Warren, Jonathan B. "Birth Order and Social Behavior," Psychological
Bulletin. 65 : 38 ; January, 1966.

הכנת

ภาคผนวก ก

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แผนการฝึกแรงจูงใจผู้สมัคร

ระดับประถมศึกษา

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามขั้นตอนต่างๆดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวบุคคล เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือและนิตยสารทั่วไปที่ส่งเสริมให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน การทำงาน เพื่อก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาในการสร้างแผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากเอกสารงานวิจัยแขนงต่างๆที่เคยดำเนินการมาแล้ว ศึกษาวิธีการเปลี่ยนพฤติกรรม กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมการพัฒนาตนเอง การพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. สร้างแผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีส่วนประกอบของแผนการฝึก ดังนี้
 - 3.1 สำระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาในการฝึก
 - 3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้
 - 3.3 กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นวิธีการฝึกและกิจกรรมที่จะทำให้ให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ขึ้น
 - 3.4 สื่อการเรียนการสอน เป็นการกำหนดให้ทราบว่าต้องเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ฝึกมีอะไรบ้าง
 - 3.5 การวัดผลประเมินผล เป็นการตรวจวัดความสามารถในการร่วมกิจกรรม และเป็นวิธีการตรวจสอบพฤติกรรมที่นักเรียนเปลี่ยนแปลง
4. นำแผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ผู้เชี่ยวชาญในการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องของกิจกรรมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา เมื่อผ่านการตรวจแกจากผทรงควาดีแล้ว ผู้วิจัยได้ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผทรงควาดีทุกท่านมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง
5. นำแผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนวิธีการและเวลาที่ใช้ในการฝึก เพื่อปรับปรุง

แก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. นำแผนการฝึกแรงจูงใจผู้สมัครที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปดำเนินการตามกำหนดการฝึกแรงจูงใจผู้สมัครกับกลุ่มทดลอง ซึ่งในแผนการฝึกนี้สามารถฝึกได้ครั้งละ 60 ถึง 80 คน

แผนการฝึกแรงจูงใจผู้สมัครนี้ กิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้สามารถปรับแก้ไข เพิ่มเติมหรือลดเนื้อหาบางส่วนได้ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกและเวลาในการฝึก อย่างเช่น กิจกรรมชั้นนำในการฝึกแต่ละครั้ง เป็นการฝึกสมาธิเพื่อให้เกิดการผ่อนคลาย และให้มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหวกับเหตุการณ์ใดๆ อาจนำเพลงบรรเลงเข้ามาประกอบการฝึกด้วย เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 1 จำนวน 3 คาบ(60นาที)

หน่วยที่ 1 เรื่อง มองตนเอง

สาระสำคัญ

1. ฝึกสมาธิเป็นการควบคุมใจตนเองให้อยู่ในความสงบ
2. การต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต เราต้องรู้จักมองตนเองในแง่ดี และต้องรู้จักปลุกจิต
ปลอบใจตนเอง
3. ถ้าเราไม่รู้จักตัวเอง เราจะไม่มีความที่ปรับปรุงตนเองได้เลย ใครในโลกนี้
ที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตัวเรา ก็จะไม่ยั่งยืนหรือมั่นคงเท่ากับตัวเราทำประโยชน์ให้แก่ตัวเอง
4. การมองตนเอง ทำให้รู้จักตัวเองในแง่ดี และเห็นความบกพร่องของตนเอง
เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมจิตใจตนเองให้อยู่ในความสงบได้
2. นักเรียนสามารถสำรวจข้อดีในตนเองได้
3. นักเรียนสามารถสำรวจข้อบกพร่องในตนเองได้
4. นักเรียนสามารถยอมรับข้อดีและข้อบกพร่องของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนนั่งสมาธิ 5 นาที สัมรวมใจนึกถึงบุญกุศลที่เคยทำมาดีแล้วเพื่อยังความ
ชุ่มชื่นให้แก่จิตใจ สิ่งใดถ้ากระทำ ถ้าเห็น ถ้าได้ยิน ถ้าระลึกถึงแล้วก่อให้เกิดความไม่สบายใจ
ควรเว้นเสีย นั่งหลังพิงพนักเก้าอี้ มือทั้งสองข้างวางไว้บนขาทอมนม เท้าทั้งสองต้องให้แตะ
พื้น (หรือนั่งขัดสมาธิเท้าขวาทับเท้าซ้าย) มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้มือขวาจรดหัวแม่มือซ้าย หลัง
ตาพอปิดสนิท แต่ไม่ถึงกับบีบกลามเนื้อตา ตั้งกายตรงค้ำรังสติมั่น หายใจช้าๆเป็นธรรมชาติ
2. แจกกระดาษใ้คนละ 6 แผ่น และช่องจดหมายคนละ 1 ช่อง

3. ให้แต่ละคน เขียนชื่อของตนเองอย่างชัดเจนบนซองจดหมาย
 4. ให้แต่ละคนนึกและเขียนความดี(นิสัยที่ดี)ของตนเอง และเขียนความไม่ดี(นิสัยที่ไม่ดี)หรือข้อบกพร่องของตนเอง อย่างละ 3 ข้อ เสร็จแล้วพับกระดาษใส่เก็บไว้ในกระเป๋าทนเองก่อน
 5. นั่งรวมเป็นวงกลม ส่งซองเปล่าไปให้เพื่อนข้างๆทางขวา
 6. เมื่อได้รับซองเปล่าจากเพื่อน ให้เขียนความดีของเพื่อนที่เราสนใจใส่ในแผ่นกระดาษ จำนวน 2 คนๆละ 1 อย่าง เขียนความไม่ดีของเพื่อน 2 คนๆละ 1 อย่าง(ไม่จำเป็นต้องเป็นคนเดียวกัน) ไม่ต้องเซ็นชื่อตัวเอง เมื่อซองของเพื่อนคนนั้นเวียนมาถึง ให้ทำสิ่งที่เขียนใส่ลงไป
 7. ผ่านซองนั้นต่อไปยังเพื่อนที่อยู่ทางขวามือและรับซองจากทางซ้ายมือต่อไป ทำเช่นนี้จนซองของตนเองเวียนกลับคืนมา
 8. เมื่อแต่ละคนได้รับซองของตนกลับคืนมาแล้วให้เปิดดู และเปรียบเทียบกับที่ตนเขียนไว้
 9. เมื่อเปรียบเทียบดูแล้ว หากสงสัยให้ถามเพื่อนๆหรือจะขบใจเพื่อนก็ได้ แสดงความรู้สึกที่ตนได้รับ
 10. ให้นักเรียนตอบคำถาม จดคำถามบนกระดาน ให้นักเรียนตอบใส่สมุด
เวลาเขียนความดีหรือข้อบกพร่องของตนเองมีความรู้สึกอย่างไร ?
นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องเขียนความดีหรือข้อบกพร่องของเพื่อน ?
ตอนเปิดอ่านนั้น เมื่อเพื่อนเขียนความดีหรือข้อบกพร่องของเรานักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง ?
- สรุป เราต้องยอมรับความจริงว่า เราทุกคนมีข้อดีและข้อบกพร่องด้วยกันทั้งนั้น เราควรนำความสามารถส่วนที่ดีมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม ในขณะที่ด้วยกันต้องพยายามแก้ไขจุดบกพร่องของตนเอง
11. การมองตนเองให้นักเรียนสำรวจอุปนิสัย พฤติกรรมที่ดี และไม่ดีของตนเอง ทำเป็นตารางสองช่อง แล้วเปรียบเทียบความระหว่างนิสัยที่ดีกับไม่ดี สิ่งไหนมากกว่ากัน แล้วหมั่นแก้ไขไปทุกๆครั้งที่มองตนเอง

12. ให้นักเรียนทำอาร์ฟีกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 โดยครูคอย
แนะนำชี้แจงวิธีทำ

สื่อการเรียนการสอน

1. ชื่องจดหมาย
2. กระดาษเปล่า
3. แบบฝีกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบการสำรวจตนเอง
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แผนการฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 2 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

หน่วยที่ 2 เรื่อง การปรับปรุงตนเอง

สาระสำคัญ

1. ฝึกสมาธิเป็นการควบคุมความคิด ตัดความฟุ้งซ่านออกจากจิตใจ
2. การปรับปรุงตนเองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะไม่มีใครพร้อมไปหมดทุกอย่าง ทุกคนล้วนมีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องด้วยกันทั้งนั้น เราจึงควรหมั่นสำรวจตนเองเสมอ
3. คนที่พยายามปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ ถือว่าเป็นคนรู้จักพัฒนาตนเอง ย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมความคิดให้เป็นระเบียบขึ้นได้
2. นักเรียนเสนอวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองในชั้นฝึกปฏิบัติได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนนั่งสมาธิ 5 นาที แรกฝึกควรเลือกสถานที่สงบเมื่อมีความชำนาญสามารถนั่งสมาธิในสิ่งแวดล้อมที่มีเสียงรบกวนได้ เวลาฝึกอย่ากังวลใจถึงเรื่องใดๆ ปลดปล่อยจิตใจให้ว่างแล้วนั่งฝึกด้วยความสบายใจ หากเกิดความคิดต่าง ๆ นานาไม่สามารถรวบรวมจิตใจได้ด้วยเหตุนี้จึงรู้สึกว่าความคิดต่าง ๆ นานารำคาญ ความจริงแล้วไม่ต้องทุกข์ใจอะไร ขณะที่ความคิดต่าง ๆ นานาปรากฏขึ้น จงทำเป็นลืมนั่นค่อยๆ จัดออกทีละเรื่อง ด้วยการจับลมหายใจเข้า ลมหายใจออกอีกครั้ง แล้วทำการฝึกต่อไปในที่สุดความคิดต่าง ๆ นานาจะไม่ปรากฏขึ้น
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่มๆ ละ 7 - 8 คน โดยการให้จับสลากชื่อชนชาติไทย จีน พม่า ญี่ปุ่น ลาว มอญ เขมร อินเดีย เวียดนาม มาเลเซีย คนละหนึ่งใบ เมื่อครูให้สัญญาณให้นักเรียนหากกลุ่มชนชาติเดียวกันให้เร็วและมีเสียงดังน้อยที่สุด
3. ครูแจกกระดาษโปสเตอร์แผ่นใหญ่ ให้กลุ่มละ 1 แผ่น และสี เพื่อใช้สำหรับช่วยกันวาดภาพ โดยมีสิ่งต่อไปนี้เป็นส่วนประกอบ ภายในเวลา 10 นาที

ภาพต้นไม้

ภาพแม่น้ำ

ภาพแมลงขายของ

ภาพดวงอาทิตย์

ภาพบ้านตามริมฝั่งแม่น้ำ

ภาพสะพาน

4. เมื่อหมดเวลา ครูให้สัญญาณให้ทุกกลุ่มหยควาดภาพ และให้แต่ละกลุ่มเสนอผลงานให้เพื่อนกลุ่มอื่นๆ แล้วให้กลุ่มอื่นๆตัดสินว่าจะให้คะแนนเท่าไร โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ความสวยงาม 5 คะแนน

การวางภาพ 5 คะแนน

มีภาพครบตามสิ่ง 5 คะแนน

รายละเอียดของภาพ 5 คะแนน

รวม 20 คะแนน

5. เมื่อทุกกลุ่มเสนอผลงานและกลุ่มอื่นๆให้คะแนนแล้ว ครูนำคะแนนของทุกกลุ่มมาเขียนบนกระดาน

6. ให้กลุ่มที่เป็นผู้วาดภาพวิจารณ์ผลงานของตนว่าควรปรับปรุงส่วนใดบ้าง แล้วให้กลุ่มอื่นๆช่วยกันวิจารณ์จนครบทุกกลุ่ม

7. ให้ทุกกลุ่มนำภาพที่วาดไว้ไปตกแต่งเพิ่มเติม ภายในเวลา 10 นาที เมื่อหมดเวลาให้กลุ่มนำภาพนั้นมาเสนอให้กลุ่มอื่นๆอีกครั้ง และกลุ่มอื่นๆจะให้คะแนนครั้งที่ 2 ใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเช่นเดียวกับครั้งแรก แล้วครูจดคะแนนไว้บนกระดาน

8. ครูรวมคะแนนครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบคะแนนทั้งสองครั้งว่าแตกต่างกันอย่างไร (คะแนนครั้งที่ 2 มักจะมากกว่าครั้งแรก)

9. ให้นักเรียนอภิปรายว่า ทำไมคะแนนทั้งสองครั้งจึงแตกต่างกัน มีสาเหตุจากอะไรบ้างที่ทำให้เป็นเช่นนั้น ตัวอย่างคำตอบ เพราะมีการปรับปรุงผลงาน หลังจากการได้รับคำติชม

ครูเปรียบเทียบว่า "ถ้าภาพที่วาดนั้นเป็นตัวนักเรียน การติชมจะมีผลอย่างไรต่อตัวเรา" ตัวอย่างคำตอบ คนเรามีการพัฒนาหรือปรับปรุงตนภายหลังการได้รับคำติชมจากผู้อื่น

นักเรียนได้ออกคิดอะไรบ้างจากกิจกรรมนี้และจะนำไปใช้ปรับปรุงตนเอง
อย่างไรบ้าง ตัวอย่างคำตอบ การติชมหรือมองข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ จะทำให้
ผลงานดีขึ้น การให้ผู้อื่นติชมผลงานหรือตัวของเราเสมอจะช่วยให้เราปรับปรุงตนเองได้ดีขึ้น
การจะปรับปรุงพัฒนาตนเองจะต้องอาศัยทั้งการมองตัวเราเอง และให้ผู้อื่นช่วยแนะนำด้วย
ประกอบกัน

10. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปประเด็นตามแนวคิดดังนี้

การปรับปรุงตนเองนั้นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะคนเราทุกคนไม่ได้ดีพร้อมทุกอย่าง
มีบางเรื่องที่เราต้องปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะปรับปรุงตนเองเราควรสำรวจตนเองโดยการหา
ข้อบกพร่องด้วยตนเอง และจากการบอกกล่าวของผู้อื่น เราควรยอมรับในข้อบกพร่องนั้น แล้ว
ตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น และพยายามปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

11. ให้นักเรียนอ่านกลอนสรุปพร้อมกัน และจดลงในสมุด

เกิดมาแล้วจงสนใจใคร่ตรวจดู

เมื่อทำผิดต้องแก้ไขให้งามหร

ปรับปรุงตนเกิดผลดีที่เชิดช

แต่ต้องระวังแก้ไขสิ่งใดดี

12. ครูให้นำแบบสำรวจตนเองที่สำรวจไว้แล้ว ให้นักเรียนพิจารณาข้อบกพร่องของตน
หาวิธีแก้ไขและเขียนวิธีแก้ไข

13. ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เสนอให้เพื่อนฟังว่าจะแก้ออกข้อบกพร่องของตนอย่างไร แล้ว
ให้เพื่อนคิดวิธีการเพิ่มเติม โดยเจ้าของปัญหาความบกพร่องจะเขียนวิธีการต่างๆที่เพื่อนเสนอ
แนะเพิ่มเติมลงไปแล้วให้นักเรียนกลับไปเลือกวิธีการแก้ไขที่คิดว่าจะสามารถปฏิบัติได้ เขียนออกมา
มาให้ชัดเจน แล้วลงมือแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ตามวิธีการที่เลือกไว้

14. ให้นักเรียนทำภารกิจฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ ชุดที่ 3 และ ชุดที่ 4 โดยครูดอ
แนะนำชี้แจง

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษโปสเตอร์ สี

2. สลากชนชาติ ไทย จีน พม่า ญี่ปุ่น ลาว มอญ เขมร อินเดีย เวียดนาม มาเลเซีย

3. แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดและการประเมินผล

1. ตรวจสอบวิธีแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แผนการฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 3 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

หน่วยที่ 3 เรื่อง พลังสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

1. ฝึกสมาธิทำให้สุขภาพแข็งแรง ช่วยควบคุมระบบการทำงานของร่างกายให้อยู่ในสภาวะสมดุล
2. เราสามารถเปลี่ยนแปลงโลกของตัวเอง โดยใช้พลังสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับชีวิต
3. จุดเริ่มต้นของการบรรลุความสำเร็จ คือ จุดมุ่งหมายที่เด่นชัดผสมผสานด้วยพลังสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถฝึกวิธีหายใจที่ถูกต้องได้
2. นักเรียนสามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้
3. นักเรียนรู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนนั่งสมาธิ 5 นาที การหายใจของคนเรานั้น โดยทั่วไปมักจะสั้นและตื้น ไม่สามารถหายใจอย่างเต็มที่ตามพลังปอดจึงไม่สามารถสดก้าชออกซิเจนเข้าและขับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปได้อย่างเต็มที่ ทำให้เลือดไม่ใส อันเป็นสาเหตุให้เจ็บไข้ได้ป่วยได้ง่าย การหายใจเข้าและหายใจออกควรหายใจกันอย่างแผ่วเบาจนโสตประสาทของตัวเองไม่ได้ยินเสียงหายใจ ควรค่อยๆยืดลมหายใจให้ยาวขึ้น ให้อากาศสดเข้าไปถึงท้องน้อยแต่ต้องเป็นไปอย่างธรรมชาติ จะออกแรงมิได้ การฝึกฝนจะต้องมีความอดทน เมื่อฝึกนานเข้าจะสามารถสดก้าอากาศเข้าสู่ท้องน้อยได้
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่มๆละ 7 - 8 คน โดยการให้จับสลากรูปทรงต่างๆ

คนละหนึ่งใบ จากนั้นให้แต่ละคนแต่งเติมให้เป็นภาพแล้วให้นำออกมาแสดงตามลักษณะรูปทรงที่ได้รับที่ละกลุ่ม ในขณะที่เดียวกันนักเรียนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ภาพที่เห็นได้

3. เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้ว ครูแนะนำวิธีทำงานกลุ่ม ให้นักเรียนเลือกประธานกลุ่มเพื่อทำหน้าที่ออกความเห็นก่อน และคอยบอกสมาชิกแต่ละคนได้พูดแสดงความคิดเห็น ส่วนเลขานุการกลุ่ม จะทำหน้าที่ออกความเห็นและจดบันทึกความคิดเห็นของแต่ละคน สมาชิกกลุ่มคนอื่นๆจะต้องแสดงความคิดเห็นอย่างน้อยที่สุด 1 ความเห็น และกลุ่มจะให้ผู้ใดออกมาทำหน้าที่รายงานควรจะต้องตกลงกันเสียก่อน

4. สมมติว่า "เรามีกระดาษหนังสือพิมพ์ที่อ่านแล้วมากมาย นักเรียนจะนำไปใช้ทำอะไรประโยชน์อะไรได้บ้าง" ขอให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด และจดบันทึกไว้

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงความคิดเห็น แล้วรวมกับประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม ให้แรงเสริมแก่กลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่สุด

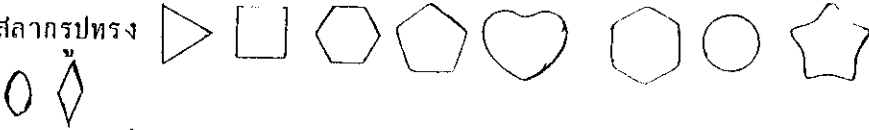
6. สรุปความสำคัญของพลังสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวคนทุกคน เราสามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่งหนึ่ง เป็นขบวนการของการกระทำเพื่อสร้างผลผลิตใหม่ๆทางความคิด ซึ่งเกิดจากการจินตนาการมากกว่าการใช้เหตุผล ควบคู่กับความอดสาหะพยายามในการสร้างผลงานนั้น นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะมีบุคลิกลักษณะพฤติกรรม ดังนี้ คือ (1) ออยากรู้อยากเห็น มีความกระหายใคร่รู้อย่างเป็นจริง (2) ซอยเสาะแสวงหา สำรวจศึกษาคนควาและทดลอง (3) ซอยซักถาม และถามคำถามแปลกๆ (4) ช่างสงสัย เป็นเด็กที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดใจในสิ่งที่พบเห็นเสมอ (5) ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้ง่ายและเร็ว (6) ซอยแสดงออกมากกว่าจะเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใดจะถามหรือพยายามหาคำตอบโดยไม่รีรอ (7) อารมณ์ขัน มองสิ่งต่างๆในแง่มุมที่แปลก และสร้างอารมณ์ขันอยู่เสมอ (8) มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ (9) สนุกสนานกับการใช้ความคิด (10) สนใจสิ่งต่างๆอย่างกว้างขวาง (11) มีความเป็นตัวของตัวเอง

7. ให้นักเรียนกลับไปบันทึกประจำวัน เพื่อรายงานพฤติกรรม

8. ให้นักเรียนทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 5 และชุดที่ 6

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. สลากลรูปทรง
2. กระดาษเปล่า
3. แบบฝึกแรงจูงใจฝึกลมหายใจ
4. รางวัลใช้เสริมแรง

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงานสร้างสรรค์
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจฝึกลมหายใจ
3. ตรวจสอบบันทึกประจำวัน

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 4 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

หน่วยที่ 4 เรื่อง เร็วเก่ง - เร็วอย่างไร

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวจกริยาทวน ค่ายการถือแก้วเปี่ยมน้ำจะทำให้ผู้ฝึกมีคลิก อิริยาบถ
อ่อนโยน นุ่มนวล สภาพเรียบร้อยขึ้น
2. การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
สามารถจำได้และใช้ประโยชน์ได้
3. วิธีเรียนอย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วย
 - ตั้งใจเรียนในห้องเรียน
 - แบ่งเวลาให้ถูกต้องทั้งเวลาเรียน และเวลาพักผ่อน
 - มีการเตรียมตัวสอบโดยทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมกริยาการเคลื่อนไหวของตนเองให้สงบนิ่งขึ้นได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางการเรียนได้
3. นักเรียนสามารถฝึกตนเองให้เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเอาน้ำใส่แก้วให้เต็มหรือสักครึ่งแก้วก็ได้ แต่ไม่ควรน้อยกว่าครึ่งแก้ว
ถือด้วยแก้วด้วยมือขวา ก่อน นั่งตัวตรงไม่พึ่งอะไร แขนไม่พาดกับอะไร ชแก้วให้ไ้ระดับสูง
เท่ากับนัยน์ตาของเรา เพ่งตาดูแก้วนั้น เราอาจเห็นความหวนไหวของน้ำที่สั่นสะเทือนอยู่
ตลอดเวลา ขอให้เรตั้งใจบังคับน้ำให้นิ่ง มือถือแก้วให้นิ่ง ตั้งใจบังคับแขน บังคับมือ
และบังคับน้ำในแก้วให้นิ่งด้วยการพูดว่า นิ่ง นิ่ง นิ่ง ความสั่นของน้ำจะน้อยลงไป ทำ
เพียงหนึ่งนาทีแล้วก็หยุด แล้วทำใหม่ เปลี่ยนทำด้วยมือซ้ายบ้าง และพยายามสังเกต จำไว้ว่า
มือขวากับมือซ้ายของเรา ช่างไหนจะมีความราบเรียบดีกว่า

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่มๆ ละ 7 - 8 คน โดยการให้จับสลากชื่อสัตว์ เปิด โภ สนิช แมว พะ กบ ช้าง ลิง กา มา คนละหนึ่งใบ เมื่อครูให้สัญญาณให้นักเรียนหา กลุ่มสัตว์เดียวกัน โดยใช้เสียงร้องของสัตว์เป็นสัญลักษณ์บอกความเป็นพวกเดียวกัน

3. เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มเรียบร้อยแล้วให้เลือกประธานกลุ่ม เลขานการกลุ่ม ผู้ทำหน้าที่ออกมารายงาน ครูให้นักเรียนเขียนปัญหาทางด้านการเรียน ลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้ ขอให้นักเรียนเขียนลงไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในเวลา 10 นาที

4. ครูให้นักเรียนเขียนวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในเวลา 10 นาที เขียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

5. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานข้อสรุปของกลุ่ม ครูช่วยรวมอภิปรายสรุป วิธีเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ

ก. กิจกรรมการเรียนในห้องเรียน เน้นให้นักเรียนตั้งใจเรียน คือ ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูสอน(ส) คิดวิเคราะห์ในสิ่งที่ครูสอน(จ) ถามเมื่อมีข้อสงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง(ป) จดบันทึกเพื่อนำกลับไปทบทวนอย่างสม่ำเสมอจะได้จำในสิ่งที่เรียนนั้นได้(ก)

ข. แบ่งเวลาให้ถูกต้องทั้งเวลาเรียนและเวลาพักผ่อน ผู้เรียนควรจัดสรรเวลาในวันหนึ่งๆว่าจะทำอะไรบ้าง จะจัดแบ่งเวลาอย่างไร เช่น เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว(อาบน้ำ แต่งตัว) เวลาในห้องเรียน เวลาทำการบ้านและทบทวนบทเรียน เวลาพักผ่อน

ค. มีการเตรียมตัวสอบ โดยทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ การเตรียมตัวสอบเป็นการช่วยให้ผู้เข้าสอบใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุดเพื่อการสอบ การเตรียมตัวสอบควรทำดังนี้คือ รวบรวมสมุด หนังสือสำหรับแต่ละวิชาแล้วตรวจสอบว่ามีเนื้อหาครบถ้วนหรือไม่ จัดตารางเวลาหนังสือก่อนสอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ทบทวนทฤษฎีอย่างสม่ำเสมอ วิชาใดไม่เข้าใจให้ค้นคว้าหรือถามครุจนเข้าใจแจ่มแจ้ง พยายามรักษาสุขภาพให้แข็งแรง อย่านอนดึกเพราะจะทำให้เพลีย สมองไม่แจ่มใส พยายามเข้าใจหลักเกณฑ์หรือ เรื่องสำคัญของวิชา เตรียมอุปกรณ์ในการสอบให้ครบถ้วน

6. ให้นักเรียนอ่านบทกลอน เรียนเก่ง - เรียนอย่างไร

ถาม : "เรียนเก่ง เรียนอย่างไร ?"

ตอบ : "เรียนด้วยใจ หิววิชา

อยากรู้ คุตำรา
ยิ่งคนควา ยิ่งพาเพลิน

ยิ่งเรียน ยิ่งสนุก

ผลักความทกข พนทางเดิน

ไม่หิว ไม่อ้อมเกิน

ไม่ห่างเหิน ไม่โหม เอย"

ให้นักเรียนคัดใส่สมุด แปลใจความ และทำบันทึกประจำวัน

7. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 7 และ ชุดที่ 8

สื่อการเรียนการสอน

1. สลากเสียงสัตว์ ไต่แก่ เบ็ด ใก่ สุนัข แมว แพะ กบ ช้าง ลิง กา ม้า
2. กระดาษเปล่า แก้วและน้ำ
3. แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดและการประเมินผล

1. ตรวจงาน จากกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ตรวจบันทึกประจำวัน

แผนการฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 5 จำนวน 3 คาบ(60 นาที)

หน่วยที่ 5 เรื่อง ความรับผิดชอบ

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวจมกริยาทุกวัน จะมีสติในการเคลื่อนไหวร่างกายและจิตใจจะเยือกเย็นมากขึ้นทุกขณะ
2. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับหน้าที่ คนที่มีความรับผิดชอบ คือคนที่ตั้งใจปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ของตน ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย
3. ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการทำงานร่วมกันมาก ถ้าทุกคนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานที่ทำจะเสร็จอย่างรวดเร็วได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ถ้าทุกคนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ภายในกลุ่มจะเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกว่ามีคุณค่าต่อกลุ่มเกิดความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมต่างๆต่อไปและเกิดความรู้สึกต่อตนเองในทางบวก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายใหม่มีความสำรวมได้
2. นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบในชั้นฝึกปฏิบัติได้
3. นักเรียนสามารถหาเหตุผลของการรับผิดชอบงานและการไม่รับผิดชอบได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเอาน้ำใส่ถ้วยแก้วให้เต็มถ้วย หรือสักครึ่งถ้วยก็ได้ หาใบไม้เล็กๆลอยไว้ในถ้วยแก้ว ตั้งใจบังคับแขน บังคับมือ บังคับน้ำ บังคับใบไม้ด้วยการนึกเป็นคำพูดว่า นิ่ง นิ่ง นิ่งฝึกหัดด้วยวิธีอย่างเดียวกัน คือทำเพียง 1 นาที แล้วก็หยุดและทำใหม่เปลี่ยนทำแขนซ้ายบ้าง แขนขวาบ้าง จากทำนิ่งฝึก
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ 7 - 8 คน โดยให้จับสลากชื่อดอกไม้คนละ 1 ชื่อ ใครได้ดอกไม้ชนิดเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มดอกบัว ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ เป็นต้น

3. ให้นักเรียนกลุ่มดอกบัวและกลุ่มดอกมะลิปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง โดยใช้เวลา 5 นาที โดยเริ่มทำพร้อมๆกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มอื่นๆให้คอยสังเกตการทำงานของเพื่อนทั้งสองกลุ่ม เมื่อหมดเวลาครทำสัญญาณให้ทั้งสองกลุ่มหยุดทำงานทันที ตรวจสอบสิ่งของที่ทั้งสองกลุ่มหามาได้ว่าครบตามคำสั่งหรือไม่ ปรากฏว่ากลุ่มดอกบัวขาดดินสอกับสมุด ส่วนกลุ่มดอกมะลิหาได้ครบทุกอย่าง

4. ครูเปรียบเทียบผลงานของทั้งสองกลุ่มให้นักเรียนในชั้นดู
กลุ่มดอกบัว ขาดดินสอ กับ สมุด
กลุ่มดอกมะลิหาได้ครบ 7 อย่าง

ครูถามถึงวิธีการทำงานของทั้งสองกลุ่มจากนักเรียนที่คอยสังเกตอยู่ อภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้กลุ่มดอกบัวทำงานไม่สำเร็จด้วยคำถามต่อไปนี้ (1) สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบหรือไม่ (บางคนไม่รับผิดชอบ) (2) ทำไมหาของได้ไม่ครบ (สมาชิกบางคนขาดความรับผิดชอบ ไม่ยอมทำ) (3) ผลงานของกลุ่มน่าพอใจหรือไม่ (ไม่น่าพอใจ) (4) กลุ่มมีความรู้สึกอย่างไรต่อคนที่ไม่มีมารับผิดชอบต่องาน (ไม่พอใจ ไม่ชอบ) (5) ถ้ามีคนที่ไม่รับผิดชอบจะเกิดผลเสียอย่างไร (งานไม่เสร็จ ผลไม่ดี) (6) นักเรียนควรปฏิบัติตามอย่างไรเมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น (มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย) (7) คนที่มีความรับผิดชอบเพื่อนจะรู้สึกอย่างไรต่อเขา (ชอบ อยากทำงานด้วย) (8) เมื่อเพื่อนชอบ เราารู้สึกอย่างไร (พอใจ สบายใจ ภูมิใจในตนเอง)

ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่ากลุ่มดอกบัวหาของไม่ครบนั้น เพราะสมาชิกบางคนถูกกำหนดบทบาทไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ แล้วเรียกนักเรียนที่ได้รับบทบาทนั้นมาซักถามความรู้สึก

5. ครูและนักเรียนเชื่อมโยงคำตอบจากการอภิปรายมาสรุปตามแนวคิดของกิจกรรม ดังนี้

เมื่อคนเรารับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายก็จะเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ทำให้เราสบายใจและพอใจจนทำให้รู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่าต่อกลุ่มและเกิดความภาคภูมิใจในตัวเองมากขึ้น ดังนั้นเราจึงควรต้องรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดและทำอย่างเต็มความสามารถ เพื่อช่วยให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

6. มอบหมายงานให้ทุกกลุ่มทำรายงานส่ง ครูอธิบายวิธีทำรายงาน กำหนด วันส่งงาน และวันรายงานผล ซึ่งครูจะต้องซักถามตรวจสอบว่าใครรับผิดชอบต่องานมากน้อยเพียงใด

7. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 9 และ ชุดที่ 10

สื่อการเรียนการสอน

1. สลากชื่อดอกไม้ ไม้ ไม้ไผ่ ดอกมะลิ ดอกบัว ดอกกระดังงา ดอกกุหลาบ ดอกเฟื่องฟ้า คยอกเข็ม ดอกชงโค ดอกแก้ว ดอกนางนกขย่ง ดอกรัก
2. บัตรคำสั่ง
3. กระดาษทำรายงาน
4. เอกสารประกอบการทำรายงาน
5. แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
6. ถ้วยแก้ว ใบไม้ และน้ำ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจรายงาน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

บัตรคำสั่งสำหรับกลุ่มคอกมะลิ

บัตรคำสั่งกลุ่มคอกมะลิในกลุ่มของนักเรียนช่วยกันคิดว่าหาสิ่งของ 7 อย่าง ดังนี้

1. ไม้บรรทัด		อัน
2. ดินสอ		แท่ง
3. ก้อนหิน		ก้อน
4. สมุด		เล่ม
5. ซอกลค		แท่ง
6. ปากกา		ความ
7. แก้วน้ำ		ใบ

บัตรคำสั่งเฉพาะบุคคลของกลุ่มคอกมะลิ

- สมาชิกคนที่ 1 ให้นักเรียนหยิบไม้บรรทัดใต้โต๊ะครู
- สมาชิกคนที่ 2 ให้นักเรียนไปหยิบซอกลคที่กระดานดำหน้าห้อง
- สมาชิกคนที่ 3 ให้นักเรียนไปหยิบก้อนหินที่ข้างประตห้องเรียน
- สมาชิกคนที่ 4 ให้นักเรียนไปหยิบสมุดซึ่งวางอยู่บนโต๊ะครู
- สมาชิกคนที่ 5 ให้นักเรียนไปหยิบดินสอซึ่งวางอยู่บนขอบหน้าต่างหลังห้อง
- สมาชิกคนที่ 6 ให้นักเรียนหยิบปากกาซึ่งวางอยู่บนมมหนังสือ
- สมาชิกคนที่ 7 ให้นักเรียนไปหยิบแก้วน้ำบนถาดวางแก้ว

บัตรคำสั่งสำหรับกลุ่มคอกบัว

บัตรคำสั่งกลุ่มคอกบัวให้กลุ่มของนักเรียนช่วยกันค้นคว้าหาสิ่งของ 7 อย่าง ดังนี้

1. ไม้บรรทัด		อัน
2. ดินสอ		แท่ง
3. ก้อนหิน		ก้อน
4. สมุด		เล่ม
5. ชอล์ก		แท่ง
6. ปากกา		ตาม
7. แก้วน้ำ		ใบ

บัตรคำสั่งเฉพาะบุคคลของกลุ่มคอกบัว

- สมาชิกคนที่ 1 ให้นักเรียนไปหยิบไม้บรรทัดใต้โต๊ะครู
- สมาชิกคนที่ 2 นักเรียนมีหน้าที่หยิบชอล์กที่กระดานดำหน้าห้อง **แต่นักเรียนไม่ต้องทำตามหน้าที่**
ให้นักเรียนไปเดินเล่น หรือทำอะไรก็ได้ที่ชอบ
- สมาชิกคนที่ 3 ให้นักเรียนไปหยิบก้อนหินที่ข้างประตูห้องเรียน
- สมาชิกคนที่ 4 นักเรียนมีหน้าที่ต้องไปหยิบสมุดบนโต๊ะครู **แต่นักเรียนไม่ต้องทำตามหน้าที่**
ให้นักเรียนไปเดินเล่นหรือทำอะไรก็ได้ที่ชอบ
- สมาชิกคนที่ 5 ให้นักเรียนไปหยิบดินสอซึ่งวางอยู่บนขอบหน้าต่างหลังห้อง
- สมาชิกคนที่ 6 ให้นักเรียนไปหยิบปากกาซึ่งวางอยู่ที่มุมหนังสือ
- สมาชิกคนที่ 7 ให้นักเรียนไปหยิบแก้วน้ำบนถาดวางแก้ว

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 6 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

หน่วยที่ 6 เรื่อง จุดมุ่งหมายของชีวิต

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวจกริยาทุกวัน จะทำให้เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคง เข้มแข็งในตัวเอง สวมชั้น
2. การตั้งจุดมุ่งหมายเป็นการเริ่มต้นในการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง เพราะทำให้รู้วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายปลายทางว่า เราจะพัฒนาตนเองเพื่ออะไร
3. จุดมุ่งหมายที่เราจะเลือกเพื่อเป็นความหวังอันสูงสุดของเรานั้น จะต้องเป็นสิ่งที่เรารักมากที่สุด อยากจะเป็นอย่างจริงใจที่สุด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสำรวจกริยา คำพูด การกระทำให้สวมชั้นได้
2. นักเรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. นักเรียนสามารถเขียนแนวปฏิบัติในการก้าวสู่จุดมุ่งหมายของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเอาน้ำใส่ถ้วยแก้วให้เต็มถึงขอบปากถ้วย และใส่ใบไม้แห้งแทนที่จะคือ แก้วนี้ขอยเฉย ให้เคลื่อนมือที่ถือถ้วยแก้วเคลื่อนให้เป็นวงกลม ขณะที่เคลื่อนมือนั้นต้องบังคับให้หนึ่งแม่จะเคลื่อนไปก็ให้ความสั่นสะเทือนของน้ำมีน้อยที่สุด ฝึกหัดทั้งสองมือที่ละข้างในท่าอื่น
2. ครุสนทนากับนักเรียนถึงคนเราแต่ละคนควรมีจุดมุ่งหมายในการทำกิจกรรมจุดมุ่งหมายของชีวิตเป็นเสมือนแผนที่สำหรับการดำเนินชีวิตของแต่ละคน

วิธีตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิต

- 2.1 ต้องสำรวจตนเองในด้านต่างๆ ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา ความพร้อมทางเศรษฐกิจ ลักษณะนิสัย ความถนัด ความพึงพอใจ

2.2 ศึกษาลักษณะอาชีพต่างๆให้เหมาะสมกับเพศ ระยะเวลาในการศึกษา

จุดมุ่งหมายที่เราตั้งขึ้นนั้นต้องเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนไม่คลุมเครือ เพื่อที่เราจะได้พัฒนาตนเองอย่างแน่วแน่ และตรงไปยังจุดมุ่งหมายโดยง่าย เช่น เราต้องการเป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เราต้องชวนชวหาความร่เกี่ยวกับกฎหมาย เกี่ยวกับหลักการปกครอง และแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกระทรวงนี้ให้มากที่สุด เพื่อที่ว่าโอกาสมาถึงและเราก้าวไปถึงตำแหน่งนี้แล้ว เราจะสามารถปฏิบัติภารกิจได้ดีที่สุด และเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

จุดมุ่งหมายที่เราเลือก เพื่อเป็นความหวังอันสูงสุดของเรานั้น จะต้องเป็นสิ่งที่เรารักมากที่สุดคืออยากจะเป็นอย่างจริงใจที่สุด สิ่งนี้อาจอยู่ไกลสุดมือเอื้อมแต่ไม่ควรที่เราจะท้อใจ ถ้าเราคิดว่าเราจะสละเวลาทั้งชีวิตเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้นเราควรมีมานะพัฒนาตนเอง ให้เป็นไปในทางที่เราตั้งจุดหมายไว้ บางคนอาจบรรลุถึงจุดหมายปลายทางที่เขาตั้งขึ้นได้ภายในเวลา 10 - 20 ปี บางคนอาจบรรลุเมื่อเขาสู่วัยชรา บางคนอาจไม่บรรลุผลอย่างที่ตั้งใจไว้ แต่ก็ไปไกลตำแหน่งที่หวังจนน่าจะพอใจไต่หรือบางคนประสบความล้มเหลวในชีวิต ไปไม่ถึงจุดมุ่งหมาย การที่จะเป็นไปอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ อาทิ เช่น (1) เรามีความตั้งใจจริง และมีความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคเพียงใด (2) เรามีความรู้ความสามารถเพียงพอหรือไม่ (3) เรามีความดีที่สะสมไว้มากน้อยเพียงใด หรือเราสะสม "บารมี" ไว้เพียงพอหรือไม่ (4) เราพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายหรือไม่เพียงใด (5) โอกาส และจังหวะในชีวิตมาถึงเราหรือไม่

3. ให้นักเรียนทดลองตั้งจุดมุ่งหมายของตนเอง โดยเขียนลงสมุดประมาณ 1 - 3 อย่างแล้วค่อยๆพิจารณาว่าตนเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายข้อใด ทั้งนี้ไม่ถือเป็นสิ่งแน่นอน จุดมุ่งหมายแห่งชีวิตอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเหตุการณ์ ความรู้หรือประสบการณ์ที่มีมาของตัวนักเรียนเอง

4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการมีจุดมุ่งหมายของชีวิต

รื้อนาศต ตั้งใจเรียน สนใจเรื่องนั้นโดยตรง เชื่อมมันในตนเอง บรรลุจุดมุ่งหมายได้เร็วขึ้นขยันขันแข็ง ซื่อตรง อุตหม มีความพยายาม ทำให้เรามีจิตใจแน่วแน่ ทำให้ชนะอุปสรรคต่างๆ

5. ให้นักเรียนเลือกจุดมุ่งหมายที่ดีที่สุดสำหรับตน แล้วนำมาเขียนใส่กระดาษด้วยตัวอักษรที่ใหญ่พอสมควร ตัวบรรจงแต่งด้วยสีให้สวยงาม และให้นักเรียนเขียนแนวทางปฏิบัติตนในการก้าวสู่จุดมุ่งหมาย

ตัวอย่างการฝึก หากที่เจียบสังัด กล่าวข้อความซ้ำๆ "ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำทุกสิ่งให้ดีที่สุด" ในตอนกลางคืนและเวลาเช้า จงวางข้อความที่เขียนไว้ในที่ซึ่งมองเห็นชัด อ่านก่อนนอนและหลังตื่นนอนจนทำให้จำได้ขึ้นใจ อาจจะเลื่อนลอยหรือปฏิบัติไม่ได้ผลในตอนแรกๆ ถ้าพยายามปฏิบัติเรื่อยๆ ด้วยจิตใจกระตือรือร้น เช่นเดียวกับการกระทำในไม่ช้าเวลาสำคัญจะมาถึง

6. ทำการฝึกแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ ชุดที่ 11 และ ชุดที่ 12

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษเปล่า
2. สีไม้ สีเมจิก ปากกาเคมี
3. แบบฝึกแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์
4. แก้ว ใบไม้ และน้ำ

การวัดและการประเมินผล

1. ตรวจงาน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 7 จำนวน 3 คาบ (60 นาที)

หน่วยที่ 7 เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวมกริยาทวน จะสามารถควบคุมอารมณ์ไม่ให้เป็นคนโกรธง่าย สามารถควบคุมจิตใจให้สงบ ไม่ตื่นเต้นตกใจง่าย ไม่ซลาดกถ้อยอย่างไรเหตุผล
2. บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีศาสตร์แห่งความสำเร็จดังนี้ คือ พลังสร้างสรรค์ เราสามารถเปลี่ยนแปลงโลกของตัวเองโดยใช้พลังสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับชีวิต จุดมุ่งหมายที่เด่นชัดเป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ ความคิดเห็นที่ถูกต้องของเรา จะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับความคิดชักนำไป มีระเบียบวินัย ทำตารางเวลาและงบประมาณการเงิน เรียนรู้และเข้าใจถึงการใช้กฎเกณฑ์หลักการต่างๆ บุคลิกภาพสูงเป็นจุดแรกในการสร้างความประทับใจให้กับผู้พบเห็น จินตนาการสร้างสรรค์มาจากความคิดริเริ่มส่วนตัว ความกระตือรือร้น เป็นลักษณะนิสัยที่เป็นรากฐานความสำเร็จ การควบคุมความสนใจเพื่อให้มีสติมีจิตใจแน่วแน่เป็นการควบคุมตนเอง บทเรียนจากความผิดพลาดทุกคนล้วนมีความสามารถพิเศษสำหรับฝ่าฟันอุปสรรคของตัวเอง รักษาสุขภาพจิตและร่างกายให้สมบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์โกรธ ความกลัว ความตื่นเต้น ด้วยท่าที่สงบลง
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้
3. นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อปฏิบัติตนให้ก้าวสู่ความสำเร็จที่ตนมุ่งหวังได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเอาน้ำใส่แก้วให้เต็มถึงขอบปากแก้ว และใส่ใบไม้แห้ง นิ่งที่พื้นมือถือแก้วไว้ ตั้งใจบังคับให้น้ำนิ่งแล้วค่อยๆ ลุกขึ้นยืนโดยพยายามให้น้ำมีความสะเทือนน้อยที่สุด ยืนแล้วกลับลงนั่ง นิ่งแล้วกลับยืน คราวนี้ต้องตั้งใจบังคับหัวตัวเองว่า ให้มีความ

หนักแน่น ราบเรียบ ไม่ใช่บังคับแต่มีและแขน แต่ตองนี้บังคับหัวตัว

2. ร่วมกันทำงาน "ตอขึ้นส่วน" ทำงานเป็นกลุ่มหน้ากลุ่มคอยสังเกตการทำงานของเพื่อนในกลุ่มว่าทำตามกฎหรือไม่ เมื่อทำเสร็จให้ปรบมือพร้อมๆกัน

3. ให้ตัวแทนกลุ่มที่ทำหน้าที่สังเกตการณ์ ออกมารายงานการทำงานของกลุ่ม สรุปผลการทำงานในกลุ่มของตนให้ประสบผลสำเร็จ และการทำงานที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ ภาวะในในงานในชีวิตจริงสำเร็จ เรียบร้อยและรวดเร็ว เราจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

การทำงานร่วมกันให้สำเร็จ ทุกคนควรเรียนรู้และยอมรับความรู้สึกและความต้องการของกันและกัน มีการติดต่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตรงกันเสมอ ทุกคนควรเรียนรู้การเสียสละตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเห็นของตนเอง และต้องมีความอดทนต่อการเสมอ ควรรู้จักให้ความสำคัญต่องานของตนเองของผู้อื่นบ้าง มิใช่เห็นความสำคัญแต่งานของตนเอง

ความล้มเหลวในการทำงาน การไม่ถือกฎหรือกติกา ย่อมทำให้งานสำเร็จช้า เพราะมีเจ้านายหลายคนช่วยสั่งช่วยสอน เลยไม่ระวังใคร "การละเมิดกฎคือการละเมิดการควบคุมตนเอง" การไม่รับฟังที่เป็นผลสมควรได้รับ การรับฟังที่เป็นผลไม่สมควรรับ บางคนไม่ยอมทำอะไรแล้วยังชอบวิพากษ์วิจารณ์

4. อภิปรายถึงลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายที่เด่นชัด มีหลักการดี เป็นต้น

5. การทำอะไรให้ประสบความสำเร็จต้องรู้จักวางแผน การทำตารางปฏิบัติงานประจำวัน ถือว่าเป็นการวางแผนส่วนหนึ่ง ตัวอย่าง

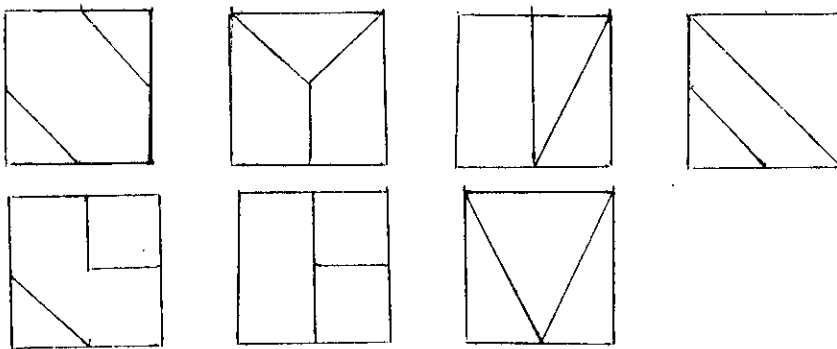
เวลา	รายการปฏิบัติ
5.30 - 5.35 น.	ตื่นนอนและเก็บที่นอน
5.35 - 5.40 น.	ฝึกทำจิตใจให้สงบและแผ่เมตตา
5.40 - 5.45 น.	ล้างหน้าแปรงฟัน
5.45 - 6.15 น.	ทบทวนบทเรียนและความรู้ต่างๆ
6.15 - 7.00 น.	ช่วยทำงานบ้าน
7.00 - 7.30 น.	อาบน้ำแต่งตัว รับประทานอาหารเช้า
7.30 - 8.00 น.	ไปโรงเรียน

6. ให้นักเรียนทำบันทึกประจำวัน ซึ่งมีตารางปฏิบัติงาน หรือแผนงานที่ตนสนใจ
7. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 13 และชุดที่ 14

สื่อการเรียนการสอน

1. ช่องใส่ชิ้นส่วนสำหรับต่อรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และชิ้นส่วนที่ใช้ต่อมี 7 ภาพ ต่อ 1

ช่อง

2. บัตรคำสั่งในการเล่นเกม
3. กระดาษเปล่า
4. แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดและการประเมินผล

1. ตรวจผลงาน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. ตรวจสอบบันทึกประจำวัน

บัตรคำสั่ง กติกาในการเล่นเกม

1. ห้ามพูด
2. ห้ามขอหรือแสดงอาการกิริยาหรือส่งสัญญาณใดๆที่จะเป็นการขอชิ้นส่วนจากคนอื่น
3. อนุญาตให้ยื่นชิ้นส่วนของตนเองแก่ผู้อื่นได้ แต่ไม่อนุญาตให้ทิ้งไว้เฉยๆ กลางวง
4. ห้ามช่วยกันจัดชิ้นส่วน
5. ห้ามแย่งหรือหยิบชิ้นส่วนของผู้อื่น

แผนการฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 8 จำนวน 3 คาบ(60 นาที)

หน่วยที่ 8 เรื่อง กล้าเผชิญอุปสรรค

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวจกริยาทวน เป็นการฝึกความราบเรียบของดวงจิต จะไม่สะทุ้ง สะเทือนไหวใน เรื่องดีหรือเรื่องร้าย ความไม่ตื่นเต้นในเหตุการณ์ใดๆ
2. คนทุกคนล้วนแล้วแต่เกิดมาเพื่อต่อสู้กับศัตรูหรืออุปสรรคแห่งชีวิตนานาประการ คนที่หนีการต่อสู้ตลอดเวลา จะเป็นคนที่ฉลาดและอ่อนแอ และเขายากที่จะสร้างตัวหรือยืนอยู่บนลำแข้งของตนได้
3. ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง อุปสรรคคือหนทางแห่งความสำเร็จ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถควบคุมความกลัวได้มากขึ้น ไม่ให้ตื่นเต้นกับเหตุการณ์ใดๆ
2. นักเรียนสามารถแก้ไขเหตุการณ์ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี
3. นักเรียนกล้าเผชิญอุปสรรคอย่างเข้มแข็งอดทนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเอาน้ำใส่แก้วให้เต็มแก้ว แล้วหาใบไม้แห้งใบเล็กๆลอยไว้ในแก้ว ตั้งใจบังคับแขน บังคับมือ บังคับน้ำ บังคับใบไม้ ด้วยการนึกเป็นคำพูดว่า "นิ่ง นิ่ง นิ่ง" ชูแก้วขึ้นมาส่งระดับเท้านัยน์ตาของเรา เพ่งดูถ้วยแก้วทำเพียง 1 นาทีแล้วหยุด และทำใหม่ เปลี่ยนทำแขนซ้ายข้าง แขนขวาข้าง
2. สมมติว่า "คุณพ่อคุณแม่มีธุระออกไปนอกบ้านในระหว่างนั้นนักเรียนอยู่บ้านกับน้อง ปรากฏว่ามีชายแปลกหน้ามาถามหาคุณพ่อคุณแม่ 2 คน ในขณะนั้นเอง เขาฉวยโอกาสเข้าบ้านทันทีและจับตัวนักเรียนกับน้องมัดไว้ นักเรียนจะทำอย่างไร เมื่อเขาปิดปากนักเรียนไว้ แล้วพยายามค้นหาของมีค่า
3. ให้นักเรียนจับคู่แล้วนำเชือกที่เตรียมไว้มัดที่ข้อมือทั้งสองข้าง โดยทั้งคู่ให้เชือก

คล้องติดกัน ให้นักเรียนหาวิธีที่จะออกจากกัน โดยไม่ให้แกะเชือก ทำเชือกขาด หรือรูดเชือก
 ออกทางปลายมือ โดยไม่ต้องปลดเงื่อนที่มีมือออก ให้นักเรียนแก้ปัญหาให้ได้ ใครทำสำเร็จ
 3 คนแรกจะได้รับรางวัล

4. ครูและนักเรียนอภิปรายถึงหลักในการต่อสู้กับอุปสรรค

ในต่อสู้ความชั่วด้วยความดี ต่อสู้ความโกรธด้วยความไม่โกรธ ต้องกล้าเผชิญ
 หน้าที่กับเหตุการณ์ไม่ว่าจะร้ายแรงเพียงใด การแพ้ไม่ใช่เรื่องสำคัญ สำคัญแต่จิตใจต้องมั่นคง
 มีขวัญดีและมีกำลังใจที่ดี ต้องมีความอดทนไม่ยอมแสดงความอ่อนแอให้เขาเห็น ต้องสร้าง
 ความมานะพยายามให้มากกว่าปกติ ต่อสู้ด้วยปัญญา อย่ากลัว อย่าลนลาน เพราะสภาพจิตใจ
 ดังกล่าวจะนำความพ่ายแพ้มาสู่เรา ใจดีดีและความพ่ายแพ้เป็นบทเรียน จงอย่าท้อหรือใน
 ขณะต่อสู้ เพราะถ้าเราเป็นทุกข์เท่ากับเพิ่มภาระหนักให้กับตัวเอง

5. ครูสรุปปิดท้ายอีกครั้ง

คนทุกคนล้วนแต่เกิดมาเพื่อต่อสู้กับศัตรูหรืออุปสรรคแห่งชีวิตนานาประการ คนที่
 หนีการต่อสู้ตลอดเวลาจะเป็นคนที่ขลาดและอ่อนแอ ยากที่จะสร้างตัวหรือยืนยมนำแห่งของตน
 ได้

6. ให้นักเรียนคัดลอกข้อความเหล่านี้ลงสมุดและทำบันทึกประจำวันมาส่ง

"ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง อุปสรรคคือหนทางแห่งความสำเร็จ"

" ความยากลำบากมิใช่ศัตรู

หากแต่ _____ เป็นมิตรกับทุกคน _____ เพราะ _____

ความลำบากจะเป็นสิ่งที่ช่วยฝึกฝนให้เรา

เป็น _____ คนเข้มแข็ง "

7. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 15 และชุดที่ 16

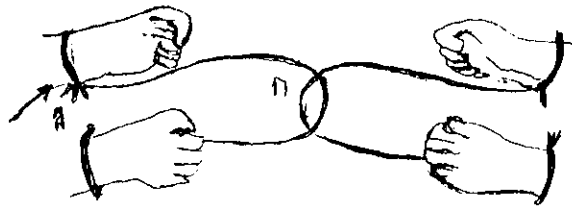
สื่อการเรียนการสอน

1. เชือก
2. แก้ว น้ำ และใบไม้
3. รางวัลให้เสริมแรง
4. แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงาน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. สังเกตการรวมกิจกรรม

คำเฉลย จับเชือกที่ ก ดึงออกมาให้เป็นวง กิ่ง แล้วสอดเข้าใต้วงเชือกที่ ข ใหญ่
ทางที่ลูกศรชี้ แล้วดึงวงเชือกนั้นให้ข้ามพนักมือคนทั้งสอง ก็จะหลุดจากกันได้

แผนการฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 9 จำนวน 3 คาบ(60 นาที)

หน่วยที่ 9 เรื่อง ผู้มีปัญญา

สาระสำคัญ

1. การฝึกสำรวจกริยาทุกวัน ร่างกายจะอยู่ภายใต้การควบคุมของจิต การเคลื่อนไหว คำพูด สามารถควบคุมได้จึงเป็นคนที่ชนะตัวเองและควบคุมตัวเองได้
2. ผู้มีปัญญายอมฝึกฝนตนให้เป็นคนเฉลียวฉลาด ด้วยการเป็นคนช่างสังเกตจะสามารถจดจำรายละเอียดในสิ่งที่พบเห็นมาเป็นการฝึกฝนสติปัญญา ต้องมีปฏิภาณสามารถหักคนอื่น หักคิดวิพากษ์วิจารณ์ รู้จักแยกแยะสิ่งอันเป็นความเชื่อ หรือไม่ควรเชื่อ ฝึกการจดจำให้แม่นยำ
3. คนที่ฉลาดสามารถใช้สติปัญญาในการสร้างฐานะการงานและเป็นที่พึ่งทั้งตนเองและผู้อื่นได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถฝึกสำรวจกริยาจนควบคุมการกระทำของตนได้
2. นักเรียนสามารถแก้ไขเหตุการณ์ปัญหาที่พบได้
3. นักเรียนสามารถฝึกตนเองให้ช่างสังเกต รู้จักจดจำ รู้จักวิเคราะห์ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเอาน้ำใส่แก้วให้เต็มแล้วใส่ใบไม้แห้งเล็กๆลอยไว้ในแก้ว แทนที่จะถือแก้วนี้ขยับๆให้เคลื่อนมือที่ถือแก้วเป็นวงกลม ขณะที่เคลื่อนมือนั้น ต้องบังคับให้น้ำนิ่ง แม้จะเคลื่อนไปก็ให้ความสัมพันธ์ของน้ำมีน้อยที่สุด ฝึกหัดทั้งสองมือ ในทำขึ้น
2. ให้นักเรียนใช้ปัญญาแข่งกันตอบคำถาม ใครตอบได้ก่อนและถูกต้องจะได้รับรางวัลต่างคนต่างคิด

2.1 ชื่อหมูราคา 200 บาท ขายไปราคา 300 บาท ต่อมาอยากได้หมูนั้นกลับคืนมา จึงไปซื้อกลับคืนมาในราคา 400บาท และขายไปในราคา 500 บาท ถามว่าได้กำไรหรือ

ขาดทุนเท่าไร ? หรือเท่าทุน ?

เฉลย : ซื้อหมามา 200 ขายไป 300 เพราะฉะนั้นกำไร $300 - 200 = 100$ บาท ต่อมาซื้อ 400 บาท ขายไป 500 บาท เพราะฉะนั้นกำไร $500 - 400 = 100$ บาท เพราะฉะนั้นรวมกำไร $100 + 100 = 200$ บาท หรือจะเอาราคาซื้อมาบวกกัน $(200 + 400 = 600)$ และเอาราคาขายมาบวกกัน $(300 + 500 = 800)$ เพราะฉะนั้นกำไร $800 - 600 = 200$ บาท

2.2 เย็นวันหนึ่งระหว่างที่เอกเดินทางกลับบ้าน เขาได้ขับรถไปชนหญิงชรา นางหนึ่งล้มลง ด้วยความกลัวเขาจึงรีบขับรถกลับบ้านโดยไม่สนใจหญิงชรา เมื่อกลับถึงบ้าน เขาตรวจพบว่า ตัวถังรถยังอยู่ในสภาพเรียบร้อย สีส้มไม่ลอก เขาจึงรีบขับรถเข้าไปในโรงรถ แล้วใช้ตะปูเจาะยางลอร์ดไนร์ว จากนั้นก็เก็บเครื่องมือ แล้วกลับไปนั่งดูโทรทัศน์ในบ้าน

สักครู่หนึ่งกริ่งประตูดัง ตำรวจจราจรนายหนึ่งมาขอสอบถามค่าเขา "คุณครับ เมื่อสักครู่มีพยานเห็นคุณขับรถชนคน ตอนนี้ขอเชิญคุณช่วยไปให้ปากคำที่สถานีตำรวจด้วยครับ"

เขาแกล้งทำหูทวนลมแล้วกล่าวว่า "อะไรนะ! ผมชนคน ? คุณอย่าพูดส่งเดชสิ เย็นนี้ผมไม่ได้ออกจากบ้านเลยสักนิด และรถของผมเองก็จอดอยู่แถวทางกลับบ้านตั้งแต่เมื่อวานนี้ วันนี้ยังไม่มีเวลาเปลี่ยนยางเลย หากคุณไม่เชื่อจะให้ผมพาไปดูที่โรงรถก็ได้นะ"

พูดเสร็จเขาก็พาตำรวจไปยังโรงรถ ซึ่งพบว่ารถชนคนอย่างแท้จริง ตำรวจจราจรเดินไปตรวจครูดอย่างสงสัย เขาตะโกนโวยวายแล้วพูดขึ้นมาว่า "พ่อนมไม่ต้องโกหกแล้ว พยานเขาพูดไม่ผิดหรอก คุณขับรถชนหญิงชราคนนั้นบาดเจ็บจริงๆ ผมว่าคุณร่วมมือกับผมโดยให้ขอมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสอบสวนเสียดีกว่ากระมัง"

ตำรวจอาศัยหลักฐานอะไร เปิดโปงคำพูดโกหกของชายหนุ่มกันแน่

เฉลย : ใช้ท่อไอเสียรถยนต์

2.3 ยามดึกขณะตำรวจนายหนึ่งกำลังตรวจท้องที่อยู่นั้น เขาเห็นเงาตัวตะคุ่มในตรอกแคบๆ ตรอกหนึ่ง ซึ่งเป็นชายหนุ่มที่มีพฤติกรรมแปลกๆ จึงเดินตรงไปหาพร้อมกับตะโกนสั่งให้หยุด ทันใดนั้น ชายคนนั้นก็หยิบมีดปอกผลไม้ออกมาแล้วใช้มีดนั้นแทงเขาทันที นายตำรวจไม่ทันระวังจึงถูกแทงเข้าตรงท้อง แล้วคนร้ายก็เผ่นหนีไป

เขารับชอกกำลังช่วยจากผับังคัมปัญชา พลังไล่ตามคนร้ายนี้ไปทั้งที่บาดเจ็บ เขา

ตะโกนสั่งว่า " เฮ้! ไอ้หนุ่มฟังนะ วางอาวุธลงเดี๋ยวนี้ ยอมให้จับเสียโดยดี ไม่อย่างนั้น
ชายิ่งนะ! "

ชายคนนั้นยังคงวิ่งหนีต่อไป เขาจึงจำต้องยิงชายคนนั้นไปหนึ่งนัดถูกตรงบริเวณ
ขาขวาของเขา แต่ชายคนนั้นเพียงงอเข่าแล้วลุกขึ้นมาแล้ววิ่งเปิดแน่ไปอีก นายตำรวจ
ตกตะลึงจนอ้าปากค้าง แล้วก็ยิงชายคนนั้นไปหนึ่งนัดถูกขาขวาของเขาก่อน ชายหนุ่มเพียงงอเข่า
แล้วพลันยืนขึ้น จากนั้นก็วิ่งหายตัวไปในความมืด

หลายนาที่ต่อมา ตำรวจกลุ่มใหญ่ตามมาถึงและนำนายตำรวจซึ่งได้รับบาดเจ็บ
ส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล อีกกลุ่มหนึ่งก็ระดมกำลังตามล่าชายคนนั้นกลับมาดำเนิน
คดี

แต่ช่างน่าแปลกเหลือเกิน พวกเขาค้นหาตามตรอกซอกซอยอย่างละเอียด แต่กลับ
ไม่พบร่องรอยกระสุนแม้แต่สักอันเดียว ยิ่งกว่านั้นบนพื้นก็ไม่มีรอยเลือดสักหยด ตำรวจจึงได้แต่ถอนกำลัง
กลับ

จากนั้นไม่นาน นายตำรวจก็จับกุมชายคนนั้นได้ และยังคงพบปริศนาที่ว่า ทำไมแม่
ขาขวาของเขาจะได้รับบาดเจ็บแต่กลับไม่มีเลือดไหลเลย

ชายคนนี้เป็นมนุษย์เหล็กไหลหรืออย่างไรนะ ?

เฉลย : หากใครคนหนึ่งถูกยิงที่ขาสองนัด ก็ย่อมล้มลงและถูกจับโดยละม่อม
ถึงแม้จะมีรถมารับก็ต้องมีเลือด ทั้งไว้บนพื้น จะไม่มีรอยเลือดสักหยดเดียวได้อย่างไรกัน
ที่เท้าที่ถูกยิงบาดเจ็บคือขาเทียม ไม่ว่าจะถูกยิงกี่นัดขาของเขาก็ไม่มีทางเลือดไหล นอกจากนี้
นี้การหลบหนีก็ไม่ใช่อุปสรรคใหญ่

3. สรปแนวทางแสวงหาความฉลาด ประการแรกต้องช่างสังเกตจะสามารถจดจำ
รายละเอียดในสิ่งที่พบเห็นเป็นการฝึกฝนสติปัญญา ต้องมีปฏิภาณไหวพริบรู้ทันคนอื่น หัดคิดวิพากษ์
วิจารณ์ รู้จักแยกแยะสิ่งอันควรเชื่อ ฝึกการจดจำให้แม่นยำ

4. ให้นักเรียนทำบันทึกประจำวัน

5. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 17 และ ชุดที่ 18

สื่อการเรียนการสอน

1. แก้ว น้ำ และใบไม้

2. แบบฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์
3. ราววัลใช้เสริมแรง

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบทีกประจำวัน
2. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม

แผนการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับประถมศึกษา

ครั้งที่ 10 จำนวน 3 คาบ(60 นาที)

หน่วยที่ 10 เรื่อง การเตือนตน

สาระสำคัญ

1. การฝึกจิตนั้นจะต้องฝึกมาจากกายกวดทำให้หนักจะต้องเริ่มด้วยการทำร่างกายให้หนัก การสร้างความราบเรียบของดวงจิต จะต้องสร้างจากความราบเรียบของร่างกาย ความเข้มแข็ง หนักแน่น เป็นบ่อเกิดของกำลังใจ
2. การเตือนตนเองหรือการแนะนำตนเองในทางที่ดีนั้น เป็นเคล็ดลับอย่างหนึ่งในการปรับปรุงตนเองหรือการพัฒนาตนเอง การจะเปลี่ยนนิสัย บุคลิกภาพและการแสดงออกต่างๆ ทางพฤติกรรมของคนเราสามารถจะทำได้ด้วยการเตือนตนเอง ทั้งนี้เพราะจิตสำนึกของเรามีพลังยิ่งใหญ่มหาศาลในการที่จะทำอะไรก็ได้ โดยการพรั้มเตือนตนเองถึงสิ่งที่เราต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสำรวจกริยาของตนให้สงบนิ่ง เพื่อมีสมาธิกับสิ่งที่จะต้องกระทำได้
2. นักเรียนสามารถเขียนข้อความเตือนตนเองได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนนั่งสมาธิ ผ่อนคลายความตึงเครียด ความกังวลใจให้คลายออกมาพร้อมกับลมหายใจ จนมีความรู้สึกเหมือนเป็นความว่าง
 2. ให้นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมารายงานเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ได้รับมอบหมายไว้ กลุ่มละไม่เกิน 5 นาที
 3. นำความรู้อันได้จากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาเป็นเคล็ดลับในการเตือนตนเอง นำมาเขียนเป็นประโยคเตือนตนเอง
- ตัวอย่าง "เราต้องการขจัดความเกียจคร้าน การผัดวันประกันพรุ่ง และต้องการเป็นคนขยัน กระตือรือร้นตลอดเวลา"

"เราต้องการไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ"

4. วิธีที่ดีที่สุดในการเตือนตนเอง ควรเป็นเวลาก่อนนอนในตอนกลางคืน โดยมีวิธีการดังนี้

4.1 เมื่อจะนอนสวดมนต์สักเล็กน้อย เพื่อให้จิตใจสงบใส หรือนั่งสมาธิสักครู่

4.2 ตอนล้มตัวลงนอนให้หลับตาและพูดกับตนเองว่า เราจะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างในหน้า กล้ามเนื้อที่ลืบทา ตลอดจนร่างกายทั้งร่างกายผ่อนคลายผ่อนคลายและปล่อยวางทุกสิ่งทุกอย่าง ทำจนรู้สึกได้ว่า ร่างกายเราปราศจากความเครียดใดๆหลงเหลืออยู่แล้ว จึงเริ่มเตือนตนเอง

4.3 จงพอใจในสิ่งดีที่เรามี เราอยากเตือนตนเอง เสมือนหนึ่งว่ากำลังอธิษฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ : พูดซ้ำๆในสิ่งที่เราต้องการจะเป็น ต้องการจะมีในทางที่ดีจนเราวางหลับไป

4.4 ในตอนเช้า ตื่นขึ้นมาให้เตือนตนเองซ้ำอีกครั้ง

4.5 ในเวลาว่างจากการทำงาน ในเวลานั่งรถไปและกลับจากโรงเรียน จงเตือนตัวเองสั้นๆ เช่น กล้าหาญ อุตุน พยายาม เข้มแข็ง ไม่ประมาท ฯลฯ สักแต่นิสัยเราต้องการ

4.6 ในเวลาประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงานและการดำรงชีวิต ให้เราเตือนตนเองบ่อยๆว่า เราต้องมีจิตใจสงบมีความเชื่อมั่นในตนเอง เราสามารถแก้ไขและผ่านอุปสรรคไปได้ เราจักไม่วิตกกังวล ไม่เครียด ไม่ย่อท้อ อย่างเป็นต้น

4.7 เราต้องอย่าลืมว่าในการเตือนตนเองทุกครั้ง ร่างกายเราต้องไม่เครียด อยู่ในสภาพผ่อนคลายจึงจะได้ผลส่งไปยังจิตใต้สำนึกได้

4.8 เราควรสำรวจตนเองบ่อยๆว่า การกระทำของเราตรงข้ามกับคำเตือนใจหรือไม่ ถ้าเราเตือนตนเองอยู่เสมอให้ขยัน แต่ชีวิตจริงเรากลับขี้เกียจ แสดงว่ามีอะไรผิดปกติในขั้นตอนเตือนตนเอง นั่นคือ ข้อมูลที่เตือนใจยังไม่ส่งลงถึงจิตใต้สำนึก

4. ทำการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 19 และชุดที่ 20

5. ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกจากการฝึกที่ผ่านมา ได้ผลหรือไม่อย่างไร หรือต้องการเสนอแนะสิ่งใด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เทปเพลงบรรเลง ประกอบการฝึกสมาธิ
2. ตัวอย่างข้อความเตือนตนเอง
3. แบบฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์

การวัดและการประเมินผล

1. ตรวจสอบผลงาน
2. ตรวจสอบบันทึก
3. ตรวจสอบปริมาณแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์

ภาคผนวก ข

แผนฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ระดับประถมศึกษา

คำนำ

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ชุดนี้ตั้งใจสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้นักเรียนรู้จักมองตนเองแก้ไขข้อบกพร่อง ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์งาน รู้จักวางแผนงานกำหนดจุดมุ่งหมายชีวิต มีจิตใจหนักแน่นมั่นคง กล้าเผชิญอุปสรรค มีความรับผิดชอบที่จะพากเพียรนำตนไปสู่ความสำเร็จดังที่ตนมุ่งหวัง

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ชุดนี้ นักเรียนสามารถฝึกด้วยตนเองได้ เพียงแต่นักเรียนอ่านหนังสือออกและเข้าใจความหมายที่อธิบายในแบบฝึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนต่อไป

สมจิตร ห่อไทรรงค์

คำชี้แจงวิธีการฝึก

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้มีลักษณะเป็นโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขอให้ผู้ใช้ฝึกดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. อนุญาตให้เข้าใจว่ามีใครทำอะไรกับใครที่ไหน แล้วสมมติว่าเป็นนักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้น นักเรียนรู้สึกอย่างไร

2. ให้เลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วเปิดไปดูคำอธิบายคำตอบที่เลือกนั้น อ่านคำอธิบายอย่างละเอียด

3. กรุณาทำตามคำสั่งท้ายคำอธิบายนั้นอย่างเคร่งครัด นักเรียนจึงจะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกครั้งนี้ และไม่ทำให้เวลาอันมีค่าของนักเรียนนั้นสูญเปล่า

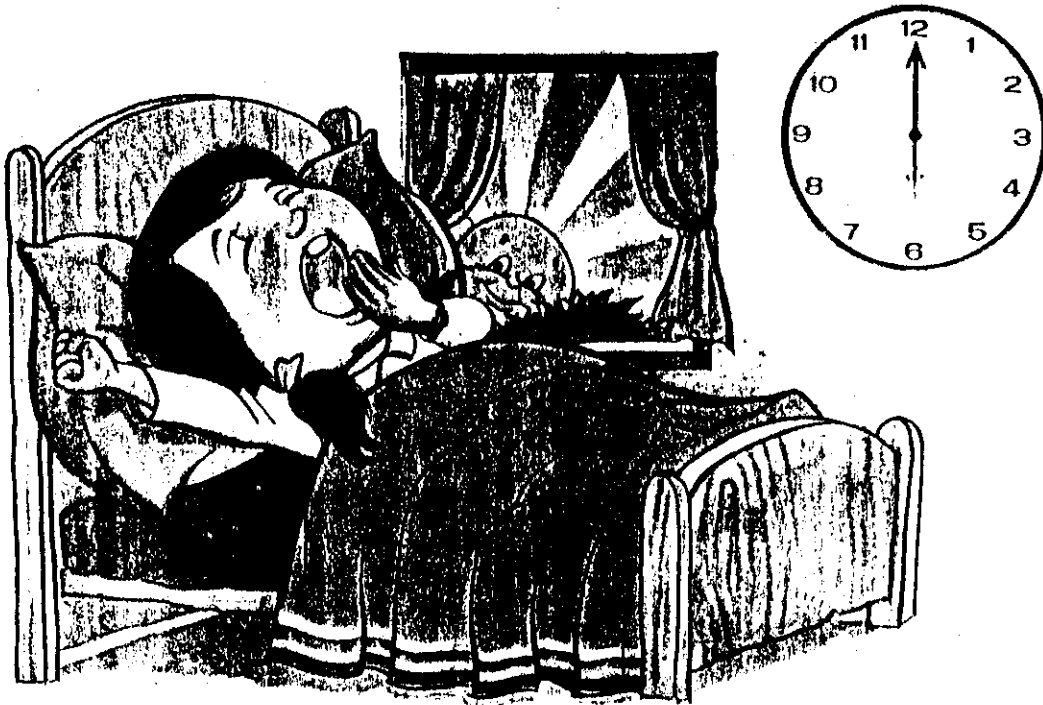
4. ทำเช่นเดียวกันนี้จนครบ 20 ชุด นักเรียนจะได้รับการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างได้ผลดีที่สุด

5. ขอให้ละเว้นการอ่านหน้าต่างๆที่นักเรียนไม่ได้รับคำแนะนำให้อ่าน จนกว่านักเรียนจะทำแบบฝึกจบในแต่ละครั้ง แล้วจึงใช้เวลาที่เหลืออ่านหน้าอื่นๆที่นักเรียนสนใจในภายหลัง

ถ้านักเรียนไม่เข้าใจคำอธิบาย หรือไม่ทราบว่าทำอะไร กรุณาถามคุณครูผู้รับผิดชอบการใช้แบบฝึกได้ทันที

สารบัญ

ข้อที่	หน้า
1	1
2	6
3	11
4	16
5	21
6	26
7	31
8	36
9	41
10	46
11	51
12	56
13	61
14	66
15	71
16	76
17	81
18	86
19	91
20	96

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุทที่ 1

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการตื่นเช้าน่าเบื่อ แต่จำเป็นต้องตื่นเช้าเพราะกลัวไปโรงเรียนสาย แล้วถูกครูลงโทษ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 3)
- ข. ข้าพเจ้านอนแต่เช้าเพื่อจะไปโรงเรียนแต่เช้า จะได้มีเวลามากพอที่จะลอกการบ้านเพื่อน ก่อนเข้าเรียน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 4)
- ค. ข้าพเจ้านอนแต่เช้าเพื่อจะได้มีเวลาพอที่จะช่วยแม่ทำงานบ้าน และจะได้ไปโรงเรียนทันเวลา (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 5)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนคืออย่างน้อยที่สุดนักเรียนต้อง
มาโรงเรียนให้ทันโรงเรียนเช้า จะช่วยการลดบັงคับโดยกฎระเบียบก็ตาม แต่จะทำให้
ดีแล้วต้องบังคับตัวเอง ฝึการหลับการตื่นให้เป็นเวลาช่วยอำนาจจิตของเรา โดย
นึกในใจก่อนหลับว่า พรุ่งนี้เราจะตื่นเวลาใด แล้วตั้งจิตใจให้แน่วแน่ เราจะประหลาด
ใจว่า เราสามารถรู้สึกตัวตื่นตามเวลาหรือใกล้เคียงกับเวลาที่กำหนดไว้

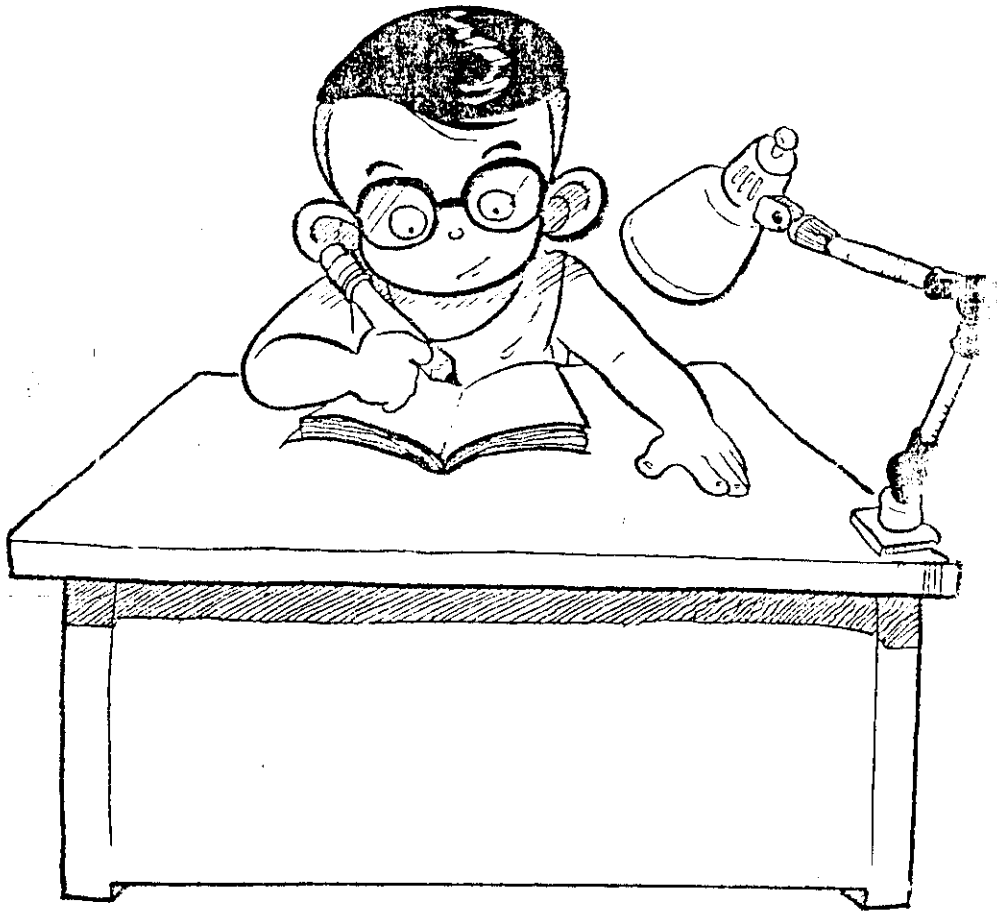
(อ่านหน้า 2 อีกครั้ง)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ตั้งตนอยบนความประมาท และเกียจคร้านเพราะต้องคอยมีจมูกพ่นหายใจ ถ้าเมื่อใดเพื่อนไม่ให้ออกงานก็จะทำอะไรไม่ได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เราต้องพยายามฝึกหัดทำด้วยตนเอง มิฉะนั้นเราจะไม่รู้ว่าเรามีความสามารถมากน้อยเพียงใด จะได้แก้ไขตนเองให้เก่ง กล้าสามารถยิ่งขึ้น

(อ่านหน้า 2 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า คำนี้ถึงหน้าที่ของคุณต่อครอบครัว จึงช่วยงานบ้านก่อน คำนี้ถึง
หน้าที่ของคุณต่อการเรียนด้วยการตั้งใจไม่ไปโรงเรียนสาย ดังพจนานุกรมฉบับหนึ่งว่า
"ใครจะประมาทก็ช่างเขา เราอย่าประมาท ใครจะหลับใหลก็ช่างเขา เราอย่า
หลับใหล เราตื่นตั้งก้าวไปข้างหน้าเสมอเหมือนม้าฝีเท้าดี วิ่งขึ้นหน้าม้าฝีเท้าแล้ว ฉะนั้น"

(อ่านต่อหน้า 6)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 2

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ขาพเจ้ารสีกแปลกใจวา "ทำไมถึงต้องมานั่งเรียนหนังสือด้วย" (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 8)
- ข. ขาพเจ้ากำลังตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างชะมิกเขมน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 9)
- ค. ขาพเจ้าพยายามจะแก้ไขปัญหาทางการเรียน แต่ก็ยังหาวิธีที่ดีไม่ได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 10)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่มีจุดมุ่งหมายในการศึกษา ไม่มีเป้าหมายว่าจะทำอะไรในอนาคต การที่เราจะเอาใจใส่ในการศึกษาต้องคิดถึงอนาคตว่า เราจะทำอะไร เขียนข้อความที่เป็นจุดปรารถนาไว้ แล้วความพยายามเพื่อให้ได้ตั้ง "จุดปรารถนา" จะตามมา

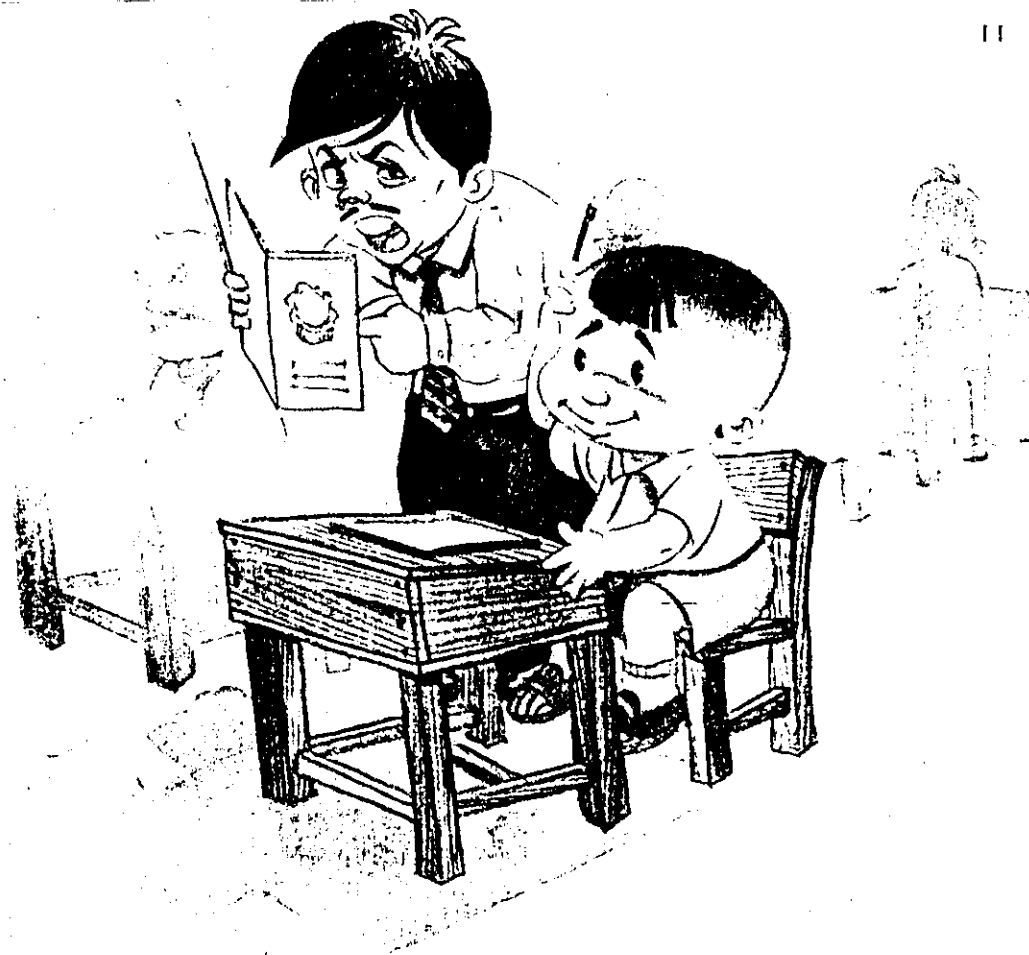
(อ่านหน้า 7 อีกครั้ง)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนที่มึนมานะ มีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จทันเวลา เป็นการสร้างนิสัยขยันขันแข็ง ใช้เวลาทุกขณะอย่างมีค่า รู้จักปลุกความรักและความสนใจในงาน รู้จักบังคับใจตนเอง ไม่ปล่อยตัวตามสบาย

(อ่านต่อหน้า 11)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เขามีความตั้งใจจะปรับปรุงตนเอง แต่ยิ่งขาดการวางแผนที่ดี จึงทำให้งานมีปัญหา เราต้องตั้งตนสำรวจตนเองเสียใหม่ในสิ่งที่เราบกพร่องและศึกษาวิธีแก้ไขอย่างเป็นขั้นตอน สิ้นสุดความสำเร็จต้องเป็นของเรา

(อ่านหน้า 7 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 3

12

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ารู้สึกอายเพื่อนในห้องที่ถูกรูดต่อไปจะทำผิดไหนเลย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 13)
- ข. ข้าพเจ้าไม่เคยนึกเกลียดครเลย การที่ครูดเพราะอยากให้เราตั้งใจ และพยายามในการทำการบ้านมากกว่านี้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 14)
- ค. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจ เมื่อถูกรูดและไม่อยากทำการบ้านมาส่งอีก (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 15)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เราทนทำสิ่งใดผิด เมื่อรู้ว่าเรามีสิ่งใดบกพร่อง เราจะต้องพยายามแก้ไขจุดอ่อนนั้น ให้ผิดน้อยที่สุดจนไม่ผิดเลย โดยนำความผิดเหล่านั้นมาเป็นบทเรียนสอนตนอยู่ตลอดเวลา ในการก้าวสู่จุดหมายของชีวิต

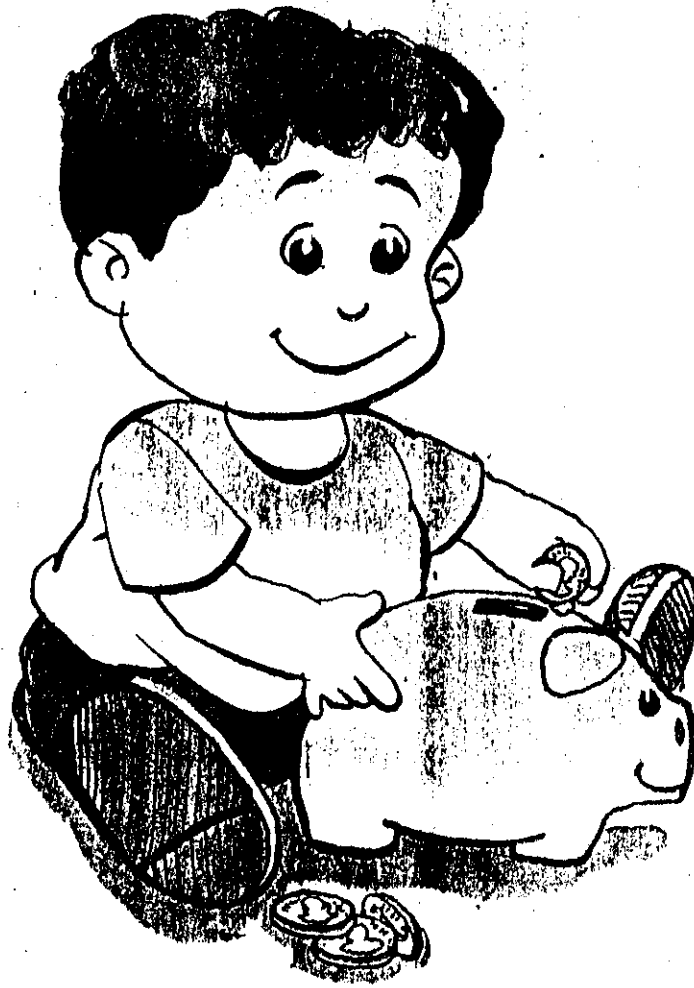
(อ่านหน้า 12 อีกครั้ง)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า รักก่อนนอนมดอมตน เมื่อมีผู้หวังดีมาแนะนำตักเตือน ต้องรับฟัง แล้วนำไปวิเคราะห์หาส่วนใดที่บกพร่อง ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรจึงเหมาะสม เพราะคนเราไม่มีใครดีพร้อมไปหมดทุกสิ่ง ล้วนนำบทเรียนในชีวิตที่ได้มาหาวิธีแก้ไขให้บรรลุถึงความมุ่งหมาย

(อ่านต่อหน้า 16)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนอ่อนแอจะหันไปมองอดีตแล้วสลัดรันทดใจ คิดแต่ความไม่
สมหวัง ความผิดพลาดที่ผ่านมา ซึ่งไม่อาจทำให้สภาพชีวิตดีขึ้น ต้องหันสายตาสู่ความสำเร็จ
ทำใจยอมรับความจริง หาวิธีฝึกตนให้เข้มแข็ง แล้วก้าวเดินต่อไป ความสำเร็จต้องมาถึง
สักวันหนึ่ง

(อ่านหน้า 12 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 4

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะเก็บเงินไว้ให้มากที่สุด จะไม่ใช่เลย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 18)
- ข. ข้าพเจ้าตั้งใจจะเก็บเงินใส่กระปุกออมสิน เพื่อเก็บไว้ใช้ยามจำเป็น (เลือกข้อนี้
อ่านต่อหน้า 19)
- ค. ข้าพเจ้ากำลังจะกระปุกเพื่อนำเงินไปซื้อขนมและของเล่น (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 20)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า รู้จักเก็บออม แต่ถ้าเก็บโดยไม่รู้ว่าควรนำไปใช้เมื่อไร จะเป็นการประหยัดจนกลายเป็นตระหนี่ ความตระหนี่เป็นนิสัยที่ไม่ดีเพราะไม่รู้ว่าเวลาใดควรใช้จ่าย อย่ามัวแต่มุ่งเก็บควรรู้จักใช้ทรัพย์สินให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เมื่อถึงเวลาสมควรจะใช้

(อ่านหน้า 17 อีกครั้ง)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนประหยัด ผู้ที่มีนิสัยประหยัดจะสามารถสะสมทรัพย์ที่ละน้อยจนกลายเป็นมากได้ เป็นบุคคลที่ไม่ประมาท แสดงถึงความมีกำลังใจ และการบังคับใจตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานให้รู้จักประหยัดแรงงาน ประหยัดเวลา เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ

(อ่านต่อหน้า 21)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนพุ่มเฟิยแสดงถึงนิสัยสรุ่ยสราย และปล่อยตัวตามความต้องการ ไม่สามารถบังคับใจตนเอง ดังนั้นคนที่จะฝึกตนใหม่ประหยัดต้องรู้จักประมาณตน อย่ายอมแพ้ต่อสิ่งชั่วร้ายใจให้เรตองใช้ทรัพย์สินให้หมดไป หรือสิ้นเปลืองไปโดยไม่เกิดประโยชน์

(อ่านหน้า 17 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 5

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือและตั้งใจศึกษาค้นหาความรู้ใหม่ๆ เพราะทุกสิ่งล้วนแต่น่าเรียนรู้ทั้งนั้น (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 23)
- ข. ข้าพเจ้าชอบอ่านการ์ตูนตลกขำขันมากที่สุด (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 24)
- ค. ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าจะหาหนังสืออะไรมาอ่านดี เพราะไม่ชอบการอ่านหนังสือ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 25)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนใฝ่หาความรู้ หนังสือเป็นไฉนทั้งครูและเพื่อนที่ดีที่สุด อยากรเรียนร้ออยากเข้าใจสิ่งใดสามารถศึกษาค้นคว้าได้ไม่มีขอบเขตจำกัด เหมือนเปิดโลกของเราให้กว้างขึ้น เหมือนมีที่ปรึกษาอยู่ข้างตัว เหมือนมีเพื่อนที่รู้ใจ

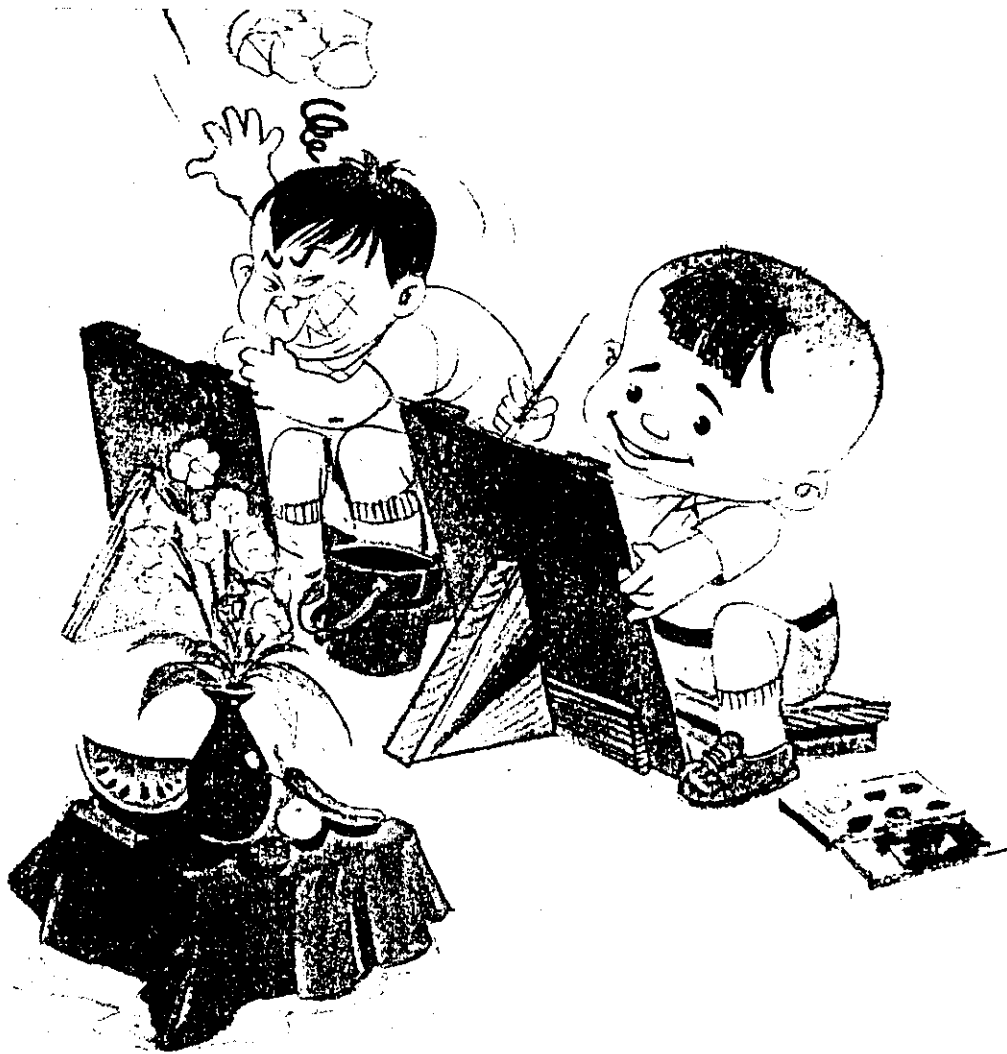
(อ่านต่อหน้า 26)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ชอบอ่านหนังสือบันเทิง เขาสมอง ไม่มีแก่นสาระอะไรมากนัก
เพียงแต่เป็นหนังสือผ่อนคลายความเครียด แต่เราก็ควรหาหนังสือที่ให้ความรู้แก่เรา
เพิ่มเติม เพื่อให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์

(อ่านหน้า 22 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนไม่ใฝ่หาความรู้ จะทำอะไรก็ลำบากเพราะรู้ไม่เท่าทัน
โลกและสังคม ง่ายที่จะถูกหลอกลวงหรือถูกหวานลอมให้หลงเชื่อในสิ่งผิดๆ

(อ่านหน้า 22 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 6

27

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าได้ออกไปเล่นคงดีกว่ามานั่งวาดภาพอยู่แบบนี้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 28)
- ข. ข้าพเจ้ากำลังตั้งใจวาดภาพอย่างขะมักเขม้น แต่เพราะภาพที่วาดนั้นยาก จึงไม่อยากจะวาดต่อให้เสร็จ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 29)
- ค. ข้าพเจ้าตั้งใจวาดภาพให้สวยที่สุดแม้ว่าจะต้องใช้เวลาานานก็ตาม (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 30)

- ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่มีสมาธิที่จะวาดภาพ เนื่องจากเกิดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องอื่นๆ เข้ามา จิตใจออกแวกซายกที่จะทำงานให้เสร็จและมีคุณภาพได้ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้จิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่เราทำ

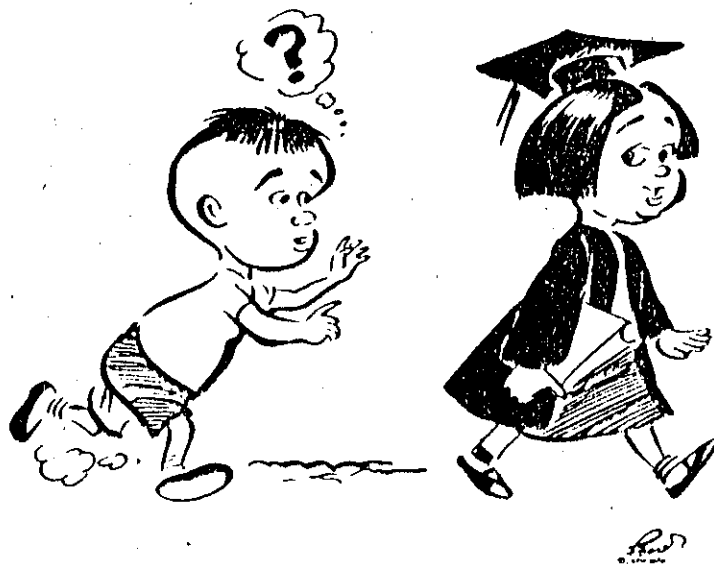
(อ่านหน้า 27 อีกครั้ง)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เกิดความหวาดหวั่นต่อความยากลำบาก ขาดความอดทนที่จะ
เอาชนะอุปสรรค ควรเปลี่ยนความคิดเสียใหม่ว่า "ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง
อุปสรรคคือหนทางแห่งความสำเร็จ" แล้วพยายามตั้งใจทำงานต่อไปให้เสร็จ

(อ่านหน้า 27 อีกครั้ง)

- ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความเอาใจใส่ในงานที่จะต้องทำ ถึงแม้ว่าความสามารถของเราอาจทำได้ไม่สวยไม่ดีพอ แต่เราต้องพยายามฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถมากขึ้น และตั้งใจทำให้ดีที่สุด จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองเมื่องานสำเร็จ

(อ่านต่อหน้า 31)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 7

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าอยากจะทำอย่างไรสิ่งจะประสบความสำเร็จในการเรียน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 33)
- ข. ข้าพเจ้าเรียนไม่เก่งเพื่อนจึงไม่สนใจที่จะคบด้วย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 34)
- ค. ข้าพเจ้ากำลังภูมิใจที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 35)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ต้องการทราบว่าจะเรียนอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ
 การเรียนหนังสือต้องเรียนด้วยใจ หมั่นศึกษา ค้นคว้า รู้จักการฟังแล้วนำมาคิดวิเคราะห์
 หาเหตุผล กล้าซักถาม รู้จักจดบันทึกข้อความสำคัญ ตั้งที่ว่า "เรียนให้รู้ คืให้จำ
 ทำให้จริง "

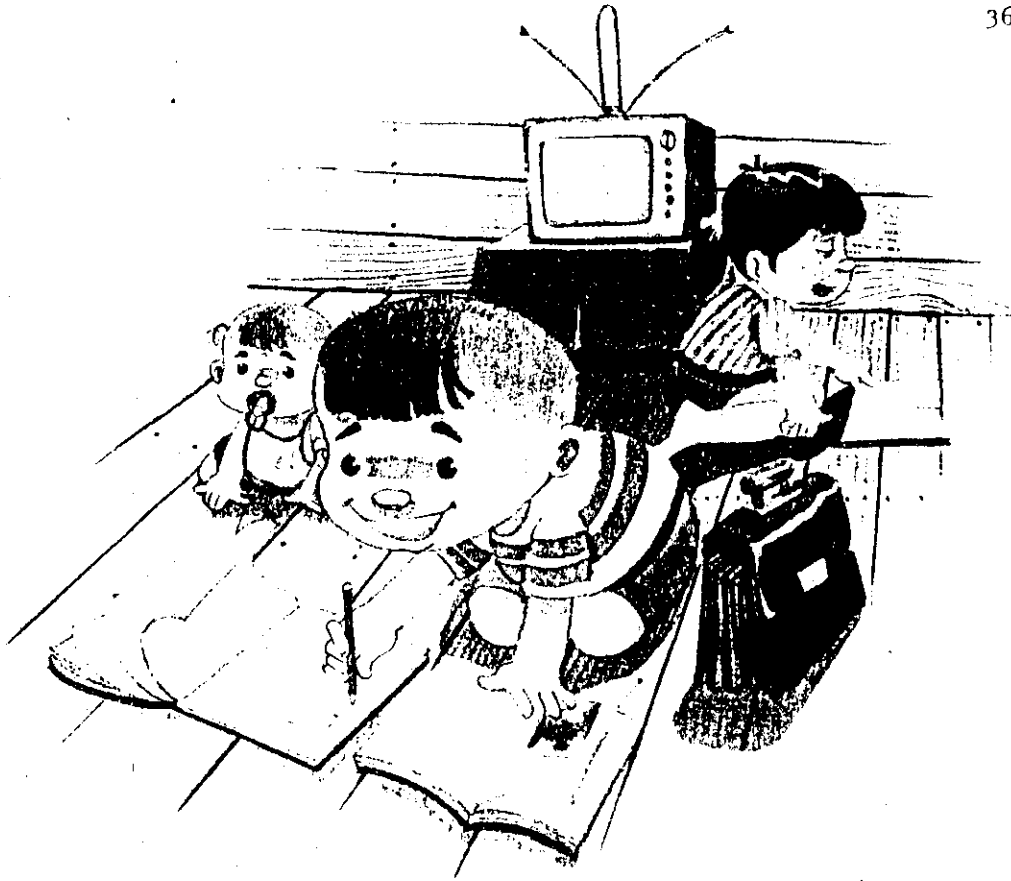
(อ่านหน้า 32 อีกครั้ง)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงถึง ความน้อยเนื้อต่ำใจที่ตัวเองไม่เก่งหรือดีเท่าเพื่อน ดังนั้นต้องจำไว้ว่า "ความคิดย่อมเกินกาลทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งชัยชนะและความพ่ายแพ้" ถ้าเราคิดว่าเราเป็นคนไร้ความสามารถ เราก็จะทำอะไรไม่สำเร็จ

(อ่านหน้า 32 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า กำลังมีใจที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้ที่มีความเพียร
มานะบากบั่น ต้องมีความเชื่อมั่นว่า ความสำเร็จไม่ได้เป็นของคนที่แข็งแรงกว่า หรือ
เร็วกว่าเสมอไป แต่จะช้าหรือเร็วผู้ที่ได้รับ คือ ผู้ที่คิดว่า "เราสามารถชนะได้"
ดังนั้นอย่าย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว หากฝ่าฝืนต่อไป ลงท้ายความสำเร็จจะ
เป็นของเรา

(อ่านต่อหน้า 36)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 8

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ายกกำลังรีบทำการบ้าน ขณะเดียวกันก็แหงนมองและดูโทรทัศน์ไปด้วย
(เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 38)
- ข. ข้าพเจ้าตั้งใจทำการบ้านให้เสร็จแล้วจึงช่วยแม่ทำงานบ้านและดูแลน้อง
(เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 39)
- ค. ข้าพเจ้ากลัวแม่ใช้งานเลยแกล้งมาทำการบ้านทั้งที่ทำไมเป็น (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 40)

- ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า จิตใจไม่ได้จดจ่ออยู่กับงานที่ทำ แต่ใจนึกถึงสิ่งอื่นด้วย เป็นการขาดสมาธิในการทำงาน งานที่ได้จะไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นต้องฝึกใจให้มุ่งมั่นไปทำงานทำงานให้สำเร็จแล้วให้รางวัลตนเอง ด้วยการผ่อนคลายกับสิ่งบันเทิงหรือสิ่งที่ชื่นชอบ

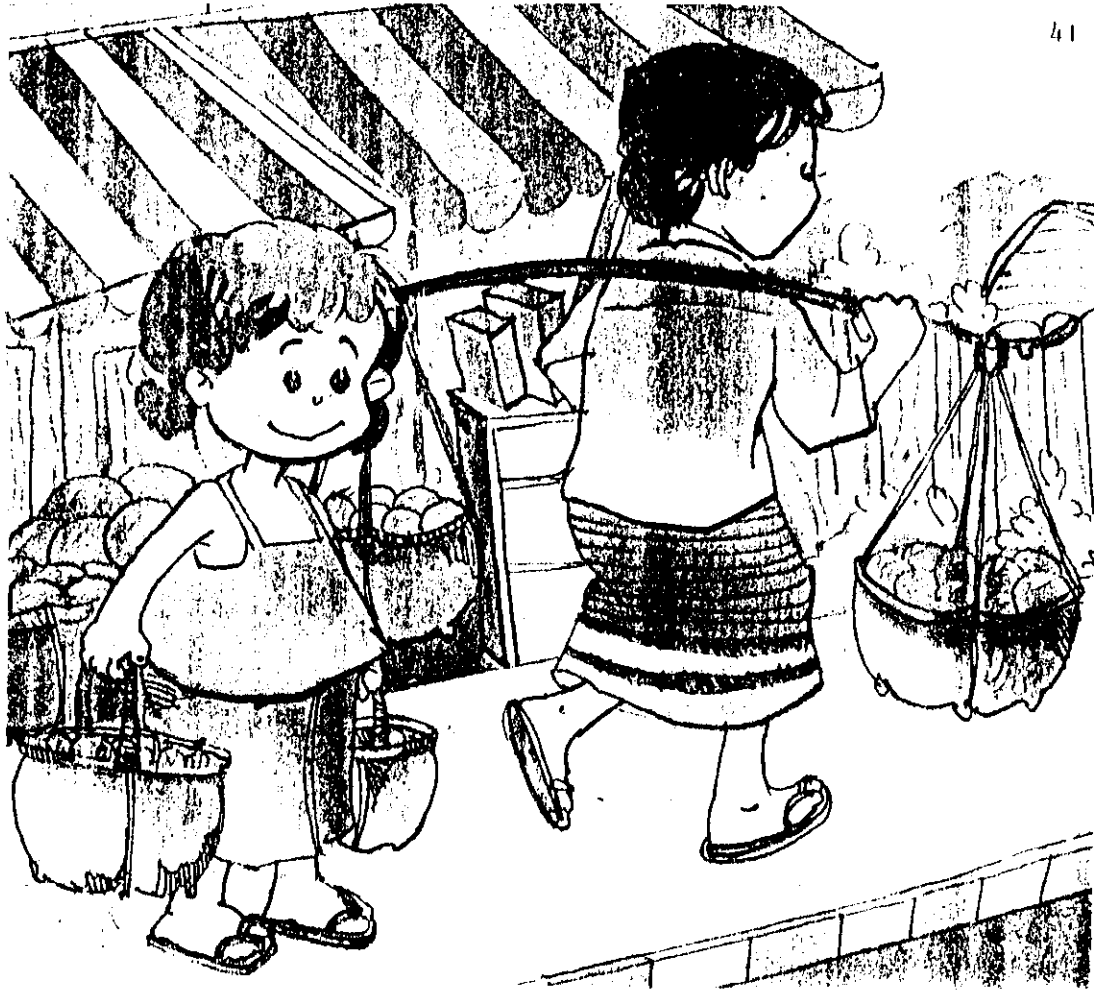
(อ่านหน้า 37 อีกครั้ง)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความตั้งใจมั่นในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ แล้วทำงานไปตามลำดับความสำคัญของงาน รู้จักแบ่งงาน แบ่งเวลา รู้หน้าที่ที่ต้องทำไปอยู่ที่ไหนก็เป็นที่ชื่นชอบแก่คนรอบข้าง

(อ่านต่อหน้า 41)

- ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ต้องการเลี้ยงงาน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว เห็นแก่ตัวไม่มีน้ำใจที่จะช่วยงานบ้าน นอกจากนี้ยังขาดการทำหน้าที่ดีของการเป็นนักเรียน ด้วย เมื่อเรียนอะไรไม่เข้าใจต้องกล้าซักถาม ถ้าเราไม่สนใจที่จะถามเราจะไม่เข้าใจ เนื้อหานั้นตลอดไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อบทเรียนที่เกี่ยวข้องกัน

(อ่านหน้า 37 อีกครั้ง)

41

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 9

42

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

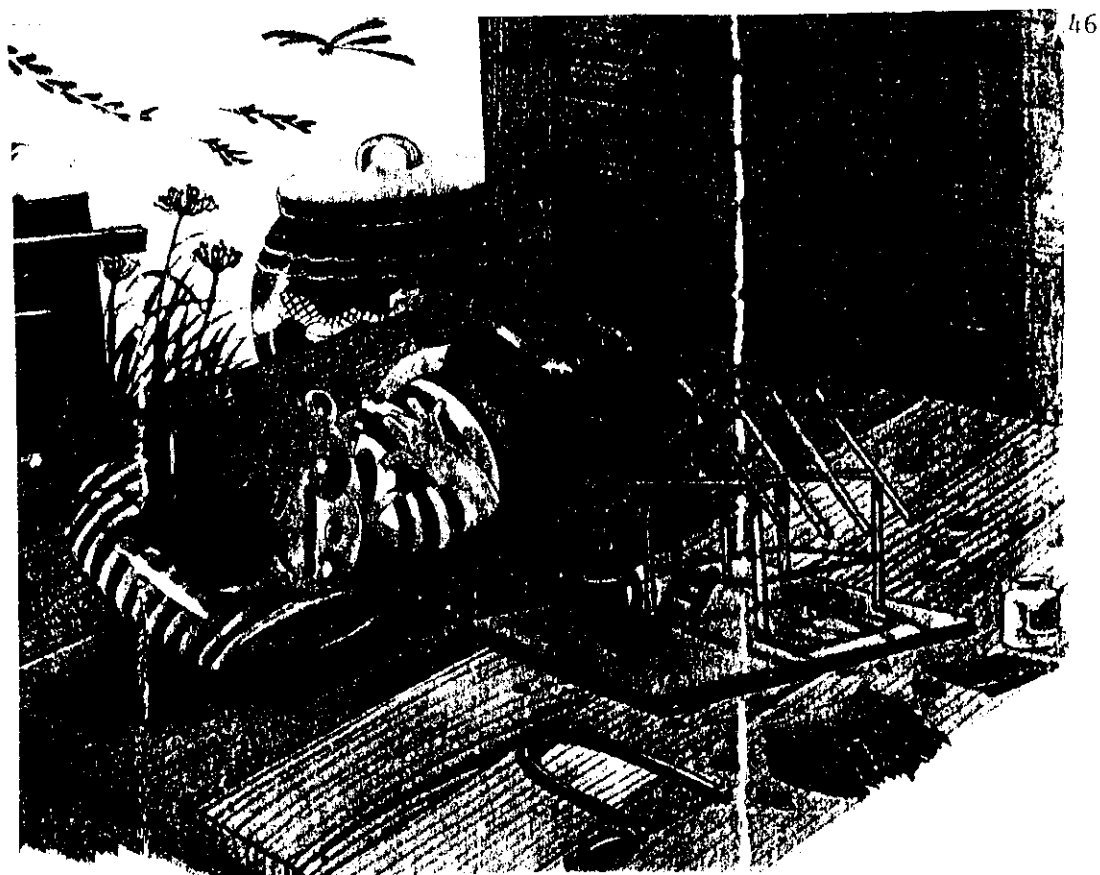
- ก. ข้าพเจ้าช่วยแม่ทำงานอย่างขยันขันแข็ง เพื่อจะขอให้แม่ซื้อตุ๊กตาให้
(เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 43)
- ข. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่อยากจะทำเลยเพราะเหนื่อย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 44)
- ค. ข้าพเจ้าช่วยแม่ทำงานด้วยความเต็มใจ และรู้สึกสบายใจที่เห็นแม่เหนื่อยน้อยลง
(เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 45)

ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความเกียจคร้านและอ่อนแออยู่ที่ใจ เราต้องจัด
นิสัยทั้งสองนี้ออกไปจากกายใจของเราให้ได้เสียก่อน เราจึงจะมีนิสัยที่ยั่งยืนแข็งแรงได้

(อ่านหน้า 42 อีกครั้ง)

- ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความกตัญญูต่อเวที นอกจากนี้ยังเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ซื่อตรง
ทำให้เวลาที่ผ่านมาทุกขณะมีค่า ไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ หรือไม่
บนแรงงานจะหนักและยาก ความซื่อสัตย์จะทำให้งานเสร็จสิ้นด้วยดี

(อ่านต่อหน้า 46)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 10

47

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ชาวเจ้าสร้อยเงินน้อยจึงได้นอนพัก โดยคิดว่าเดี๋ยวจะตื่นขึ้นมาทำให้เสร็จ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 48)
- ข. ชาวเจ้าชู้เกียจจะทำงานประดิษฐ์ เลยหนีไปนอน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 49)
- ค. ชาวเจ้าทำจรรยาดีเพื่อ จึงนอนหลับไปเกียจในวันอันลือช่า (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 50)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ร่างกายต้องการพักผ่อน มนุษย์เรามีความจำเป็นที่จะต้องมีการพักผ่อนหลังจากที่เหน็ดเหนื่อยจากการทำงานหรือจากภาระกิจต่างๆ วิธีพักผ่อนที่ดีที่สุด คือ การนอนหลับ แต่บางโอกาสไม่อาจนอนหลับได้ จึงใช้การผ่อนคลายชั่วขณะหนึ่ง จะทำให้เราสดชื่นแจ่มใสกว่าเดิม และสามารถทำงานไปได้อีกระยะหนึ่งจนงานสำเร็จ

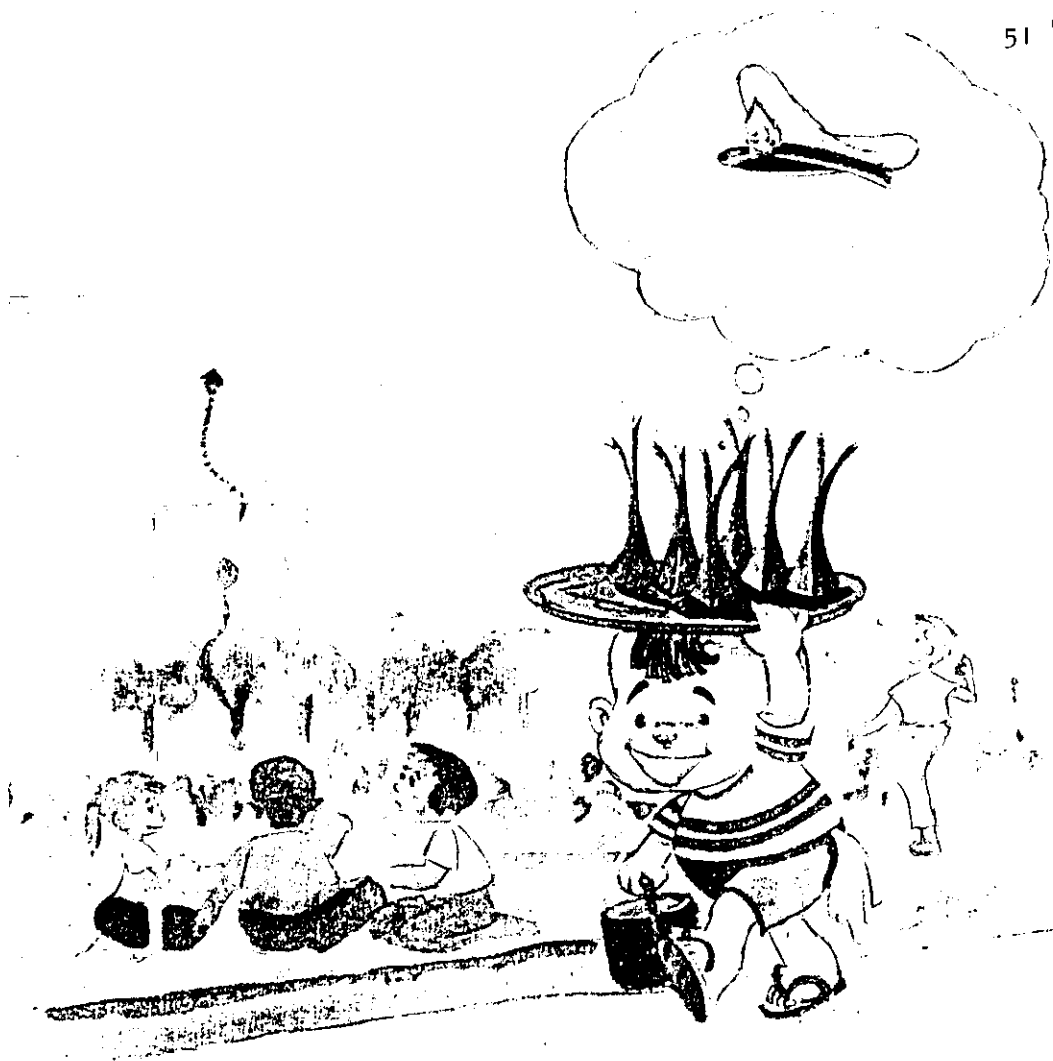
(อ่านต่อหน้า 51)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสงออกถึง ความเกียจคร้านซึ่งไม่มีอะไรที่ค้ำขึ้น และยังแสดงให้เห็นถึง การขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับ การกระทำเช่นนี้ก่อให้เกิดผลเสียต่องาน และ เป็นการสร้างนิสัยที่ไม่ดีให้กับตนเอง

(อ่านหน้า 47 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ร่างกายลาเต็มทีและเริ่มเครียด ภาวะเช่นนี้จะสร้างสารชนิดหนึ่งซึ่งเป็นพิษต่อร่างกาย จึงทำให้เกิดความเบื่อหน่ายอยากพักผ่อน การพักผ่อนเป็นเรื่องปกติ ร่างกายไม่ใช่เครื่องจักรต้องมีการหยุดพักบ้าง เราจึงพักเพื่อสุขภาพ แต่ว่างานไม่ควรผัดวันประกันพรุ่ง แล้วเวลาก็ผ่านไป งานที่ควรทำก็ยังไม่ได้ทำทำให้เกิดผลเสียต่องาน

(อ่านหน้า 47 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 11

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าขายของอย่างมีความสุขเพราะคิดว่าถ้าเราได้เงินจากการขายของมากพอ ก็จะสามารถสร้างฝันให้เป็นจริงได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 53)
- ข. ข้าพเจ้าอยากจะไปเล่นกับเพื่อนมากกว่ามาเดินขายของ จึงอดไม่ได้ที่จะมองคนอื่นเขา เล่นกัน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 54)
- ค. ข้าพเจ้าคงมีกรรมมากถึงไม่สุขสบายเหมือนคนอื่น ต้องทำงานหนักตลอดเวลา (เลือกข้อนี้ อ่านต่อหน้า 55)

- ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะเพียรพยายามกระทำทุกสิ่งในปัจจุบัน ให้ก้าวสู่จุดหมายของตนในอนาคต เป็นความคิดที่สร้างฝันให้เป็นจริง การคิดแบบนี้ทำให้พร้อมที่จะทำงานในวันนี้และรู้สึกเหมือนว่ามีพลังอำนาจที่จะกระทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะทำงานในวันต่อไป

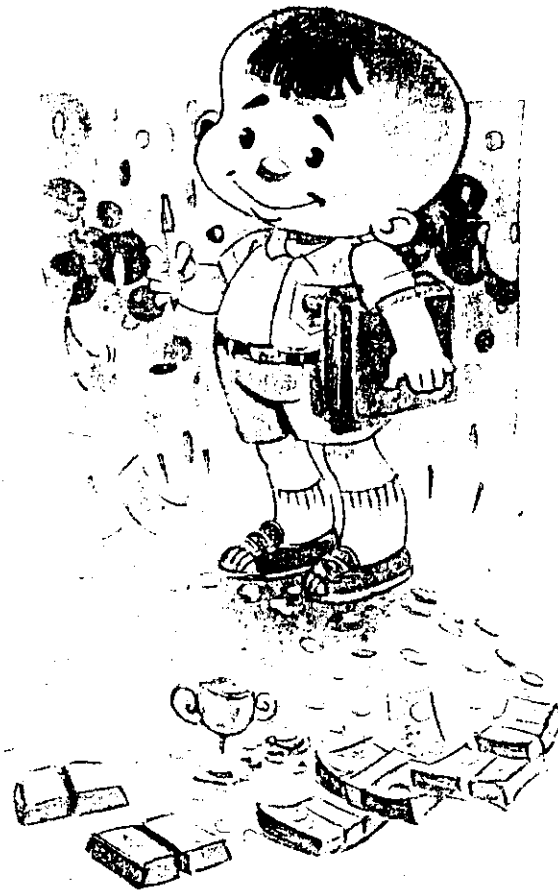
(อ่านต่อหน้า 56)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่ได้เอาใจใส่ในงานที่ตนทำอยู่ ย่อมเกิดผลเสียตามมาเพราะทำงานไม่เต็มที่ ความสนใจในงานก็ไม่มี ความผิดพลาดในการทำงานก็จะเกิดตามมามีแต่ผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น การกระทำเช่นนี้ควรจะรีบขจัดออกไปจากตนเสีย

(อ่านหน้า 52 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า น้อยใจในชะตาชีวิตของตน ไม่มีใครสามารถเลือกเกิดได้ แต่เราสามารถเลือกที่จะกระทำได้ เรามีโอกาสที่จะต่อสู้กับอุปสรรค ใช้ความกล้าหาญความอดทน และที่สำคัญต้องมีความพยายามอย่างสม่ำเสมอ ไม่ต้องอยู่บนความประมาท ความสุขในชีวิตก็จะก้าวเข้ามาในชีวิตของเรา

(อ่านหน้า 52 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 12

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าฝันว่าเราน่าจะมีเงินทองมากๆ เราจะได้ไม่ต้องลำบาก (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 58)
- ข. ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเราตั้งใจเรียนหนังสือ โตขึ้นตั้งใจทำงาน เราก็จะประสบความสำเร็จ ร่ำรวยในที่สุด (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 59)
- ค. ข้าพเจ้าคิดว่าเงินทองนั้นสำคัญกว่าความรู้และสิ่งใดๆ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 60)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนช่างฝัน สิ่งที่เราปรารถนาไม่สามารถได้มาโดยการฝัน
แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำของเรา ว่าเราได้ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถที่จะนำตนเอง
ก้าวสู่ความสำเร็จดังจุดหมายของตนหรือไม่

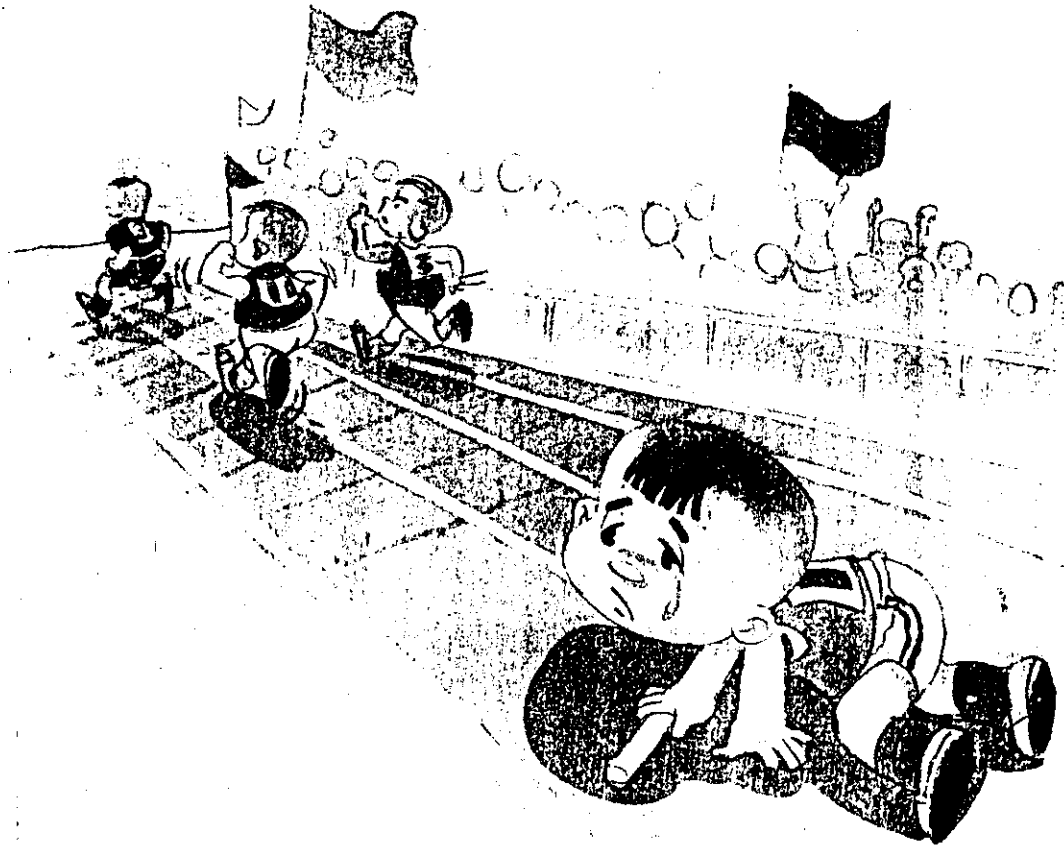
(อ่านหน้า 57 อีกครั้ง)

- ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นบุคคลที่มีความไม่ผันในชีวิต ตราบใดที่ยังมีลมหายใจแต่ละคนล้วนอยู่ด้วยความหวัง ความหวังจะเป็นแรงผลักดันให้เราตั้งใจทำสิ่งต่างๆ อย่างมีขั้นตอน ดังนั้นอุปนิสัยที่จะบันทึกลงความสำเร็จเกิดขึ้นแก่เรานั้นอยู่ที่ตัวเรานั้นเอง

(อ่านต่อหน้า 61)

- ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เห็นเงินทองเป็นเรื่องสำคัญกว่าสิ่งใด ความจริงแล้วเงินนั้น เป็นสิ่งที่คอยอำนวยความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้ แต่ถาผู้ใช้โง่เขลาไม่รู้จักใช้ก็จะรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ไม่ได้ ดังนั้นคนจึงไม่ควรตกเป็นทาสของเงิน

(อ่านหน้า 57 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 13

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ารู้สึกอายเพื่อนที่สุด ไม่น่าคบเลย โมโหตัวเองจริงๆ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 63)
- ข. ข้าพเจ้าไม่อยากจะวิ่งแข่งแล้ว วิ่งที่ไรก็แพทกที (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 65)
- ค. ถึงแม้ข้าพเจ้าจะแพ้ในครั้งนี้ แต่ครั้งต่อไปจะต้องวิ่งให้ชนะให้ได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 65)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ผิดหวังตัวเอง ในชีวิตของคนเรามีโอกาสที่จะทำงานผิดพลาด หรือล้มเหลวได้ สำคัญที่ว่าอย่ามัวลงโทษตัวเอง หรือกล่าวคำเยาะเย้ยของคนอื่น เรา ต้องพยายามพัฒนาความสามารถของเราใหม่

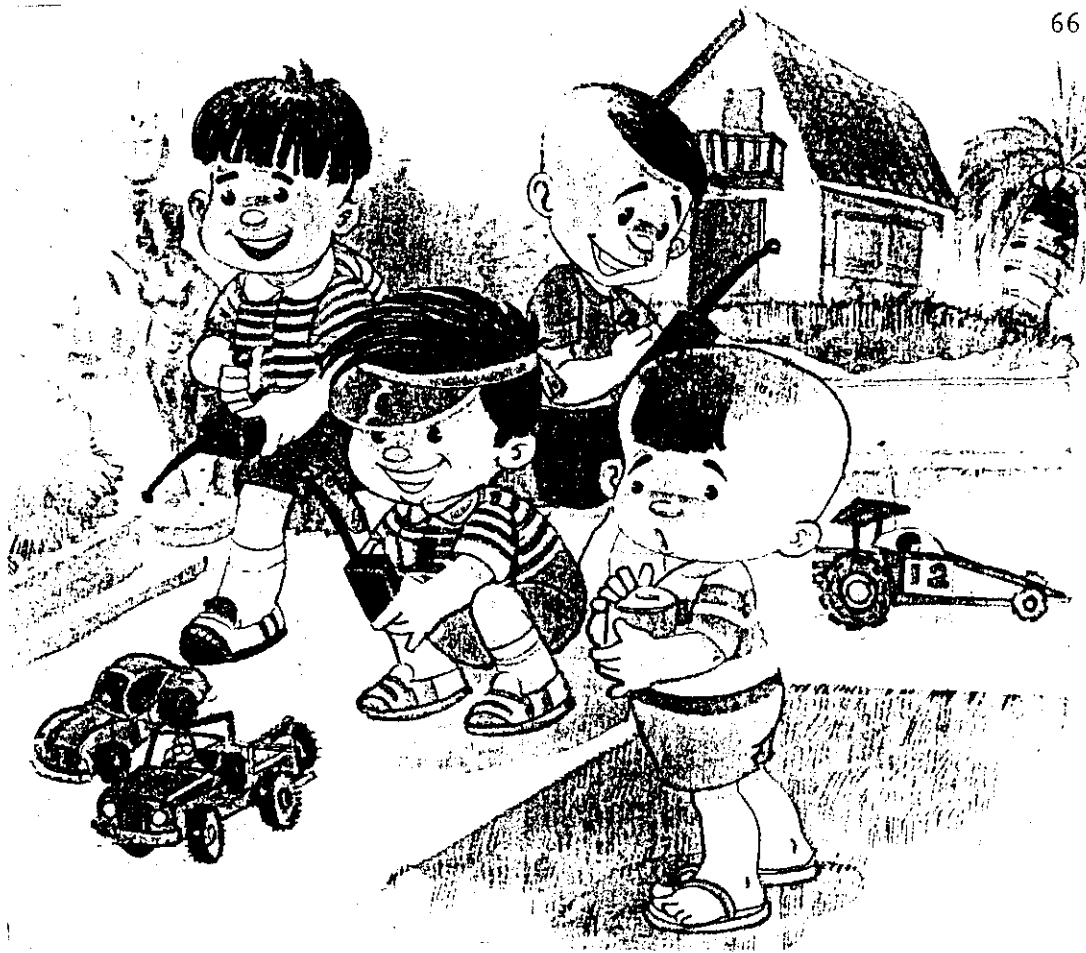
(อ่านหน้า 62 อีกครั้ง)

ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เกิดความท้อแท้ คนอ่อนแอหมกหมมด่าล้างใจได้ง่าย ถ้าขาดกำลังใจ
แล้วจะเอากำลังใจกายกำลังใจความคิดมาจากไหน

(อ่านหน้า 62 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีใจเป็นนักสู้ นักกีฬาที่ดีเมื่อลงสนามแข่งจะต้องพยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่ความสามารถของเราจะมีจนกว่าจะจบการแข่งขันถึงจะเป็นนักสู้ที่ดี แม้จะพ่ายแพ้สำคัญที่ว่าเราพร้อมที่จะลงสู้ใหม่ ตั้งตนใหม่ไม่ใจเสาะ คว้าชัยชนะให้ได้ในโอกาสต่อไป

(อ่านต่อหน้า 66)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 14

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าอยากเล่นรถวิทยุบังคับ แต่พ่อแม่ไม่ซื้อให้ ข้าพเจ้าคิดว่าพ่อแม่ไม่รักเรา (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 68)
- ข. ข้าพเจ้าจะนำเงินที่สะสมได้มาซื้อของเล่นอย่างเพื่อนๆ เพราะถ้าไม่มีของเล่นอย่างเพื่อน เพื่อนคงไม่ยอมรับในตัวของเรานั่น (เลือกข้อนี้ อ่านต่อหน้า 69)
- ค. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ควรนำเงินที่สะสมได้มาซื้อของเล่น และน่าจะเก็บเงินไว้ใช้ในสิ่งที่มีประโยชน์และจำเป็น (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 70)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เอาแต่ใจตนเองอยากได้สิ่งนั้นสิ่งนี้ แต่เมื่อไม่ได้ก็แสดงความไม่พอใจ โทษคนอื่นเป็นเหตุ เช่น พ่อแม่ไม่ตามใจก็ว่าพ่อแม่ไม่รัก ซึ่งความรักไม่ใช่การตามใจลูก แต่การให้ของพ่อแม่จะต้องเห็นว่าสิ่งใดสมควรให้จึงให้ เพื่อเป็นการฝึกนิสัยของลูกให้รู้ว่าอะไรควรหรือไม่ควร

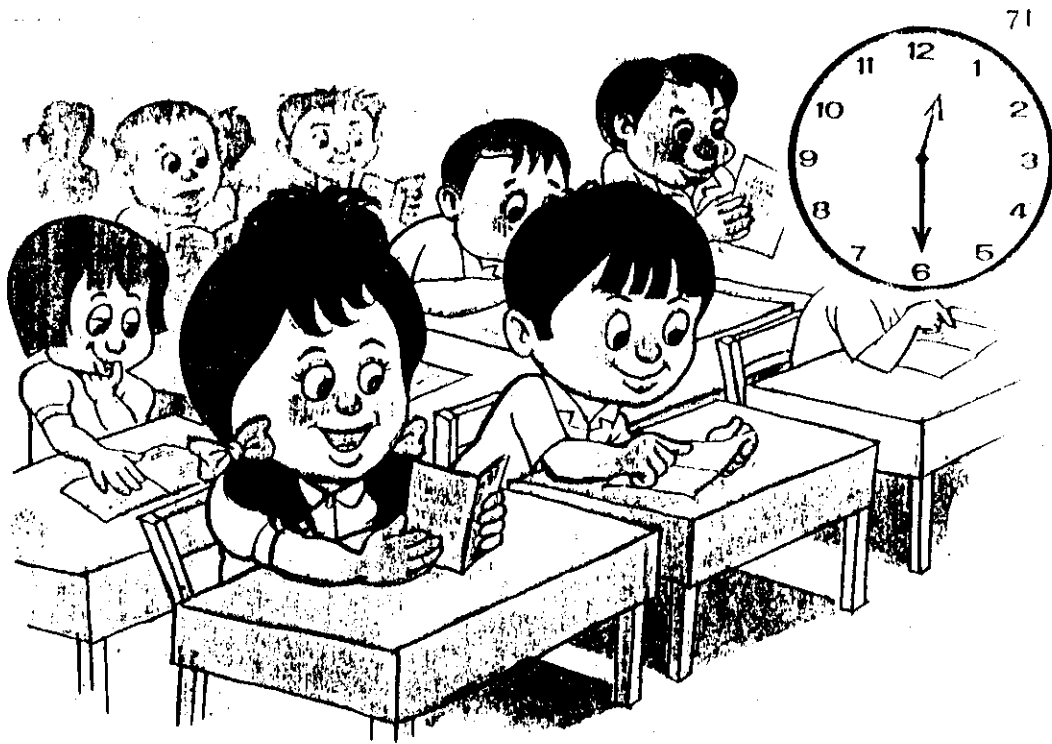
(อ่านหน้า 67 อีกครั้ง)

- ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ต้องการให้เพื่อนยอมรับตนให้อยู่ในกลุ่ม จึงพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้เหมือนเพื่อน การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้นั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าต้องทำตามไปเสียหมดทุกอย่าง โดยเฉพาะสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่จำเป็นต้องเหมือน จะทำให้เกิดทุกข์มากกว่าเกิดสุข

(อ่านหน้า 67 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า รักการเก็บออมเพื่อนำมาใช้ในคราวควรจ่าย เป็นนิสัยที่
รักวางแผนชีวิตให้กับตนเองว่าควรใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง โดยทำบัญชีรายรับ -
รายจ่ายง่ายๆ เพื่อให้เราสามารถตรวจสอบการใช้จ่าย ส่วนใดที่ใช้อย่างไม่คุ้มค่า
และไม่เกิดประโยชน์จะได้ควบคุมให้เหมาะสม

(อ่านต่อหน้า 71)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 15

72

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าไม่ชอบอ่านหนังสือเพราะอ่านแล้วจำไม่ได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 73)
- ข. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือด้วยความตั้งใจและอ่านได้มาก (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 74)
- ค. ข้าพเจ้าอุตสาหะอ่านหนังสือ แต่จับใจความอะไรไม่ได้เลย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 75)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ขาดการฝึกความจำในการอ่าน ต้องเป็นความจำที่ค่อยๆ ผ่อนเข้า
ไปเก็บในสมอง ไม่ใช่ระดมกันทีเดียวบรรจุไว้ในสมอง วิธีทบทวนความจำควรตั้งคำถาม
ถามตัวเองเสมอ การท่องจำกับการทำแบบฝึกหัดเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยความจำ

(อ่านหน้า 72 อีกครั้ง)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า อ่านหนังสือได้รวดเร็วและจำง่าย ควรอ่านคราวๆสักหนึ่งเที่ยว เพื่อจะไ้ทราบว่าหนังสือมีความยากง่ายมากน้อยเพียงใด แล้วเริ่มอ่านใหม่ให้ละเอียด ใ้ทดลองเพื่อจำได้ติดปาก คำใดควรท่องก็ท่องอ่านที่ละบทจนเข้าใจและจำได้ แล้วอ่านเพิ่มที่ละบทจนจบเล่ม

(อ่านต่อหน้า 76)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า นักเรียนขาดหลักในการอ่านหนังสือ เวลาอ่านต้องอ่านอย่างช้าๆ และอ่านไปคิดไปด้วย เช่น ควรที่จะอะไรเป็นสาระสำคัญของหนังสือ เราควรขีดเส้นใต้ ประโยคที่สำคัญ (ถ้าเป็นหนังสือของเราเอง) แต่ถ้าเป็นหนังสือยืมมาควรลอกเก็บใส่ไว้ในสมุด

(อ่านหน้า 72 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ ชุดที่ 16

77

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าอึดที่หลังจึงต้องนั่งล้างจาน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 78)
- ข. ข้าพเจ้ารักที่จะช่วยล้างถ้วยชามเพราะเป็นงานเช่นกัน (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 79)
- ค. ข้าพเจ้าคิดว่าการล้างจานเป็นงานที่ไม่มีประโยชน์ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 80)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนที่ทำอะไรช้ากว่าคนอื่นเขา นอกจากนี้เพื่อนร่วมกลุ่มยังเป็นคนเห็นแก่ตัว ซอเบาเปรียบ ไม่มีน้ำใจที่จะช่วยงานต่างตั้งความรับผิดชอบให้คนสุดท้ายทำ ซึ่งไม่ถูกต้องควรจะแบ่งงานกันทำ

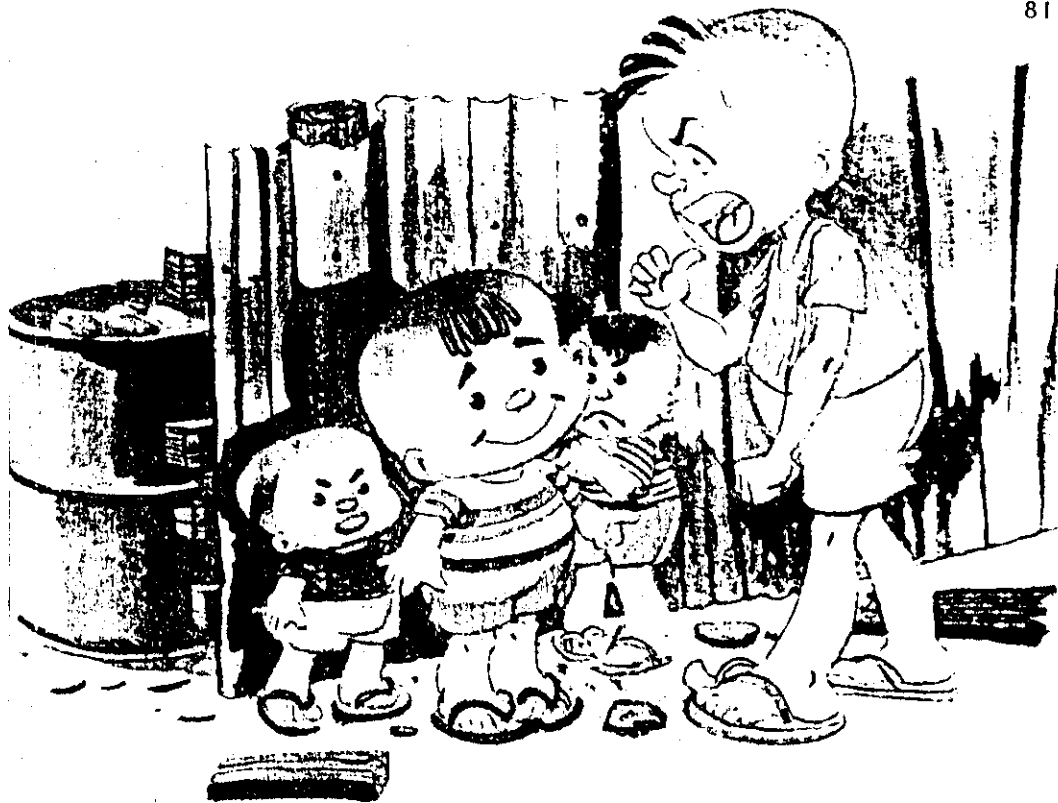
(อ่านหน้า 77 อีกครั้ง)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นคุณค่าของงาน การเห็นคุณค่าของงานจะทำให้รักงาน ทำด้วยความเต็มใจไม่ว่างานอะไรก็ตามล้วนมีค่าในตัวของมันเอง การล้างถ้วยชามสามารถนำมาฝึกฝนตนเองได้ คนที่จะไม่ทำถ้วยชามแตกตกรงเป็นคนที่มีจักรมัตระวัง มีความละเอียดในการทำงานถึงจะล้างได้สะอาด

(อ่านต่อหน้า 81)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนที่มองไม่เห็นคุณค่าของงาน ถ้าเราค้มหมิ่นคแคลนสิ่ง
ที่ต้องทำเสียแล้ว เราก็จำเป็นต้องฝืนใจตนเองทำอย่างปฏิเสธไม่ได้ แลวงงานที่ออกมา
จะมีคุณภาพได้อย่างไร

(อ่านหน้า 77 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 17

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าชอบใช้กำลังในการแก้ปัญหา (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 83)
- ข. ข้าพเจ้าพยายามใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 84)
- ค. ข้าพเจ้าอยากเป็นพี่ใหญ่ในกลุ่ม ดังนั้นต้องแบ่งให้รูปร่างว่าใครเป็นใคร (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 85)

- ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่แก้ปัญหาคือปัญหา การใช้กำลังแก้ปัญหาเป็นลักษณะของคนพาล จึงทำให้ยิ่งแก้ไขยังมีปัญหา ความทุกข์ความเดือดร้อนใจเพิ่มมากขึ้นทั้งตนเองและคนรอบข้าง

(อ่านหน้า 82 อีกครั้ง)

ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า แก้ปัญหาด้วยปัญญา การแก้ปัญหาใดๆโดยใช้เหตุผลในการคิด
ไตร่ตรอง ใช้ความละเอียดละออในการวินิจฉัยที่ถูกต้อง ย่อมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น
มากกว่าเพราะเป็นสันติวิธี

(อ่านต่อหน้า 86)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ต้องการเป็นผู้นำ การที่จะทำให้ผู้อื่นมายอมรับในตัวเรา เรา
ต้องมีความดีความสามารถ รู้จักเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น ถึงจะทำให้เขายอมรับในตัวเรา
ได้ มิใช่ใช้กำลังข่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า การกระทำเช่นนี้ไม่ถูกต้อง

(อ่านหน้า 82 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ ชุดที่ 18

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้ากล้าซักถามเมื่อไม่เข้าใจ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 88)
- ข. ข้าพเจ้าชอบแซวครูเล่นทำให้เรียนสนุกดี (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 89)
- ค. ข้าพเจ้าพยายามหลบสายตาคูเพราะกลัวครูถาม (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 90)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ใช้ความกล้าในทางที่ถูกต้อง คนกล้าขอมแสดงความกล้าออกมา
เมื่อประสบกับปัญหาหรือภัยอันตราย ผู้ที่กล้าหาญ จะต้องรู้จักรับผิดชอบต่อกระทำของตน
กล้าตัดสินใจเมื่อคิดว่าตนทำถูกต้อง ไม่ท้อถอยเมื่อทำอะไรไม่สำเร็จ มีจิตใจหนักแน่น
มั่นคง ใช้สติปัญญาเสมอ

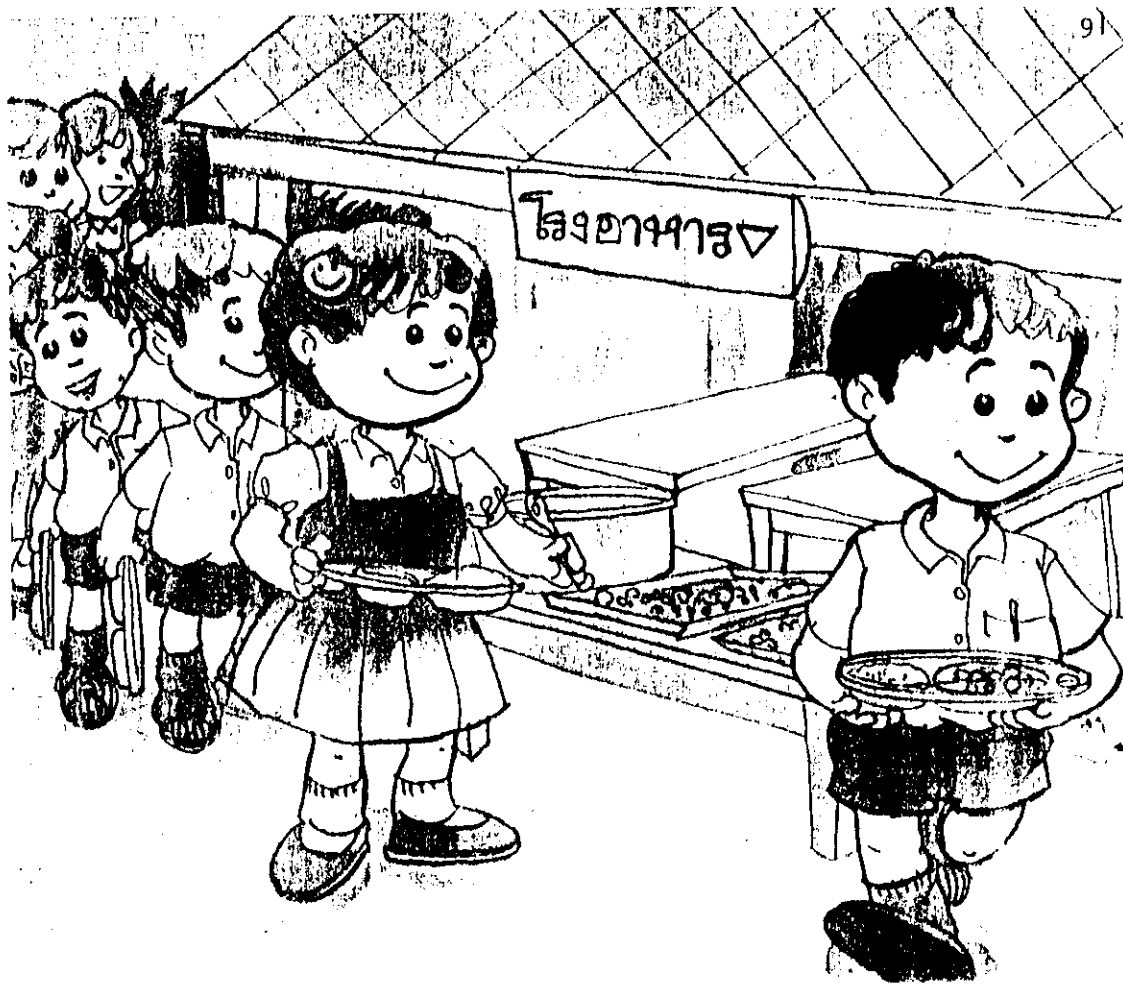
(อ่านต่อหน้า 91)

- ข. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ใช้ความกล้าในทางที่ไม่ถูกต้อง การใช้ความกล้าในทางที่ผิด
ย่อมทำให้เกิดผลเสียแก่ตนและผู้อื่นได้งาย เพราะการกระทำนั้นแสดงออกในลักษณะ
ก้าวร้าวหรือก่อกวน ทำให้ขัดจังหวะในการเรียนการสอน

(อ่านหน้า 87 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า มีความฉลาดกลัวซ่อนอยู่ภายใน เนื่องมาจากขาดความเชื่อมั่น
ในตนเอง การขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกิดจากการไม่ได้ฝึกฝนตนให้กล้าแสดงออก
หรือฝึกตนให้มีความรู้ ความสามารถเพียงพอ ดังนั้นเมื่อเราไม่รู้เราจึงไม่กล้า

(อ่านหน้า 87 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ ชุดที่ 19

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ขาพเจารู้สึกเบื้อที่ตองเข้าแถวรับอาหาร (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 93)
- ข. ขาพเจารู้สึกว่าการเข้าแถวรับอาหารนั้น จะทำให้พวกเรามีระเบียบขึ้น และได้รับอาหารเร็วขึ้นด้วย (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 94)
- ค. ขาพเจาเข้าแถวรับอาหารเพราะกลัวถูกลงโทษ และอยากเป็นแบบใหม่ของตัวเองอย่าง (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 95)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ความมีระเบียบวินัยเป็นเรื่องที่ฉิ่งใจคน คนส่วนมากชอบเห็นคนอื่นอยู่ในระเบียบ แต่ไม่ต้องการให้ตนเองอยู่ในระเบียบ เพราะอยากมีอิสรภาพเหนือคนอื่น

(อ่านหน้า 92 อีกครั้ง)

ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า เป็นคนเคารพต่อระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ทางสังคมและไม่พยายามฝ่าฝืน ซึ่งส่งผลให้เรารู้จักกำหนดระเบียบกิจวัตรประจำวันของเรา และการทำงานที่เรียบร้อยไม่ยุ่งเหยิง สับสน เป็นสิ่งที่ทำให้งานสำเร็จได้ด้วยดี นอกจากนี้ยังแสดงถึงความเจริญทางจิตใจด้วย

(อ่านต่อหน้า 96)

- ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่สามารถควบคุมตนเองให้มีระเบียบวินัย ต้องให้ผู้อื่นมาบังคับตน หรือทำให้ผู้อื่นยกย่องตน จึงต้องฝึกบังคับตนเองให้อยู่ในกรอบของกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องใช้กำลังใจและการชนะใจตนเอง จึงจะอยู่ในระเบียบได้ตลอดไป

(อ่านหน้า 92 อีกครั้ง)

แบบฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่ 20

ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะบรรยายเหตุการณ์ในภาพนี้อย่างไร

- ก. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลยให้ถือขันน้ำเดินไปเดินมา มองคตลกดี (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 98)
- ข. ข้าพเจ้าไม่สามารถถือขันน้ำ แล้วให้น้ำนองได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 99)
- ค. ข้าพเจ้าสามารถบังคับน้ำในขันหนึ่ง ส่งไปได้ (เลือกข้อนี้อ่านต่อหน้า 100)

ก. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ไม่ทราบจุดมุ่งหมายในการฝึก การกระทำสิ่งใดถ้าอยากให้ได้ผลสัมฤทธิ์โดยเร็ว เราต้องศึกษาและเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฝึกให้ถ่องแท้ เมื่อเราเล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้รับ ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ก็จะมีเพิ่มขึ้น

(อ่านหน้า 97 อีกครั้ง)

ช. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า ยังไม่สามารถควบคุมกายและใจให้สงบนิ่งได้ การที่เราไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหวของร่างกายนั้นหมายความว่า เรายังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ต่างๆภายในจิตใจของเราให้สงบ เช่น ความโกรธ ความตื่นเต้นตกใจง่าย ความไม่ฉลาดกลัวอย่างไรเหตุผล

(อ่านหน้า 97 อีกครั้ง)

ค. ความรู้สึกเช่นนี้แสดงว่า การฝึกสตินี้เป็นผลสำเร็จ เนื่องจากสามารถควบคุมกล้ามเนื้อ และร่างกายส่วนต่างๆ ในขณะเดียวกันอารมณ์ภายในจิตใจจะถูกฝึกให้สงบ รวบเรียบ ไม่โกรธง่าย ไม่สะดุ้งสะเทือนหัวน้ไขว ในเรื่องดีหรือเรื่องร้าย ไม่ตื่นเต้นตกใจง่าย ซึ่งสามารถนำมาใช้เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆที่ไม่คาดคิด

ภาคผนวก ค

แบบวัดที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ลักษณะนิสัยของนักเรียนด้านการเรียน และเรื่องต่างๆไปที่นักเรียนเคยประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนอ่านแต่ละข้อความแล้วเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว ซึ่งตรงหรือใกล้เคียงกับลักษณะนิสัย ความคิดของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนั้นคำตอบของนักเรียนจึงไม่มีถูกหรือผิด เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีลักษณะนิสัย ความรู้สึกและการกระทำที่แตกต่างกัน

วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดย

ถ้าเหตุการณ์นั้นทำเป็นิจ	เป็น	จริงที่สุด
ถ้าเหตุการณ์นั้นทำบ้างไม่ทำบ้าง	เป็น	จริงปานกลาง
ถ้าเหตุการณ์นั้นไม่เคยทำเลย	เป็น	ไม่จริง

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีจำนวน 26 ข้อ

ชื่อ นามสกุล ชั้น

ทำแบบสอบถาม วันที่ เดือน พ.ศ.

1. เมื่อทำงานชิ้นหนึ่งเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าอยากทำงานที่มีลักษณะยากขึ้น

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

2. วันไหนไม่มีการบ้าน ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวัง

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

3. เวลาป่วยที่ต้องลาเรียนเมื่อหายป่วยและมาเรียนตามปกติ ข้าพเจ้าจะถามเพื่อนว่า " วันที่ลามีการบ้านหรือไม่ ? "

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

4. เมื่อเพื่อนสอบได้ที่ 1 ข้าพเจ้าเกิดความมึนเมาที่จะประสบความสำเร็จเช่นนี้บ้าง

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

5. เมื่อทำการบ้านข้อที่ยากๆทำผิดแล้วผิดอีก ข้าพเจ้าจะเลิกทำทันที

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

6. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำอะไรแล้ว ข้าพเจ้าจะเพียรทำสิ่งนั้นให้สำเร็จแม้ว่าจะต้องใช้เวลานานก็ตาม

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

7. ข้าพเจ้าชอบทำงานง่ายๆเพราะทำเสร็จได้ง่าย

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

8. เวลาทำการบ้าน ข้าพเจ้าใช้ความพยายามอย่างมากเพื่อให้การบ้านนั้นถูกต้อง

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

9. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการประดิษฐ์ของเล่นใหม่ๆขึ้นมาเล่นเอง

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

10. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

11. เมื่อเรียนวิชาใดๆ ข้าพเจ้าอยากให้หมดชั่วโมงเร็วๆ

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

12. เพื่อนๆเห็นว่า ข้าพเจ้าเป็นคนขยันเรียน

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

13. ในการทำข้อสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าทบทวนก่อนส่งเสมอ

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

14. ในขณะที่อ่านหนังสือ จิตใจของข้าพเจ้าไม่เคยสนใจสิ่งที้อ่าน

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

15. ข้าพเจ้าส่งการบ้านตามกำหนดทุกครั้ง

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

16. ข้าพเจ้าอยากอยู่อย่างสบายๆทุกวัน โดยไม่ต้องทำงานใดๆเลย

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

17. ในขณะที่เรียนหนังสือ ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับการเรียนมาก

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

18. เมื่อข้าพเจ้าทำงานใดไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นอีกจนกว่าจะเสร็จ

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

19. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

20. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนอยู่ตลอดเวลา

จริงที่สุด	จริงปานกลาง	ไม่จริง

21. ข้าพเจ้าสามารถทำงานอย่างหนึ่งติดต่อกันได้โดยไม่เบื่อหน่าย

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

22. เมื่อเริ่มคนทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะพยายามทำจนเสร็จ

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

23. ในกิจการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้าจะวางแผนเตรียมไว้เสมอ

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

24. เมื่อทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่กล้าแสดงความคิดเห็น

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

25. เมื่องานถูกตำหนิ ข้าพเจ้าจะแสดงความไม่พอใจและไม่ยอมแก้ไข

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

26. ข้าพเจ้าพยายามเรียนให้เก่งเพื่ออนาคต

--	--	--

จริงที่สุด จริงปานกลาง ไม่จริง

ชื่อ นามสกุล ชั้น

เป็นบุตรคนที่ ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด คน

ข้าพเจ้าเพศ ชาย หญิง

กรรณเจดีย์

ทำแบบสอบถามวันที่ เดือน พ.ศ.

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู

แบบสอบถามส่วนนี้ขอให้นักเรียนคิดย้อนหลังไปในอดีต ตั้งแต่ยังเป็นเด็กตัวน้อยๆจนถึงปัจจุบันว่า
 นักเรียนสามารถทำสิ่งต่างๆได้เมื่อไร จำนวน 20 ข้อ
 กรุณาตอบโดยกากบาท (X) ทั้ตัวอักษรหน้าคำตอบที่ตรงความจริงที่สุด

1. ข้าพเจ้าอาบน้ำได้เองเมื่อ

ก. ก่อนเข้าโรงเรียน	ข. เข้าเรียนปีแรก	ค. เมื่อเรียน ป.2
---------------------	-------------------	-------------------
2. ข้าพเจ้าเริ่มแปรงฟันเมื่อ

ก. ฟันน้ำนมขึ้น	ข. ฟันแท้ขึ้น 2 - 3 ซี่	ค. ฟันแท้ขึ้น 5 - 10 ซี่
-----------------	-------------------------	--------------------------
3. ข้าพเจ้ารับประทานอาหารโดยไม่ตองให้แม่ป้อนให้เมื่อ

ก. ยืนได้	ข. เดินได้	ค. วิ่งได้
-----------	------------	------------
4. ข้าพเจ้าใส่เสื้อผ้าเองตั้งแต่

ก. ยังไม่เข้าโรงเรียน	ข. เข้าเรียนชั้น ป.1	ค. เข้าเรียนชั้น ป.2
-----------------------	----------------------	----------------------
5. ข้าพเจ้าเก็บเสื้อผ้าและของใช้ให้เข้าที่เป็นเมื่อ

ก. ก่อนเข้าอนุบาล	ข. เรียนอนุบาล	ค. เรียน ป.1
-------------------	----------------	--------------
6. ข้าพเจ้าใส่รองเท้าไม่กลับข้างได้เมื่อ

ก. ก่อนเข้าอนุบาล	ข. เข้าอนุบาลแล้ว	ค. เรียน ป.1
-------------------	-------------------	--------------
7. ข้าพเจ้าช่วยแม่กวาดบ้านได้เมื่อ

ก. เรียนอนุบาล	ข. เรียน ป.1	ค. เรียน ป.2
----------------	--------------	--------------

8. ข้าพเจ้าทำความสะอาดของใช้บางอย่างเช่น จาน ชาม แก้ว ซ้อน ใต้เมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
9. ข้าพเจ้ารู้จักทิ้งขยะใส่ถังขยะเมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
10. ข้าพเจ้ารู้จักช่วยแม่ถือของเมื่อ
 ก. ก่อนเข้านอน ข. เข้านอนแล้ว ค. เรียน ป.2
11. ข้าพเจ้าจำทางไป - กลับระหว่างบ้านและโรงเรียนได้เมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
12. ข้าพเจ้ารู้จักเก็บเงินออมไว้เมื่อ
 ก. เรียนอนุบาล ข. เรียน ป.1 ค. เรียน ป.2
13. ข้าพเจ้ากรอกน้ำใส่ขวดเป็นเมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
14. ข้าพเจ้ารู้จักช่วยแม่ทำกับข้าวเล็กๆน้อยๆเมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
15. ข้าพเจ้าทำงานตามที่ พ่อ แม่ มอบหมายให้ได้เมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
16. ข้าพเจ้านับสตางค์เองได้เมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
17. ข้าพเจ้าซักเสื้อผ้าได้เองเมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3
18. ข้าพเจ้าเก็บที่นอนเป็นเมื่อ
 ก. ก่อนเข้าเรียนอนุบาล ข. เรียนอนุบาล ค. เรียน ป.1
19. ข้าพเจ้าตื่นแต่เช้ามาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครปลุกเมื่อ
 ก. เรียน ป.2 ข. เรียน ป.3 ค. เรียน ป.4
20. ข้าพเจ้าจัดตารางสอนเป็นเมื่อ
 ก. เรียน ป.1 ข. เรียน ป.2 ค. เรียน ป.3

ประวัติย่อของนักวิจัย

ชื่อ นางสาวสมจิตร ชื่อสกุล หอไตรรงค์

เกิดวันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2506

สถานที่เกิด อำเภอยานนาวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 67/61 หมู่ 3 ซอยสุขสวัสดิ์ 29 ถนนสุขสวัสดิ์
แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนนาหลวง ถนนประชาอุทิศ
แขวงบางมด เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2524 มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนท่าวังราษฎร์บำรุง

พ.ศ.2526 ป.กศ.สูง (วิชาเอกสังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูกาญจนบุรี

พ.ศ.2528 กศ.บ. (วิชาเอกสังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

พ.ศ.2539 กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร